The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
A M E R I K A

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$6.40 par vienu collas slejas telpu.

SATURDAY, DECEMBER 19, 1959. 101./926. n-rs SESTDIEN, 1959. GADA 19. DECEMBRĪ 9. gads.

‚RIETUMU' UN ‚AUSTRUMU' KOMŪNISTU SPĒKOŠANĀS LATVIJĀ

VADĪBU PĀRŅĒMUŠI KRIEVU ŠOVINISTI PELŠE UN PEIVE

Kā jau mums bija izdevība konstatēt, politiskajam lapkritim, kas reizē ar rudeni bija iestājies latviešu komūnistu rindās, skarot ne tikai mazākus gariņus, bet netaupot arī pašu ilggadīgo Padomju Latvijas nekronēto karali un diktātoru — pirmo partijas sekretāru J. Kalnbērziņu un latviešu ķipaŗu valdības premjēru — Vili Lāci, ir dziļākas saknes, nekā tas sākumā varēja likties. Kaut gan par pārmaiņu oficiālo iemeslu, kā tas komūnistu pasaulē ir parasts, uzdeva dažādus „trūkumus", patiesais iemesls, liekas, nav nekas cits, kā vēlēšanās nomainīt „rietumu" komūnistus ar „austrumu" komūnistiem.

Jaunais Latvijas komūnistu partijas pirmais sekretārs Arvids Pelše ir t. s. „Krievijas latvietis", kas nevienu dienu nav pavadījis Latvijas brīvvalstī un kam latviešu tauta ir tikpat sveša kā Kazachijas un citu „dienvidu republiku" tautas, kuŗu vidē viņš veica Maskavas uzdevums. Tāpat kā viņa priekštecis Kalnbērziņš, arī jaunais „pirmais" ir pārliecināts „staļinists", kuŗa „pārliecība" veidota ar Staļina terrora paņēmieniem,

Kā visi renegāti, P. ir „komūnistiskāks" par pašu Chruščevu un krieviskāks par viskrieviskāko krievu šovinistu. Runājot latviski, viņš bieži piejauc krieviskus vārdus, un izrunā manāms diezgan spēcīgs akcents. Krievijas pilsoņu kaŗa laikā Pelše savu karjēru uzsāka kā „politruks". Rīgā viņš ieradās tikai 1941. gadā pirmajā pusē un to atkal atstāja kopā ar sarkano armiju zem Vācijas armijas spiediena. Pēc tam Pelše atkal Rīgā parādījās tikai 1949. gadā un tūlīt kļuva par vienu no Latvijas komūnistu partijas sekretāriem. Būdams visai agresīvas dabas, viņš negrieza ceļu ne Kirchenšteinam, ne Lācim. Pirmajam viņš pārmeta, ka Zinātņu akadēmijā esot pielaidis „kliedzošu buržuāziskо nacionālismu" (!). Otram viņš pārmeta „ideoloģiskas kļūdas", kas izpaudušās romānā „Uz jauno krastu".

Tā saucamajā „atkušņa laikā", kas iestājās pēc Staļina nāves, Pelše neapstājās savā cīņā pret „buržuāzisko nacionālismu" un slavēja „mūžseno draudzību ar krievu tautu". Arī „emigrantu salašņas", t. i. latvieši trimdā, izpelnījās viņa dusmu izvirdumu ne vienu vien reiz.

Tāds pats „austrumu komūnists" un Krievijas latvietis ir arī otrs komūnistu „dižvīrs" un Latvijas padomju ķipaŗu valdības „premjērs" Jānis Peive, kam arī Latvijas brīvvalsts ir pilnīgi sveša lieta. Būdams tikai agronoms, viņš Maskavas acīs baudīja pietiekami lielu uzticību, lai kļūtu par Zinātņu akadēmijas prezidentu (!). Ar īstu pseudozinātnieka uzpūtību tad nu viņš ņēmās Zinātņu akadēmijā nodibināt „ciešas saites ar lielo krievu tautu". Kaut gan viņa vadībā Zinātņu akadēmija ne „marksismā - ļeņinismā", nedz kādā citā padomju „zinātnes" nozarē nav varējusi uzrādīt kaut cik ievērojamus sasniegumus, nerunājot jau nemaz par īstiem sasniegumiem, kas tālu atpaliek no Latvijas brīvvalsts laikmeta zinātnieku sasniegumiem, kaut gan toreiz neviens nemēģināja reklāmēties ar „zinātņu akadēmijām", tomēr ar Maskavas varas vīru pārliecību, ka Peive ir viņu „īstais vīrs", pietika šī ķipara apžilbinošai karjērai.

Tā nav sagadīšanās, ka divus „rietumu komūnistus", kas gan centās būt austrumnieciskāki par jebkuŗu „austrumu komūnistu", nomainīja divi „austrumu komūnisti", bet gan liecina, ka latviešu tautas vēsturē ir iestājies pēdējais pārejas posms no liekulīgā kultūrālā latviskuma („nacionāls pēc formas, bet sociālistisks pēc satura") uz pilnīgu latviešu tautas pārkrievošanu, visas varas nodošanu krieviem vai „Krievijas latviešiem" un latviešu atspiešanu otrās šķiras pavalstnieku kārtā, kādi tie bija „tumšajos cara laikos". Ja vēl mēs piemetināsim, ka „pareizticības" vietu ieņēmusi jaunā „komūnistu ticība", tad varam apgalvot, ka vēstures rats ir apgriezies pilnīgā aplī un atkal nonācis tur, kur mēs bijām šī gadu simteņa pirmajos gados.

Mums nav iemesla nožēlot kritušos „rietumu komūnistu" ķiparus, kas patiesībā bija visai tāli Rietumu pasaules ideāliem, lai gan bija tos redzējuši, bet gan jānožēlo dzimtenē palikušie latvieši, kam „rietumnieku" nomaiņa ar „austrumniekiem" sola tikai jaunu ciešanu jūŗu.

KANADAS LATVIEŠU KATOLU APVIENĪBAS 10 G. DARBĪBAS JUBILEJĀ TORONTO

Sēž no labās: prof. B. Kokins, KLKA pr-dis J. Niedra, LNAK pad. loc. Biruta Senkēviča, ALKA pr-dis prāvests Norberts Trepša, LNAK pr-dis V. Upslācis un J. Cakuls. Stāv no labās: A. Ķivlenieks, katoļu koŗa diriģents V. Rundāns, TLB valdes pr-dis E. Skuja, DV KV sekretārs K. Bencons, Bērziņš, Preses b-bas Kanadas kopas pr-dis Dr. H. Tichovskis, Toronto katoļu vienības pr-ks V. Miklaševics, J. Dindzāns no Bramptonas, LNAK valdes loc. J. Grodnis, dziesmu svētku b-bas pr-ks E. Krūka un J. Dubrovskis. J. Kreiļa uzņ.

NATO SASAUC ĀRKĀRTĒJU SESIJU

P a r ī z ē. Ziemeļatlantijas organizācijas 14 locekļi 16. decembrī velti pūlējās panākt, lai Francija atzītu NATO vienotu gaisa aizsardzības sistēmu.

Savienotās Valstis informēja sabiedrotos, ka Pad. Savienība izveidojusi ļoti spēcīgu atomieroču gaisa spēku sistēmu. Ziemeļatlantijas organizācijas aizsardzības ministri sanāks ārkārtējā sesijā, lai rastu kopīgu valodu gaisa aizsardzības jautājumos.

Ziņas no autoritātīviem avotiem vēstī, ka NATO ģenerālsekretārs Spaaks pastāvējis uz to, lai sasauktu šo ārkārtējo sesiju.

Savienotās Valstis stingri cīnījās par vienlīdzību, par spīti Francijas vēlmēm pašiem paturēt savu vienību kontroli.

Britanija, Rietumvācija un Beļģija atbalstīja ASV ieskatus, ka NATO spēkiem jābūt vienlīdzīgā, starptautiskā virspavēlniecībā. Tādas pašos uzskatos bija ģen. Lauris Norstads, NATO augstākais virspavēlnieks.

HERTERS BRĪDINA FRANCIJU

P a r ī z ē. Ziemeļatlantijas organizācijas ārlietu ministru konferencē, kas sākās 15. decembrī, ASV ārlietu ministrs Herters atklāšanas dienā izteicās, ka NATO militārajiem spēkiem būtu jāsadarbojas zem vienas virspavēlniecības.

Šie ASV ārlietu ministra vārdi galvenokārt zīmējas uz Francijas prezidentu de Gollu, kas nesen atkāpās no NATO militāro spēku vienlīdzības. Ziemeļatlantijas organizācijas ministri cenšas izlīdzināt šīs diferences, kas radušās starp Franciju un pārējiem sabiedrotiem.

Herters pieminēja arī ziņas, kas parādījušās presē, it kā Savienotās Valstis plānojot savus militāros spēkus atsaukt no Eiropas. Ārlietu ministrs uzsvēra, ka tas esot Vašingtonas politikas nepareizs iztulkojums, Savienotās Valstis gribot pildīt savus pienākumus Ziemeļatlantijas organizācijā.

De Golls noraidījis militāro spēku vienlīdzības principu, viņš vēlas, lai NATO dalībnieces valstis patur kontroli katra par saviem spēkiem.

EIZENHAUERA TRIUMFA BRAUCIENA BEIGU CĒLIENS

PĒDĒJĀ DIENA INDIJĀ

Savā apmeklējumā Indijā pēdējā diena prezidents Eizenhauers runāja milzu sapulcē Jaundelhi priekšpilsētā — Gam Rama, kur viņa runu noklausījās miljons indiešu. Šinī pašā vietā savā laikā bija runājis arī Chruščevs un sarkanās Ķīnas premjērs Čuenlajs, taču viņiem ne tuvu nebija tik liela klausītāju auditorija. Nēru savā ievadrunā teica Eizenhaueram: „Jūs aiznesat sev līdz daļu no mūsu sirdīm. Šinī pašā laukumā esmu daudzkārt uzrunājis indiešu tautu, bet nekad man nav bijis tik daudz klausītāju."

Atbildes runā Eizenhauers lika saprast, ka viņš stingri nostājies antikomūnistiskā pozicijā. „Aukstā kaŗa" elementi nebija saklausāmi. Atsaucoties uz Gandija mācību, viņš norādīja, ka brīvajiem cilvēkiem jāturas kopā.

Indijā šo prezidenta domu uztvēra kā solījumu atbalstīt to sarkanās Ķīnas agresijas gadījumā. Taču amerikāņi domā, ka Eizenhauers ar to nav formāli uzņēmies militārās palīdzības saistības.

Pirms aizceļošanas prez. Eizenhauers apskatīja slaveno mākslas darbu — vēsturisko Taž Machol atdusas vietu, kas atrodas svētās upes Džumna krastā.

Prezidentu pavadīja Nēru, kas paskaidroja, ka šo pasaulē skaistāko celtni 17. g. s. cēlis mongoļu valdnieks Žegans savai sievai Mumtazai Machal.

Lidlaukā, pirms Eizenhauera aizlidošanas, Nēru vēlreiz sirsnīgi spieda viesa roku un apliecināja savu draudzību. Tad arī tika publicēts oficiālais komunikē, kurā atzīmēti sarunu panākumi un noskaidroti brīvības un demokratijas principi, uz kuŗiem veidojas Indijas un ASV draudzība.

Eizenhauers Indijā saņēmis neskaitāmas dāvanas — trīs smago mašīnu kravas. To starpā ir ziloņu ilkņi, tīģeŗu ādas, veclaicīgi audumi, gleznas, veclaicīgi trauki, smaržas u.t.t.

PERSIJĀ

Persijas galvaspilsētā — Teherānā prezidents Eizenhauers uzturējās 6 stundas. Viņu sagaidīja šachs Mahameds Reza Pahlevi, žurnālisti un 750.000 tautas, kas lielā sajūsmā sveica prezidentu. Ceļš no lidlauka bija klāts persiešu grīdsegām, pacēlās triumfa arkas, un prezidentu apmētāja puķēm.

„Jūs, prezidenta kungs," teica šachs, „no savas lielās zemes atnesāt mums drošību, demokratiju un brīvību."

Eizenhauers apsveica Persiju, kas drosmīgi pretojas Padomju Savienības spiedienam. Parlamentā viņš runāja par mieru draudzību un brīvību.

GRIEĶIJĀ

No Persijas prezidents speciālā lidmašīnā devās uz Atēnām. Lidlaukā viņu sagaidīja karalis Pauls un premjērs Karamanlis. Arī šeit lielas ļaužu masas sagaidīja augsto viesi, tikai ar mazāku sajūsmu nekā Āzijas valstīs.

Vakarā pilī bija rīkotas pusdienas, kurās teica vairākas runas. Eizenhauers runāja arī Grieķijas parlamentā, pēc kam apspriedās ar premjēru Karamanlisu par Grieķijas saimniecisko stāvokli. (Pēc tam, kad Grieķijā apspieda komūnistu sacelšanos, tā no ASV saņēmusi pabalstu 3 miljardu dolaru apmērā).

Eizenhauera viesošanās laikā Atēnās notika nelaimes gadījums. Pēc tam, kad prezidents ar pavadoņiem ieradās pilī, sabruka kāds mūris, uz kuŗa bija sakāpuši vairāki simti augstā viesa sagaidītāju. Notikumā nogalinātas trīs un ievainotas 43 personas. Prezidents Eizenhauers cietušo ģimenēm izteicis līdzjūtību.

No Grieķijas prezidents Eizenhauers ar kreiseri Di Moina devās uz Tunisiju.

Baltiešu sadarbības komiteja Zviedrijā

Uz Zviedrijas latviešu centrālās padomes valdes aicinājumu 30. novembrī ZLCP valdes priekšsēža Herberta Tepfera dzīvoklī pulcējās igauņu, lietuviešu un latviešu pārstāvji, lai precizētu savu viedokli sakarā ar ārlietu ministra Undēna izteicieniem Zviedrijas Riksdāgā attiecībā uz Baltijas valstu patstāvību. Sanāksmi atklāja namatēvs ar īsu uzrunu un aicinājumu radīt patstāvīgu baltiešu sadarbības organu. Pēc tam sākās pārrunas par konkrēto Riksdāga debašu norisi.

Jautājumu vispusīgi iztirzājot nolēma izstrādāt attiecīgu memorandu izsniegšanai preses pārstāvjiem resp. nosūtīšanai redakcijām ārpus Stokholmas un sarīkot zviedru preses konferenci Stokholmā.

Memoranda izstrādāšanai redakcijas komisijā deleģēja no igauņiem mag. iur. E. Pärli, no lietuviešiem archit. J. Paujajis un no latviešiem red. A. Kroderu.

Ierosinājums par patstāvīga sadarbības organa radīšanu atrada visu pārstāvju piekrišanu un vienprātīgs atzinums bija, ka līdz ar šo sanāksmi tiek nodibināta permanenta Baltiešu sadarbības komiteja Zviedrijā, sastāvā, kas bija sanāksmes dalībnieki. Praktisko darbu veikšanai izraudzīja pastāvīgi strādājošo sekretāriātu, kas Komitejas sanāksmēm sagatavo visus materiālus, kārto tekošo preses informēšanu u. t. t. Sekretāriātā darbosies no igauņiem kand. iur. A. Pae, no lietuviešiem kand. fil. J. Lingis un no latviešiem inž. I. Freimanis.

Jaundibinātā Sadarbības Komiteja uzņems sakarus ar līdzīgām baltiešu sadarbības komitejām citās brīvās pasaules zemēs, lai panāktu globālu baltiešu sadarbību, radot attiecīgu globālu institūtu Baltijas valstu brīvības lietas sekmēšanai.

APSPIESTO NĀCIJU AKTĪVITĀTE

Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas priekšsēdis Dr. P. Zenkls un latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns šonedēļ ieradās Vašingtonā, lai apmeklētu Anglijas, Francijas un Rietumvācijas vēstniecības un pārrunātu jautājumus sakarā ar paredzētajām starptautiskajām konferencēm. No 15.—17. decembrim Parīzē notiek NATO ārlietu ministru konference, bet 19. decembrī Parīzē sāksies ASV, Anglijas, Francijas un Rietumvācijas valdības galvu konference.

AEN Asamblejas pr-ža v. V. Sidzikauskas un Brīvās Eiropas komitejas pārstāvis Volters izbraukuši uz Eiropu, lai iepazītos ar Asamblejas atsevišķo delegāciju darbību uz vietām. Tie uzturēsies Eiropā apm. mēnesi.

Asamblejas delegācijas darbojas Parīzē, Londonā, Bonnā, Romā. Nesen sāka darboties delegācija Sidnejā, Austrālijā, un drīzumā sāks darboties Kanadā. Vēl paredzēts iekārtot delegācijas Briselē, Vīnē, Madridē, Atēnās, Ankarā (Turcijā) un Libānā.

NATO plāna ietvarā

Holandes valdība uzsākusi sarunas ar Rietumvācijas aizsardzības ministriju par dažu Holandes kaŗaspēka vienību novietošanu vācu apgabalos. Šis projekts pamatojas uz Ziemeļatlantijas plāna — izveidot Rietumvācijā aizsardzības priekšējo līniju, kuŗā blakus vācu kaŗaspēkam būtu novietotas sabiedroto vienības.

MAKARIOSS — ĶIPRAS PREZIDENTS

Par neatkarīgās Ķipras pirmo valsts prezidentu ievēlēts archibīskaps Makarioss, kas dabūjis divreiz vairāk balsu nekā viņa pretinieks Celīdess, Nikosijas pilsētas galva, kuŗu atbalstīja komūnisti un ģen. Grivas.

Indonēzijā kaŗa stāvoklis

J a k a r t a. Prezidents Sukarno pasludināja Indonēzijā kaŗa stāvokli. Valdība cīnās pret nemierniekiem vairākās lielajās salās. Prezidenta dekrētā pavēlēts, ka civilistiem jāierodas darbā, ar piedraudējumu, ka pretējā gadījumā tos ieskatīs par dezertieŗiem.

Eglīte latviešu lauksaimniekiem

„Latviešu apriņķa" Kanadā lauksaimnieku eglīte notiks 26. decembrī, pl. 8 vakarā Šelburnā, Leģiona zālē. Svētbrīdi vadīs teoloģijas students Kretulnieks, ieradīsies Ziemassvētku vecis un sekos bērnu priekšnesumi. Pēc tam turpināsies saviesīga sadzīve un kopīgs groziņu vakars.

Sūtņu vizīte ārlietu ministrijā Londonā

Sūtņi Kārlis Zariņš un Dr. A. Spekke pirmdien, 7. decembrī apmeklēja britu ārlietu ministrijas Ziemeļu departamenta vadītāju Brimelovu un apspriedās par aktuāliem jautājumiem.

IEVAINOTS MŪSU PRESES SENIORS

Neapdomīgs auto vadītājs ievainojis Latviešu preses biedrības priekšnieku Jāni Porieti

Bostonā, 9. decembrī, pie Beth Isreal slimnīcas, pārējot Bruklainas aveniju, kāda automašīna notrieca gar zemi 72 g. v. latviešu preses senioru Jāni Porieti. Policija cietušo nekavējoties nogādāja slimnīcā, kur viņa ievainojumi atzīti par smagiem, bet dzīvību neapdraudot. J. Porietim zem ceļgala vairākās vietās lauzta labā kāja, izmežģīts un satriekts labais pleca kauls, kā arī cietusi galva un kāju pēdas. Pacients pārcieš skaudras sāpes, bet visu laiku ir pie samaņas. Lauztai kājai izdarītas jau divas operācijas. Dr. Konters, kas ārstē J. Porieti, starp citu izteicies, ka ārstēšana, ja neradīsies komplikācijas, ilgs vismaz 3 mēnešus. Ārsts uzsvēris, ka slimniekam vajadzīgi asins pārlējumi.

Nelaimes gadījums ar Porieti noticis sekojoši: pl. 4.00 viņš atstājis savu darbu Beth Isreal slimnīcā (turpat, kur viņš tagad ārstējas) un šķērsojis satiksmes ziņā visai dzīvo Bruklainas aveniju, lai kāptu autobusā un brauktu mājup. Pie ielas pārejas ir ierīkotas signālugunis, kuŗas kājnieki pie pāriešanas iedarbina, piespiežot pogu. Tā bija darījis, kā parasti, arī J. Porietis. Taču pārejot ielu, viņam no Kenmora stacijas puses, pret visiem satiksmes noteikumiem, uzdrāzies 22 g. v. Salivana vadītais auto, un J. Porieti ar lielu sparu uzsviedis gaisā un notriecis uz ietves. Tā kā braucēja pārkāpums ir visai smags, tad Salivans ir aizturēts un pret viņu ievadīta izmeklēšana un tiesa, kur J. Porieša intereses aizstāvēs adv. Edgars Brencis. Šai pašā gadījumā slimnieks advokātam iesniedzis arī savu testamentu.

10 gadu laikā šis ir jau otrs nelaimes gadījums, ko piedzīvo preses seniors. Pirmais notika okeana braucienā no Vācijas uz Bostonu, kad uz DP kuģa smagi savainoja viņa labās rokas pirkstus. Pēc ilgākas ārstēšanas J. P. no ievainojuma atlaba un varēja atkal visai veikli rakstīt. Ar lielu drosmi un enerģiju viņš izveidoja plašāko latviešu grāmatnīcu ASV un gaumīgu mākslas salonu, kā arī vadīja Latviešu preses biedrību. Beth Isreal slimnīcā J. Porietis strādā jau 9 gadus un, par spīti lieliem gadiem, savus pienākumus veicis visai apzinīgi, iemantodams slimnīcā kollēgu un administrācijas atzinību.

Slimnīcā pie J. Porieša ierodas daudzi draugi un labvēļi, lai novēlētu preses senioram ātru izveseļošanos.

Kā J. Porieša grāmatnīcas un mākslas salona rēķinvedis Roberts Jansons paskaidro, tad — salona un grāmatnīcas darbībā nekādu traucējumu nebūs un tie būs atvērti kā parasts ik dienas.

Osvalds Akmentiņš.

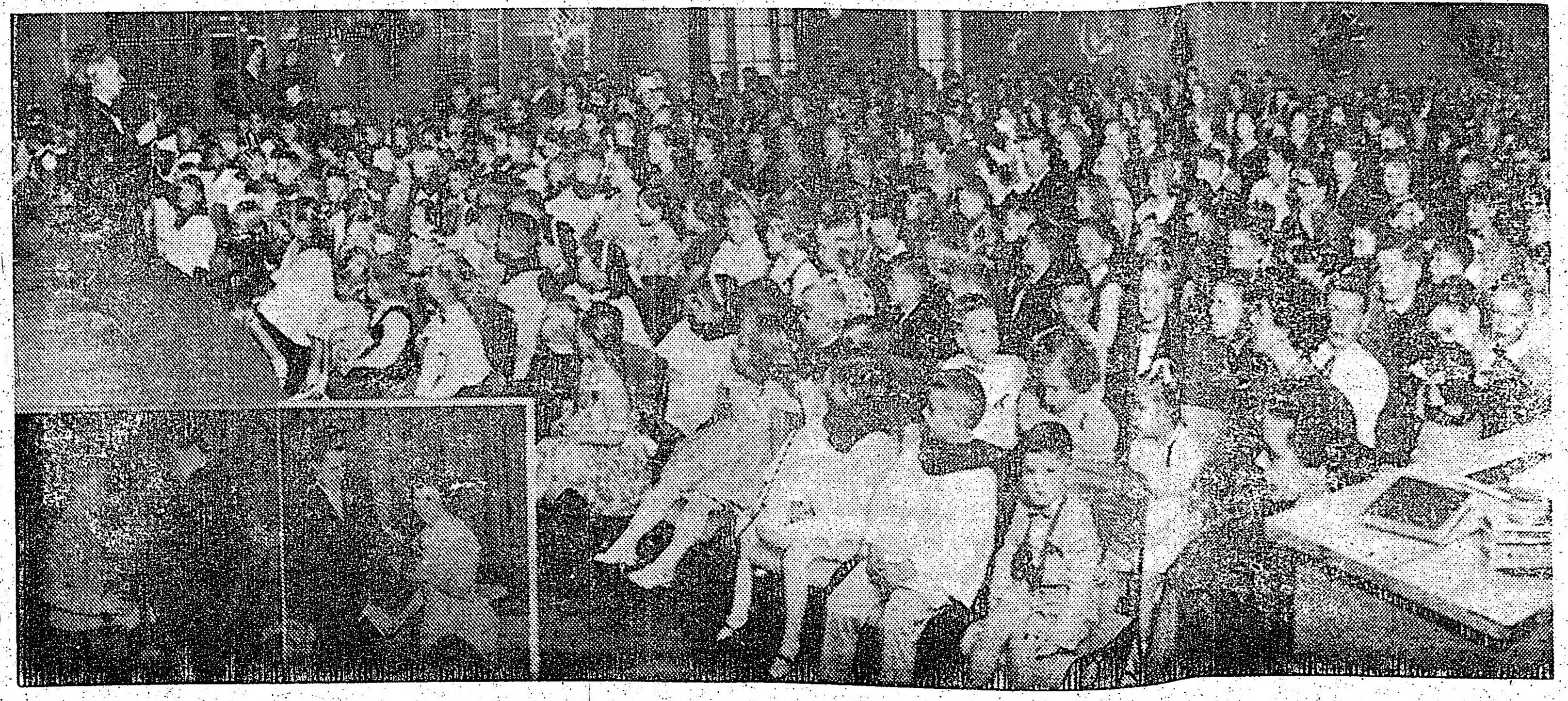

PIRMĀ EGLĪTE TORONTO

Māc. A. Lūsis vada svētbrīdi Toronto Sv. Jāņa draudzes eglītes vakarā, kas bija pulcinājis neredzēti daudz mazu un lielo Ziemassvētku viesu. Stūrī pa kreisi — Saulaines nometnes vad. A. Freibergs apbalvo Induli Baltkalnu un Elgu Ozoliņu, — labākos vieglatlētus pagājušajā vasarā.
J. Kreiļa uzņ.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KRIEVU BRIESMAS OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Visi tie latviešu komūnisti, kuriem saglabājušās kaut cik siltas jūtas pret savu tautu un tās kultūru, ir atcelti no amatiem, un viņu vietā iecelti fanātiski komūnisti, gan latvieši, tomēr bez sirdsapziņas pārmetumiem ir gatavi ziedot savu tautu komūnismam, kas vienmēr prasa jaunus upurus. Taču arī šie latviešu komūnisti nevar rīkoties pēc savas gribas — viņiem jādara tas, ko liek Maskavas kungi. Viņu darbības lauks ir ierobežots, jo Latvijā daudzus augstus amatus ieņem krievi, kuri uzstājās kā kungu tautas pārstāvji. Tie izturas pret latviešiem kā pret koloniju tautu un ieskata par lieku mācīties latviešu valodu (tāpat kā kādreiz mūsu vācu kungi). Jaunievēlētais kompartijas 1. sekretārs A. Pelše, kas tagad uzņēmies Maskavas varas skaļruņa pienākumus, atklāti pasaka: „Mēs nevaram piespiest, lai citi iemācās mūsu valodu noteiktā laikā. Mēs vienīgi varam cerēt, ka tie darīs to labprātīgi."

Mēs zinām, ka latviešu apcietināšanas, spīdzināšanas un deportācijas ir mazinājušās un dzīves apstākļi uzlabojušies. Bet tas nenozīmē, ka draudi latviešu tautas turpmākai pastāvēšanai būtu garām. Chruščeva politika pret nekrievu tautām ir tāda pati kā Staļinam un caram Nikolajam. Pēc pēdējām pārmaiņām Latvijā var sagaidīt, ka latviešu vajāšanas atkal pastiprināsies.

Kā galveno līdzekli latviešu tautas vājināšanas politikā Maskava izvēlējusies, kā krievi paši saka, „migrāciju". Šinī jēdzienā var ietvert kā latviešu izsūtīšanu no Latvijas, resp. „brīvprātīgu" dzimtenes atstāšanu, tā arī krievu pārvietošanu (labprātīgu vai piespiedu) no Krievijas uz Latviju. Rīgā jau ir vairāk krievu kā latviešu. Arī citās Latvijas pilsētās krievi ieviesušies kuplā skaitā, un tagad sāk iespiesties arī laukos. Un visur tie spēlē kungu lomu. Latviešiem atliek melnais darbs. Latviešu studenti, kas beiguši augstskolas, nevar atrast darbu savā zemē, spiesti doties uz Krieviju.

Šādas politikas piekopšana garākā laika sprīdī var apdraudēt latviešu tautas pastāvēšanas pamatus, kas, šķiet, ir arī okupantu nodoms. Pret šo velnišķo plānu sacēlušies pat dažu latviešu komūnistu prāti, ko apstiprina tā paša Pelšes kritika. Viņš raksta: „Pacelt Kazachijas ražošanas spēkus līdz pašreizējam līmenim nebūtu bijis iespējams, ja tur prāvā skaitā neieplūstu darba spējīgi iedzīvotāji no citām republikām, tāpat kā nebūtu bijis iedomājams Latvijas rūpniecības pacēlums līdz pašreizējam līmenim bez zināma iedzīvotāju skaita mēchaniska pieauguma uz brālīgo republiku darba spēka rēķina. Aiz aplamām bažām, ka Latvijas republika varētu zaudēt savu nacionālo seju, daži biedri mēģināja mākslīgi aizkavēt iedzīvotāju pārvietošanas procesu."

Cilvēki, kas pēdējos gados bijuši Rīgā, liecina, ka krievu valoda tur ir dominējošā. Latviešu darbiniekiem, kam darīšana ar publiku, obligāti jāprot krievu valoda, bet krievu darbiniekiem latviešu valoda nav jāprot. Labi zinādami, cik tas ir bīstami, latvieši tomēr iet cīņā par savas valodas tiesībām un nebaidās krievam pateikt acīs, ka te ir Padomju Latvija, kur jāprot latviešu valoda. Krievs uz tādu aizrādījumu parasti atbild ar ņirgāšanos. Antagonisms starp vietējiem iedzīvotājiem un ienācējiem ir tik liels, ka tas nereti izlaužas uz āru arī darbos, un izkaušanās jauniešu starpā nav nekāds retums. Varētu teikt, ka stāvoklis Rīgā šodien atgādina stāvokli pirms 1. pasaules kaŗa, kad Rīgā valdīja divas kungu valodas un latviešu valoda bija nobīdīta pie malas.

Par krievu imperiālistisko politiku sākuši uztraukties arī daži latviešu komūnisti, kas izsakoties, ka Rīgā nedrīkstot pieļaut iedzīvotāju skaita mēchanisku pieaugumu (t. i. krievu ieplūšanu) ne par vienu cilvēku. Par to jāuztraucas arī mums un katram latvietim. Nav nekādas pazīmes, ka iedzīvotāju nacionālais sastāvs Latvijā nostabilizēsies uz pašreizējā līmeņa. Pēdējās pārmaiņas liecina, ka krievi grib paātrināt Latvijas pārkrievināšanas procesu.

Pārējām apspiestām tautām satelītu valstīs apstākļi ir citādi — komūnisms tur pagaidām neapdraud tautu nacionālo eksistenci. Vai nu tur tauta ir apspiesta vairāk vai mazāk, vai dzīves apstākļi kļūst labāki vai ļaunāki, poļi tomēr paliek Polijā un Ungārijā skan ungāru valoda. Baltijas valstīs stāvoklis ir kritisks: Maskava izdara intensīvu iedzīvotāju pārvietošanu, lai atņemtu šīm zemēm viņu nacionālo seju. Šādu rīcību var apzīmēt par genosīdu. Mums jāapzinās, ka mūsu tautai draud nopietnas briesmas. Garajā latviešu tautas vēsturē vēl nav bijis tik bīstams periods, kur latviešu tautas eksistence būtu tādā mērā apdraudēta, kā pašreiz. Un tas notiek nevis kaŗa apstākļos, bet „miera laikā", kad Chruščevs uzstājas miera eņģeļa lomā, sludina pasaulei koeksistenci un prasa, lai brīvā pasaule neiejaucas viņa iekšējās darīšanās, kas starp citu ietver arī tautu iznīcināšanu.

A. Zv.

IMMIGRANTU ESEJU SACENSĪBA

Starptautiskā katoļu immigrācijas komisija („Commission Internationale Catholique pour les Migrations" — C.I.C.M.) Ženevā, Šveicē, sponsorē esejas sacensību sakarā ar 4 pasaules immigrācijas kongresu, kas notiks 1960. g. Kanadā. Sacensībā var piedalīties personas, kas emigrējušas pēc 1945. g. 31. decembra. Esejai jābūt ne garākai par 5.000 vārdiem un tanī jāaplūko integrācijas problēma, t. i. autora pieredze, kad tas sāka aktīvi piedalīties savas jaunās dzimtenes dzīvē.

Rakstīt var par visu, kas šai nozarē ietelp: ekonomika, sociālie jautājumi, emocionālā integrācija, tāpat kā par katru problēmu, ar ko saduras immigrants pat pirms tas var nopietni mēģināt iekļauties sabiedrībā.

Pirmā godalga paredzēta 100 dolaru apmērā, un lielāks skaits mazāku godalgu. Iesniegumiem ir jābūt uzrakstītiem vienā no sekojošām valodām: angļu, franču, vācu, holandiešu, spāņu, portugāļu, itāliešu, ungāru, poļu vai krievu. Esejai jāpievieno īsu autora biografiju, un jāadresē: C.I.C.M. Canadian offices, 637 Craig West, Montreal, Quebec, par kuri pieprasāmi pilnīgi sacensības noteikumi.

Vēlams, lai sacensībā piedalītos pēc iespējas vairāk jaunka[illegible] šanai nav [illegible] pieda[illegible] šim dze[illegible] ka dego[illegible]mu nevar [illegible]iem, kam [illegible]

C. S.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ×
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

DV KANADAS VALDES LĒMUMI

GADSKĀRTĒJĀ DV DELEGĀTU SANĀKSME 1960. GADA 13. UN 14. FEBRUĀRĪ, TORONTO

13. decembrī notikušajā valdes sēdē DV KV izstrādāja sekojošu delegātu sanāksmes darba kārtību: 1. Delegātu sanāksmes atklāšana, 2. mandātu komisijas ziņojums, 3. sapulces vadības vēlēšanas, 4. iepriekšējās sapulces protokola pieņemšana, 5. amatpersonu ziņojumi, debates par ziņojumiem un turpmākā darbība, 6. goda tiesas ziņojums, 7. nodaļu delegātu ziņojumi, 8. revīzijas komisijas ziņojums, 9. amatpersonu vēlēšanas, 10. budžets, 11. dažādi jautājumi un ierosinājumi.

Lai pilnsapulce ietaupītu laiku, valde lūdz nodaļu delegātus iepazīties ar pagājušās delegātu sanāksmes protokolu un eventuālus grozījumus pieteikt rakstveidā. Tāpat nodaļām rakstveidā iesūtīt ierosinājumus, kas būtu apspriežami šai sanāksmē. Prakse rādījusi, ka dažreiz nodaļu delegāti nav bijuši kompetenti runāt un lemt par vienu vai otru jautājumu, tāpēc DV KV aizrāda, ka delegātiem visi darba kārtībā paredzētie jautājumi jāizpēti nodaļās, lai delegātu sanāksmē būtu kompetenti. DV KV lūdz pieteikties pie sekretāra K. Bencona līdz 1. februārim visus tos nodaļu delegātus, kam būtu vajadzīgas naktsmājas.

Lai veicinātu un atbalstītu LNAK lēmumu par līdzekļu sagādi cīņai par Latvijas brīvību, valde nolēma, ka nodaļām jāparedz nākošā gada budžetā attiecīgas summas, ne mazākas par 25¢ no katra nodaļas biedra. Šīs summas piesakāmas DV KV. Valde uzdeva informācijas daļas vadītājam sazināties ar DVM izdevniecību par maksas aprēķinu, ja Kanadas DV svētku gadījumā izdotu paplašinātu numuru.

DV teātris sniegs izrādi nākošā gada 30. janvārī Montreālā, uzvedot J. Jaunsudrabiņa lugu „Jo pliks, jo traks". Valde lūdz arī pārējās nodaļas, kas vēlētos, lai DV teātris ar šo izrādi viesotos pie viņiem, to pieteikt Kultūras daļai laikus, atzīmējot izrādes datumu.

Nolēma pārskaitīt LNAK $190,- nodaļu iemaksāto naudu, kas dota cīņai par Latvijas brīvību. Lai veicinātu jaunatnes apgāda darbību, nolēma iegādāties vienu paiju $30,- vērtībā, savukārt lūdzot arī nodaļas atbalstīt jaunatnes apgādu ar paijām.

Biedru skaits uz 1. decembri ir 1.005. Valdes sēde notika DV namā Toronto, piedaloties 8 valdes locekļiem un LNAK Jaunatnes nozares vadītājam. Sēdē nebija ieradies pr-ka vietnieks, kas jau izrūcis vairākās sēdēs pēc kārtas.

Iet ciemos pie mirušajiem . . .

No dzimtenes kādā vēstulē cita starpā raksta: „Klusums dod miera sajūtu, tādēļ arī 22. novembra vakarā braucam uz kapiem pieminēt un sveicināt mirušos. Pirmos apstaigājām Brāļu kapus, daudz tur pazīstamu vārdu, garās kopiņu rindas bija gaišas, nāca un gāja pieaugušie un pusaudži, un nolika aizdedzinātas svecītes. Tad iegājām Raiņa kapos. Lielā dzejnieka Raiņa kapu sedza it kā no svecītēm izveidots uguns sega, jo to bija ļoti daudz, un skaisti tādā kārtā bija apgaismots pats piemineklis. Meža kapos jauki ar svecītēm bija greznoti Čakstes, Meierovica, Poruka un daudzi citi kapiņi. Svecīšu liesmas nesa sveicienus mirušiem tautiešiem, neprasot — vai biji labs vai slikts. Tur izpaudās īsta l ī d z ā s p a s t ā v ē š a n a (šie vārdi pasvītroti), par ko tagad tik daudz raksta laikrakstos" . . .

V. Z.

ZVIEDRIJAS LPK VĒLĒŠANU REZULTĀTI

Latviešu Palīdzības Komitejas pārstāvju vēlēšanās šogad piedalījās četri kandidātu saraksti. No liberāļu aprindām komplektētais sar. Nr. 1, labā spārna pilsoņu sar. Nr. 2, sociāldemokratu sar. Nr. 3 un kristīgie demokrati (katoļi) ar sar. Nr. 4. Balstiesīgo vēlētāju bija 479, un vēlēšanās nodotas 421 balss, no kurām 2 nederīgas.

LPK pārstāvjos (padomē) ievēlēti: no 1. saraksta — J. Breikšs, J. Āboliņš, J. Grīns, M. Salnā, J. Andersons, Z. Nīgals, A. Plensners, A. Dreimanis un Roberts Vilnis, 1. kandidāts J. Mackars. No 2. saraksta — D. Kreicberga, A. Muchka, O. Sakārnis, J. Kreicbergs un J. Mālītis, 1. kandidāts J. Vikmanis. No 3. saraksta — Br. Kalniņš, E. Ogriņš, K. Dziļleja un Kl. Kalniņa, 1. kandidāts J. Pāvulāns. No 4. saraksta — V. Krauklis un A. Bušs, 1. kandidāts J. Dērvenieks.

Kā no vēlšanu rezultātiem redzams, J. Breikša grupa paturējusi līdzšinējo stāvokli, labā spārna pilsoņi zaudējuši vienu, bet sociālisti ieguvuši vienu mandātu. Grupējumu proporcija valdē paliek līdzšinējā.

LPK pārstāvju vēlēšanu rezultātā ir konstatējama kāda īpatnēja parādība, ko šķietami izraisījuši lokāli laikmetīgie apstākļi, proti, sociāldemokrati ieguvuši 85 balsis, kaut gan visās līdzšinējās LPK vēlēšanās viņu konstatētais balsotāju skaits ir 50-60. Tātad par soc.- demokratiem nobalsojuši vismaz 25 vēlētāji, kuŗi nāk no aprindām ar citu politisku pārliecību.

TLB SESTDIENAS SKOLAI DAUDZ DRAUGU

Toronto latviešu biedrības Sestdienas skola mācības pārtrauca 12. decembrī un atjaunos 1960. gada 2. janvārī. Skolas eglītes sarīkojums notiks 3. janvārī, plkst. 4 p.p. ar svētbrīdi un skolēnu priekšnesumiem.

Paredzams, ka ieradīsies arī Ziemassvētku vecītis un apdāvinās skolēnus. Sekos tautas dejas un rotaļas. Skolas saime šai sarīkojumā gaida cieminus, lielus un mazus.

2. decembrī notika TLB Sestdienas skolas padomes sēde, kurā pārrunāja galvenokārt skolas saimnieciskos jautājumus. Sēde notika zem laimīgas zvaigznes — noslēdzot rēķinus par diviem iepriekšējiem sarīkojumiem, kasiere R. Skuja ziņoja, ka I. Ķeniņas studijas vakars skolai devis 203 dolari un skolas 18. novembra akts — 95 dolarus. Bez tam Toronto 18. novembra akta rīcības komiteja skolai dāvājusi $80,-, Toronto latviešu biedrība — $161,09.

18. nov. Latvijas vēstures sacensībām 7 klasēs balvas grāmatas dāvājuši Daugavas Vanagi, TLB un Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība.

Paldies visiem skolas draugiem un labvēļiem, ka turat rūpi par mūsu skolu un mūsu jauno audzi!

Skolas padome.

DV PILNSAPULCE HAMILTONĀ

DV Hamiltonas valde sasauc nodaļas biedru gadskārtējo pilnsapulci sestdien, 1960. gada 9. janvārī, pl. 17,30 vakarā, 6 Sanford Ave., S., Irish Room telpās. Kvoruma nesanākšanas gadījumā pilnsapulce būs tiesīga pl. 18.00 pie katra biedru skaita.

Darba kārtībā:

1. Sapulces vadības vēlēšanas. 2. Iepriekšējās pilnsapulces protokola nolasīšana un pieņemšana. 3. Valdes ziņojumi. 4. Revīzijas komisijas ziņojums. 5. Vēlēšanas (valdes, revīzijas, komisijas, delegātu). 6. DV Bēru fonds. 7. Dažādi jautājumi.

Plkst. 21.00 vakarā Hamiltonas DV gadskārtējais biedru vakars.

KANADĀ TORONTO

◉ Bij. LNAK loceklis un Latvijas armijas virsnieks Žigurs katru gadu ap 18. novembri no saviem līdzekļiem sariko brokastis latviešu sabiedriskiem darbiniekiem Toronto. Tā šogad Žigurs, lielākā Toronto golfa kluba pārzinis, bija uz brokastīm ielūdzis 18. novembra lektoru Dr. Māsēnu, LNAK tagadējo un bijušo priekšsēžus V. Upeslāci un A. Svenni, un vēl citus LNAK darbiniekus un 18. novembra sarīkojuma komitejas locekļus. Skaists pasākums!

◉ Latviešu katoļu bērnu eglīte 27. decembrī, plkst. 4 p.p., Sv. Miķeļa katedrāles zālē. Lai Ziemassvētku vecim būtu zināms bērnu skaits, tie jāpiesaka draudzes komitejas loceklēm savlaicīgi.

◉ DV grāmatnīca un LA birojs līdz 23. decembrim būs atvērti darbdienās līdz plkst. 8 vakarā un Zelta svētdienā, 20. decembrī, no pl. 3 līdz 6 vakarā. Ja kādam darba vai citu apstākļu dēļ nebūtu iespējams ierasties personīgi, pasūtinājumus pieņem arī pa telefonu EM 8-0792, kā arī lielākus pasūtinājumus piegādās mājās.

◉ YMCA's un Lāpas eglītes vakars notiks pirmdien, 21. decembrī, Centrālās YMCA's zālē, pl. 7,30 vakarā. Svētrunu teiks mācītājs A. Lūsis, bet mākslinieciskā daļā piedalīsies jaunās paaudzes mūziķi un dziedātāji. Par dejas mūziku gādās „Fred Sola" deju orķestris. Svētku galdam lūdz ņemt līdzi groziņus. Ieejas maksa $1.00 no personas.

◉ Pirmo darba sanāksmi savā jauniegūtajā īpašumā, 200 Balmoral Avenue, Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes padome noturēja 11. decembrī, piedaloties arī revīzijas komisijas locekļiem un draudzes pērminderiem.

Māc. A. Lūsis vispirms noturēja īsu svētbrīdi, izlūdzoties Dieva svētību un palīgu, jaunajā īpašumā ieejot. Pēc nama apskates sanāksmes dalībnieki plaši un vispusīgi pārrunāja jautājumu par ēkas izmantošanu līdz tam laikam, kamēr tā būs jānojauc, lai atbrīvotu laukumu jaunceļamai baznīcai. Vispārējais ieskats bija tāds, ka visupirms jācenšas panākt īpašuma atbrīvošanu no nodokļiem, kas varbūtēji varētu notikt tādā gadījumā, ja namā notiktu tikai reliģiska rakstura nodarbības un draudzes aktīvitātes. Ja nodokļi netiktu atlaisti, tad nolēma izīrēt nama vidējo stāvu — 4 istabas ar vannas istabu — un pārējās telpas izmantot draudzes vajadzībām. Par nama pārvaldniekiem izraudzīja māc. A. Lūsi, A. Atteku un J. Staņiņu. Nolēma iegādāties arī pirmo inventāru — 5 ducus krēslu un 6 galdus — telpu iekārtošanai.

Pārrunāja arī līdzekļu vākšanas jautājumu un lūdza dievnama iegādes fonda pr-ku O. Brenķi visupirms griezties pie tiem draudzes locekļiem, kas devuši attiecīgus solījumus vai arī līdz šim neko nav ziedojuši dievnama fondam.

Saulaines pārvaldes priekšnieks E. Buka ziņoja, ka līdzšinējais Saulaines kopējs - pārzinis A. Jaunzems iesniedzis lūgumu pagarināt viņam darba līgumu nākošo 3 gadu periodam. Nolēma lūgumu pagarināt, ja pārvaldei izdosies panākt ar A. Jaunzemu vienošanos algas jautājumā.

Nolēma 31. janvārī ar pateicības dievkalpojumu Trīsvienības baznīcā un draudzes vakaru Kolumbus hallē atzīmēt draudzes mācītāja 25 gadu amata jubileju.

Latviešu nacionālai apvienībai Kanadā nolēma nosūtīt ziedojumu $74,- apmērā.

Nekustamu īpašumu pārdevējam I. Jankovskim nolēma izteikt rakstveida pateicību par draudzei sniegto palīdzību piemērota īpašuma atrašanā dievnama celšanai.

◉ Toronto Austrumu draudzes dāmu komiteja savā pēdējā sēdē 13. decembrī palīdzības darbam vēl šai gadā piešķīra $176; no tiem $85,- Vācijā dzīvojošiem trūcīgajiem latviešiem, $50,- Sadarbības komitejai Zviedrijā un $41,- Kanadas trūcīgiem latviešiem.

◉ Mācītājs A. Briedis kristījis: Diānu Helgu Lejasisaku, Jāņa un Helgas meitiņu.

BRAMPTONĀ

◉ Latviešu ev. - lut. draudzē Dāmu komiteja ievēlējusi jaunu valdi: pr-ce Alma Priede, pr. vietn. Emīlija Plūdums, sekretāre Elvīra Ķikute, kasiere Lidija Lazda; valdes locekle Skaidrīte Lūse.

NIAGARĀ

◉ Niagaras latviešu skolas gadskārtējais Ziemassvētku eglītes vakars notiks 20. decembrī, plkst. 15.00 ukraiņu zālē „Sylvia Place". Svētbrīdi vadīs māc. J. Prauliņš. Sekos skolas audzēkņu priekšnesumi un tautas dejas.

Ieradīsies arī Ziemassvētku vecītis. Kā mazie, tā lielie, visi laipni aicināti.

◉ Jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" eglītes vakars notiks Sv. Jāņa baznīcas zālē, 580 Portage Rd., 26. decembrī, plkst. 17,00.

Būs plaši jaunatnes pulciņa dalībnieku priekšnesumi.

LIELĀKU ATSAUCĪBU TRIMDAS SABIEDRISKIEM PASĀKUMIEM

KATOĻU APVIENĪBAS 10 GADU DARBĪBAS SVĒTKI TORONTO

Kanadas latviešu katoļu apvienības 10 gadu darbības atceres akts š. g. 12. decembrī Sv. Miķeļa katedrāles zālē, par spīti ārkārtīgi sliktajam laikam, bija pulcinājis pāri par 200 dalībnieku.

KLKA centrālās valdes priekšsēdis J. Niedra sniedza vēsturisku atskatu un pārdomas par nākotnes iecerēm, kam sekoja Dievs, svētī Latviju. Prof. Dr. B. Kokins nesa Toronto archibīskapa, kardināla J. McGuigan sveicienus un pakavējās pie KLKA garīgās dzīves uzdevumiem.

Apsveicēju rindu ievadīja Amerikas latviešu katoļu apvienības prezidents un ALA's pr-ža v. prāvests N. Trepša no Čikāgas. LNAK sveicienus nodeva tās valdes priekšsēdis V. Upeslācis, DV KV — K. Bencons, Toronto latviešu biedrības un latviešu sestdienas skolas — E. Skuja, Preses biedrības — Dr. H. Tichovskis, Kanadas latviešu dziesmu svētku b-bas — E. Krūka, korporācijas Lacuania's — J. Grodnis un LKSA „Dzintars" — A. Ķivlenieks.

Ar rakstiem bija sveikuši: bīskaps J. Rancāns no ASV, bīskaps A. Urbšs no Spānijas, mons. J. Velkme no ASV, mons. Dr. L. Vārna no ASV, dekāns D. Mūrnieks no ASV, prāv. J. Pudāns no ASV, Tēvs Jānis no Montreālas, prāv. S. Mozga no Londonas, Ont., LNAK padomes pr-dis prof. A. Dreimanis, A. Svenne, prof. V. Burkevics, J. Gaidulis no Hamiltonas, A. Grizāns no Vindzoras, Toronto korpor. kopas seniors J. Bērziņš, DV Toronto nod. pr-ks P. Ratnieks, B. Čevers no Otavas, rakstnieki J. Klīdzējs un A. Rupainis no ASV un d. c.

Kā svētku galvenais runātājs sanāksmē bija aicināts prāvests N. Trepša. Viņš 35 min. ilgā, sevišķi koncentrētā un spraigā, izjusti nacionālā runā pieskārās galvenajām mūsu trimdas dzīves problēmām, aicinot tautiešus uz lielāku sabiedrisku aktīvitāti, uz lielāku atsaucību mūsu trimdas pasākumiem un ciešāku un mērķtiecīgāku sadarbību atsevišķu personu un sabiedrisko veidojumu starpā. Ļoti interesanti un oriģināli bija runātāja definējumi, piem.: kā kaķim nevar piedzimt kumeļš un uz lilijas kāta nevar ziedēt roze, tāpat latviešu vecākiem nevar piedzimt ne anglis, ne francūzis, ne vācietis. Runātājs izpelnījās spontānus aplausus. ALA's pr-ža v. un ALKA's prezidenta prāvesta N. Trepšas šinī aktā teiktā runa jāatzīst par sevišķi svarīgu — būtu ļoti labi ar to visā pilnībā iepazīstināt mūsu trimdas saimi.

Akta mūzikālajā daļā KLKA koris V. Rundāna vadībā lieliskā izpildījumā vispirms sniedza baznīcas klasiskās mūzikas darbus: M. Filkes Gloria un Sanctus un — Rozīša aranžējumā — Marija svētā, Latvijas māte. Otrā daļā koris ar labām sekmēm nodziedāja E. Melngaiļa Cekulaina zīle un J. Cīruļa Dižens puisis. Pirmo vajadzēja atkārtot.

Nobeigumā J. Niedra pateicās organizāciju pārstāvjiem, viesiem un apvienības locekļiem par šim gadījumam parādīto uzmanību un KLKA vadības vārdā solījās turpmāk vēl ciešākā kopsolī ar pārējo latviešu trimdas daļu censties īstenot mums uzlikto sūtību.

Svētdien, 13. novembrī, Ņūman kluba baznīcā notika dievkalpojums, ko vadīja un sprediķi teica viesis prāvests N. Trepša, piedaloties Dr. B. Kokinam no Toronto. Arī šis dievkalpojums bija Kanadas latviešu katoļu centrālās organizācijas jubilejas zīmē, bija labi apmeklēts. Pēc dievkalpojuma notika Toronto katoļu vienības pilnsapulce.

APSPRIEDE PAR INFORMĀCIJAS KOORDINĒŠANU

Izmantojot gadījumu, kad sakarā ar KLKA 10 g. darba jubileju Toronto viesojās ALA's pr-ža v. un tās informācijas daļas vadītājs N. Trepša, svētdien, 13. decembrī, notika plašāka apspriede par informācijas darba koordinēšanu un pretkomūnistiskās aktīvitātes celšanu. No LNAK puses šinī apspriedē piedalījās V. Upeslācis, māc. A. Lūsis, J. Niedra, J. Goba, J. Lejiņš, J. Grodnis, B. Senkēviča un J. Cakuls.

Pēc atreferējumiem par abu zemju līdzšinējo informācijas darbu, apspriedes dalībnieki plaši pārrunāja pašreizējo starptautisko politisko situāciju un savstarpējā informācijas darba paplašināšanas nepieciešamību. Lai netiktu velti šķiesti spēki un līdzekļi, darot to pašu vairākās vietās, vienojās, ka informācijas darbu vajadzētu cieši saskaņot vispirms abās Amerikas zemēs un iespēju robežās arī visā globālā apmērā. Būtu labi, ja varētu radīt vienu globālu informācijas darba centru. Apspriede pieņēma atzinumus, kas tiks celti priekšā ALA's un LNAK valdēm.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

TAUTIEŠI,
noguldiet savus ietaupījumus
LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBĀ
(LATVIAN TORONTO CREDIT UNION)
Latviešu Kredītsabiedrība — par termiņa noguldījumiem maksā 4% rentes gadā.
Atvērta pirmdienās no 8-10 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās (Carlton & Jarvis).
P. O. Box 37, Terminal „R", Toronto. Tel HU 3-9283 vakaros.

LASĪTĀJU VĒSTULES

NEPAREIZI SAPRASTS!

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kāds „Akta dalībnieks" lasītāja vēstulē LA 12. decembra n-rā izsaka neapmierinātību par Augusta Nopūtas feļetonu 2. decembra n-rā, un izprot to kā 18. novembra akta un aktīvo dalībnieku izsmiešanu. Pavirši pieejot, varētu to arī tādā veidā saprast. Bet par ko viņš smej, par to mums vajadzētu padomāt pirms 18. novembra akta rīkošanas — tas ir negātīvais, kas vienmēr atkārtojas, un kas mazina šādu aktu svinīgumu un nozīmi kā tādu: laikā nesākšanu, garās un ne vienmēr interesantās runas, bērnu skraidelēšanu akta laikā u.t.t., kā arī dažreiz dažu apsveicēju svētku akta runas analizēšanu pa detaļām — vai tas ir pareizais veids akta izpildīšanā? Pret šādu veidu, ne pret aktīviem dalībniekiem, ir nostājies Augusts Nopūta, un viņa cīņas ierocis ir humors, kas parāda mūs kā greizā spogulī.

No Augusta Nopūtas „raksta", kā to nosauc „Akta dalībnieks", esot redzams, ka . . . — nekas tur nav redzams, jo tas ir feļetons, un kā tāds ir arī attiecīgi lasāms. Pazīstot personīgi šī feļetona autoru, varu apliecināt, ka viņš redz dzīvi ar reālām acīm, un viņa sabiedriskais arods un pārliecība ir vienmēr bijusi dziļi patriotiska, nevis kā to „redz" ar feļetonu „aizkustinātais".

Vai tiešām feļetoni un humoreskas, arī anekdoti, drīz tiks nosaukti par zinātniskiem darbiem, par kuriem ar šādu pieeju varēs diskutēt?

J. E. Breikšs, Hamiltonā.

Paskaidrojums

LA 25. novembra n-rā zem attēla 1. lpp. kļūdaini minēts, ka TLB Sestdienas skolas valsts svētku akta dekorējumu devis mākslinieks J.Zuntaks. Paskaidroju, ka skatuves dekorējumu kārtoja vecāku padomes locekļi un skolotāji.

Skolas pārzine.

Jaungada
BALLE
31. decembrī, pl. 8 vak.
COLUMBUS telpās
TORONTO
(Linden - Sherbourne)
LABĀKĀ DEJU MŪZIKA
— PRIEKŠNESUMI.
GALDIŅI — CEPURĪTES.
Ieeja $3,-.
Biļetes iepriekšpārdošanā
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 HURON ST., TORONTO.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

MORĀLĀ DROSME

Vēsture māca, ka tautas arī ar relātīvi mazu nacionālo potenci, bet ar lielu morālo drosmi, ar nacionālu lauvas sirdi, izveidojušās ne tikai savu zīmīgo nacionālo seju, bet arī spējušas apaugļot un politiski sev pakļaut lielas tautas, kuŗām trūka morālas drosmes, kuŗas par savu nacionālo uzdevumu vairāk vai mazāk saskatīja materiālo vērtību krāšanu un to baudīšanu. Tam klasisks piemērs baltās rases vēsturē ir senā Grieķija un Roma. Plutarcha, Tacita un Titus Līvija darbi pārpilnībā stāsta kā par atsevišķu personu, tā arī par visas tautas morālisko drosmi. Roma kļuva pasaules impērija, un grieķu kultūra apaugļo balto rasi līdz pat mūsu dienām.

Bet mūsu paaudzē jānāk pie atzinuma, ka tieši baltā rase, jo sevišķi tā sauktā Rietumu pasaule, pēc 2. pasaules kaŗa ir pazaudējusi savu morālo drosmi. Drosme atrod savu izpausmi tikai briesmu un pretestību brīžos; bez briesmu sajūtas tā ir tukšs jēdziens. Pašreizējā technikas attīstībā briesmas no ienaidnieka ieroču iznīcinošā spēka ir pieaugušas, un, lai stātos tām pretim, ir nepieciešama liela drosme. Tautas un tautu nogrupējumu politiskais ģenijs bez morālās drosmes nav spējīgs dzīvot. Rietumu pasaules būt vai nebūt atkarāsies no šīs drosmes.

Mūsu laikmeta presei, radiofonam un televīzijai ir liela loma vispārības domas veidošanā. Kā atsevišķa individa, tā arī visas tautas drosmi tie zināmā mērā var kāpināt vai nivelēt. Kā atsevišķi pozitīvs piemērs tautas noskaņojuma un tās morālās pretestības kāpināšanai pret

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO PL 9-0266.

TAUTIEŠI,
noguldiet savus
ietaupījumus
LATVIEŠU
KREDĪTSABIEDRĪBĀ
(LATVIAN TORONTO CREDIT UNION)
Latviešu Kredītsabiedrība — par termiņa noguldījumiem maksā 4% rentes gadā.
Atvērta pirmdienās no 8-10 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās (Carlton & Jarvis).
P. O. Box 37, Terminal „R", Toronto. Tel HU 3-9283 vakaros.

LASĪTĀJU vēstules

NEPAREIZI SAPRASTS!

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kāds „Akta dalībnieks" lasītāja vēstulē LA 12. decembra n-rā izsaka neapmierinātību par Augusta Nopūtas fejetonu 2. decembra n-rā, to izprot to kā 18. novembra akta un aktīvo dalībnieku izsmiešanu. Pavirši pieejot, varētu to arī tādā veidā saprast. Bet par ko vispār, gan? par to mums vajadzētu padomāt pirms 18. novembra akta rīkošanas — tas ir negatīvais, kas vienmēr atkārtojas, un kas mazina šādu aktu svinēšanu un nozīmi kā tādu: lielā nesākšanu, garās un ne vienmēr interesantās runas, bērnu skraidelēšanu akta laikā u.t.t., kā arī dažreiz dažu apsveicēju svētku akta runas analizēšanu pa detaļām — vai tas ir pareizais veids akta izpildīšanā? Pret šādu veidu, ne pret aktīviem dalībniekiem, ir nostājies Augusts Nopūta, un viņa cīņas ierocis ir humors, kas parāda mūs kā greizā spoguļī.

No Augusta Nopūtas „raksta", kā to nosauc „Akta dalībnieks", esot redzams, ka to ir fejetons, un kā tāds to ir attiecīgi lasāms. Pazīstot personīgi šī fejetona autoru, varu apliecināt, ka viņš redz dzīvi ar reālām acīm, un viņa sabiedriskais darbs un pārliecība ir vienmēr bijusi patriotiska, nevis kā to „redz" ar fejetonu „aizkustinātais".

Vai tiešām fejetoni un humoreskas, arī anekdoti, drīz tiks nosaukti par zinātniskiem darbiem, par kuriem ar šādu pieeju varēs diskutēt?

J. E. Brekšs, Hamiltonā.

Paskaidrojums

LA 25. novembra n-rā zem attēla 1. lpp. kļūdaini minēts, ka TLB Sestdienas skolas valsts svētku akta dekorējumu devis mākslinieks J. Zuntaks. Paskaidrojam, ka skatuves dekorējumu kārtoja vecāku padomes locekļi un skolotāji. Skolas pārzine.

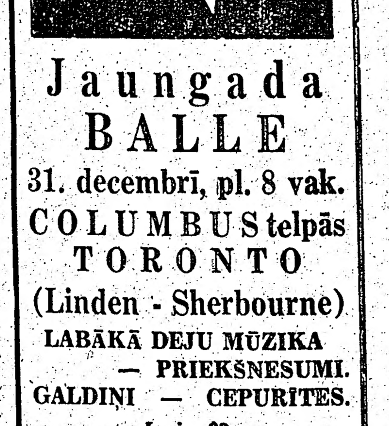

Jaungada
BALLE
31. decembrī, pl. 8 vak.
COLUMBUS telpās
TORONTO
(Linden - Sherbourne)
LABĀKĀ DEJU MŪZIKA
— PRIEKŠNESUMI.
GALDIŅI — CEPURĪTES.
Ieeja $3,-.
Biļetes iepriekšpārdošanā
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 HURON ST., TORONTO.

...manuskriptus saīsināt.
...neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs ...Atmarka.
...lājiem parakstītajos rakstos izteiktās ...kslijas viedoklim.

MORĀLĀ DROSME

Vēsture māca, ka tautas arī ar relatīvi mazu nacionālo potenci, bet ar lielu morālo drosmi, ar nacionālu lauvas sirdi, izveidojušās ne tikai savu zīmīgo nacionālo seju, bet arī spējušas apaugļot un politiski sev pakļaut lielas tautas, kuŗām trūka morālās drosmes, kuŗas par savu nacionālo uzdevumu vairāk vai mazāk saskatīja materiālo vērtību krāšanu un to baudīšanu. Tam klasisks piemērs baltās rases vēsturē ir senā Grieķija un Roma. Plutarcha, Tacita un Titus Līvija darbi pārpilnībā stāsta kā par atsevišķu personu, tā arī par visas tautas morālisko drosmi. Roma kļuva pasaules impērija, un grieķu kultūra apaugļo balto rasi līdz pat mūsu dienām.

Bet mūsu paaudzē jānāk pie atziņuma, ka tieši baltā rase, jo sevišķi tā sauktā Rietumu pasaule, pēc 2. pasaules kaŗa ir pazaudējusi savu morālo drosmi. Drosme atrod savu izpausmi tikai briesmu un pretestību brīžos; bez briesmu sajūtas tā ir tukšs jēdziens. Pašreizējā technikas attīstībā briesmas no ienaidnieka ieroču iznīcinošā spēka ir pieaugušas, un, lai stātos tām pretim, ir nepieciešama liela drosme. Tautas un tautu nogrupējumu politiskais ģenijs bez morālās drosmes nav spējīgs dzīvot. Rietumu pasaules būt vai nebūt atkarāsies no šīs drosmes.

Mūsu laikmeta presei, radiofonam un televīzijai ir liela loma vispārības domas veidošanā. Kā atsevišķa individa, tā arī visas tautas drosmi tie zināmā mērā var kāpināt vai nivelēt. Kā atsevišķi pozitīvs piemērs tautas noskaņojuma un tās morālās pretestības kāpināšanai pret Padomju Savienības ekspansiju, ir Šveices tauta un tās valdība. Otrā pasaules kaŗā Šveice no okupācijas tika pasargāta ne tikai sakarā ar tās ģeografisko stāvokli, bet to veicināja arī šīs tautas morālā un humānitārā nostāja. Pašreizējā politiskajā situācijā Šveices tauta — visos viņas sociālajos slāņos — ir viskonsekventākā savā nostājā pret komūnisma ideoloģiju un Padomju Savienības ekspansīvo politiku.

Šveices interese par Austrumeiropu un Baltijas valstu liktenis ir lielāka, nekā tas vispārībā zināms. Cīrichē ir sociālais archīvs, kuŗu ar saviem līdzekļiem uztur atsevišķie kantoni un federālā valdība. Tā uzdevums ir pētīt apstākļus un notikumus Austrumeiropā. Archīvs ir pieejams katram, sevišķi to izmanto studējošā jaunatne un žurnālisti. Pagājušā gadā to apmeklējušas vairāk kā 6.000 personu, kuŗas materiālu pētīšanai kopsummā aizņēmušās ap 10.000 sējumu. Bez tam Bernē tiek iekārtota Austrumeiropas bibliotēka. Tanī pagaidām ir sakopoti ap 12000 sējumu un 45.000 laikrakstu izgriezumu dažādās valodās, arī latviešu, to starpā — „Latvija Amerikā". Galvenokārt vērību piešķiŗ komūnisma teorijai un tās praktiskajām sekām. Neatkarīgi no šīs bibliotēkas Bernē nupat nodibināts Šveices austrumu institūts (Schweizerisches Ostinstitut), kas katru nedēļu izdod saimniecisko un preses ziņu biļetenu.

Arī Šveices presē, komentējot pasaules politiskos notikumus, vai katru nedēļu tiek saukts atmiņā Baltijas valstu liktenis, atzīmējot raksturīgākos notikumus Baltijas jūŗas telpā. Šveices prese ir vislabāk informētā visā pasaulē. Savas konsekventās pretkomūnistiskās nostājas dēļ tā Maskavā tiek dēvēta par „vissliktāko presi pasaulē". Pie visizteiktākajiem pretkomūnistiskajiem Šveices laikrakstiem piedeŗ „Die neue Züricher Zeitung" un „Die Weltwoche". Pēdējās redaktors Lorencs Štuki ir viens no visreprezentātīvākajiem komūnisma analizētājiem Rietumu pasaulē. Tāpat kā „Weltwoche" dibinātājs un redaktors Šūmachers (Schumacher) savā laikā ar savu briljanto spalvu analizēja pasaules politiskos notikumus un apkaŗoja Hitlera režīmu, tagad, pēc 2. pasaules kaŗa un Šūmachera nāves, viņa pēdās iet Lorencs Štuki, kurš ar savu ne mazāk briljanto spalvu cīnās pret komūnismu un brīdina no tā briesmām.

Kaŗš un atomieroči pašreiz nav diezcik populāri jēdzieni, un reti kādam atbildīgam politiķim vai ievērojama laikraksta redaktoram ir pietiekami morālās drosmes lietas nostādīt pareizā gaismā. Taču nesatricināmu drosmi un politisku loģiku šai ziņā ir parādījis Weltwoche atbildīgais redaktors Lorencs Štuki. Kad Vācijā pagājušā gada sākumā notika kāpināta propagandas akcija pret bruņošanos ar atomieročiem un Weltwoche līdzstrādnieks pasaulē pazīstamais žurnālists Roberts Jungks (Robert Jungk) Frankfurtē politiskajā runā ieteica atteikties no bruņošanās ar atomieročiem cīņai pret Padomju Savienību, tad Lorencs Štuki Jungkam adresētā vēstulē Weltwoche no viņa kā līdzstrādnieka atvadījās. Štuki konsekventā morāliskās drosmes vadītā nostāja rezumējas teikumā: „Jūs pieminat Hirošimas traģēdiju, bet zīmīgā kārtā jūs nepieminat Baltijas tautu traģēdiju, kuŗas piederīgie Sibirijas koncentrācijas nometnēs gājuši bojā ne mazāk bēdīgos apstākļos, kā Hirošimas iedzīvotāji."

Ar šo atklāto vēstuli izbeidzās Jungka līdzdarbība laikrakstā Weltwoche.

Miķelis Pūris.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

NODOKĻU NEMAKSĀTĀJU NEDIENAS FRANCIJĀ

Kā zināms, francūžus ne bez pamata pasaulē mēdz dēvēt ne vien par kūtrākajiem, bet arī par negribīgākajiem nodokļu maksātājiem. Viena no Francijā visizplatītākajām grāmatiņām tādēļ esot izbijušā Francijas finanču ministrijas darbinieka Renē Makarta „Mazais padomnieks nodokļu nemaksātājiem". Un tieši sakarā ar šinī grāmatiņā norādītajiem „knifiem", kas izriet no Finanču ministrijas ziņojumiem, Francijā atgadoties tīri vai neticamas lietas:

Ievērojami advokāti valstij deklarē un maksā mazākus nodokļus nekā fabriku strādnieki; lielu slimnīcu vadītāji un populāri ārsti deklarē un maksā valstij mazāk nekā nenozīmīgi banku ierēdnīši; vareni lauksaimnieki deklarē un maksā valstij mazākus nodokļus nekā viņu laukstrādnieki u. t. t. Tā kāds Normandijas miljonārs, kuŗa pilī ir pasaulē slavena gleznu galerija un kuŗam kalpo 25 sulaiņi, pēdējos 20 gados nesodīts maksājis nodokļus tikai no apmēram 1500 dolaru gada ienākumiem. Kāds cits franču miljonārs, kuŗam cita starpā pieder 50 sacīkšu zirgi, gadiem ilgi maksājis nodokļus tikai par kādiem 2.000 dolaru deklarētiem gada ienākumiem; kāda izbijusi dejotāja, kuŗai pieder varena pils, desmit auto, trīs jachtas, divas lidmašīnas, dažādas vērtslietas un rotas lietas, pratusi pat „nodeklarēties" tik pamatīgi, ka viņai nodokļos nav bijis jāmaksā ne pliks sū . . .

Sakarā ar Francijas superdemokratiskajiem likumiem un par spīti piedraudētajiem bargajiem sodiem — visi nodokļu iestāžu mēģinājumi vainīgos saukt pie atbildības par valsts apkrāpšanu, beigušies neveiksmīgi. Finanču ministrija tādēļ pirmoreiz Francijas vēsturē ir ķērusies pie neparasta līdzekļa, sākot nodokļu „grēcinieku" vārdus publicēt oficiozā „Journal Officiel" (kas atbilstu apmēram mūsu bijušajam „Valdības Vēstnesim"), tā gudros nodokļu nemaksātājus nododot visas franču nācijas nicināšanai . . . Vai tas ko līdzēs, rādīs nākotne. Bet ja nu tas līdzētu?

Hm, hm . . . Mums gan pasaulē izkaisītajiem latviešu trimdiniekiem šādas praktiskas grāmateles kā francūžiem nav, un ja nu arī kāds apdāvināts gudrinieks sarakstītu, sacīsim, Mazo padomnieku, kā atbrīvoties no ziedojumu vācējiem un maksājumiem trimdas organizācijām, tad bagāts jau viņš laikam nekļūtu. Grāmatelei liels noiets nav paredzams, jo letiņi šitādās lietās ir tāpat gudri diezgan . . .

Valdības Vēstneša un valdības mums arī sen jau vairs nav, bet kā būtu, sacīsim, ar gudrinieku vārdu publicēšanu presē? Hm . . .

SARĪKOJUMS STUDENŠU STIPENDIJĀM

„Jauniešu galds" SKK rīkotajā tējas vakarā.

Dziesmām mainoties ar dejām, pagāja Toronto studenšu korporāciju kopas rīkotā pēcpusdienas tēja, kurā sastapās draudzīgā saimē sirmu filistru un visjaunāko latviešu studentu paaudze, savā vidū sirsnībā iekļaujot sarīkojuma viesus.

Vakara dalībniekus ar īsu uzrunu apsveica Skk sen. I. Spēlīte (Spīdola), iepazīstinot ar šī sarīkojuma mērķiem un novēlot visiem patīkamu vakaru.

R. Blaumaņa dzejojumu par Žaņa Žampas nedienām ar precēšanos ar labu humora izjūtu un spraigumu nolasīja Gundegu fil. H. Pētersone, jauku klavieru solo sniedza L. Pētersone (Daugaviete).

Sarīkojuma telpu bija dekorējuši puķu veikali Lotus un Kalla. O. Grebžes dāvināto gleznu laimēja Rasma Pērkone, kas kopā ar pārējiem ienākumiem deva kopai ap 100 dol. atlikuma, ko izlietos kādas studentes stipendijai.

LATVIEŠU SKOLAS ČIKĀGĀ

Skolā, skolā, iesim skolā, mājās dumji paliksim . . . Tā kādreiz mēs skandējām ejot Krūkles pamatskolā Rīgā, Stabu ielā 33. Pie tam mums sevišķi labi patika vārdiņš „dumji", un mēs smējāmies kā kutināti.

Arī bēgļu gaitās vairāk kā jebkad latviešu ģimenēs vajadzētu atskanēt šim aicinājumam, lai bērni steigtos uz latviešu skolu. Nesen sniedzām īsu informāciju par Ciānas draudzes svētdienas skolu, kurā mācās 47 bērni. Nu drīzi uz pāris nedēļām aizvērsies skolu durvis, iedegsies svētku eglītes un bērni pārvērtīsies aktieŗos, lai vecākiem un ciemiņiem īsti parādītu savas latviešu valodas un literātūras zināšanas. Tad atkal turpināsies bērnu un skolotāju gaitas uz skolu.

Kāds tad ir latviešu skolu stāvoklis Čikāgā, kuŗas vada ilggadīgais paidagogs un rakstnieks Hermanis Kreicers? Skolas darbojas centrā un Meivudā, pavisam kopā 144 bērni. Pie tiem vēl jāpieskaita 12 zēni un 26 meitenes ģimnazijā. Tā pavisam latviešu skolā mācās 182 bērni. Ja Čikāgā latviešu ir vismaz 5.000, tad ir skaidrs, ka visi latviešu bērni tomēr diemžēl nemācās latviešu skolā. Centra skolā darbojas: L. Aizstara, B. Baginskis, A. Brīvkalne, M. Cakare, E. un V. Dzelmes, E. Krastkalne, H. Kreicers, A. Lamberts, J. Rītiņš, I. Roze, J. Sprūdža, G. Straumanis, A. Štauere - Bone, M. Šturma, A. Švānberga, M. Vilāna, I. Vīksniņa, A. Zirne, M. Budenieka, I. Šīmane, V. Salna, I. Švanzelde. Meivūdā darbojas: P. Dzelzskalne, A. Bajāre, J. Espe, A. Rautenšilds. Ģimnazijā: I. Cēbere, E. Drulle, M. Dumpe, M. Kreicere, A. Ozoliņa, J. Valainis, I. Šmitchena un A. Meņģelis.

Redzam, ka skolotāju sastāvs ir bagātīgs un labs, un daudziem no tiem jau krietna prakse. Skolā māca latviešu valodu, latviešu vēsturi, Latvijas ģeografiju, tautas dejas un rotaļas, dziedāšanu un ticības mācību. Meivūda novads un centrs sanāk kopā svētkos un svinīgos aktos. Skola pasākusi ik gadus rīkot nometni ne vien saviem audzēkņiem, bet visiem Čikāgas un apkārtnes bērniem un jauniešiem. Gadskārtējais bērnu svētku atlikums nāk par labu skolai, tāpat atlikums no ik gadus rīkotā koncerta janvārī, kad visi mākslinieki, sekojot Draudzīgajam aicinājumam, uzstājas bez atlīdzības.

Vecāki, neaizmirstiet savu zemi, neaizmirstiet savu valodu, un laidiet bērnus latviešu skolās.

— ro.

STIPENDIJAS LATVIEŠU STUDENTIEM

ALA's Kultūras biroja Stipendiju komisija savā gadskārtējā sēdē izlēma iesūtītos lūgumus pēc atbalsta studijām.

B. Klints iemaksāto gadskārtējo stipendiju mirušās Edes Klints piemiņai $310,- apmērā piešķīra pēdējā kursa medicīnas studentei Bonnā Annai Zemītei. Šīs stipendijas pag. gada iemaksa $315.- apmērā piešķirta un nosūtīta tagad studijas atjaunojušam Ilmaram Zvejniekam Bonnas universitātes medicīnas fakultātē. Bez tam, B. Klints vēl iemaksātie $270,- nosūtīti uz viņa vēlēšanos stud. Viesturam Žagaram, kas studē Norwich Universitātē Vermontā.

Inž. A. Jekstes Dzintras stipendija $100,- piešķirta architektūras studentei Minchenē, Elgai Zīlei, bet Lettgallia's stipendiju $100,- apmērā saņem stud. inž. Viesturs Hazners. Pa $100,- stipendijas no Kultūras Fonda līdzekļiem vēl saņēma bioķīmijas stud. Juris Ozols Vašingtonas valstī un med. stud. Jānis Dimants, Jr. Dimoinā, Iowa. Haraldam Smerlingam uz Vāciju nolēma nosūtīt stipendiju $100,- apmērā, ja viņš atsūtīs no universitātes pierādījumus par studijām un labām sekmēm.

Vairākus lūgumus Stipendiju komisija nodeva Latviešu studentu centrālai savienībai atsauksmei un tālākai rīcībai. Stipendiju komisijā šogad darbojas: pr-dis J. Kadilis, locekļi — Irēne Karule, Mārtiņš Šlessers un LSCS pārstāvis Uldis Klauss.

KANADA UZŅEMS SLIMOS BĒGĻUS

(CP) 70 bēgļi, kas dzīvoja Italijā un slimo ar T.b., 15. decembrī no Italijas izlidojuši uz Kanadu.

Sakarā ar Starptautisko bēgļu gadu Kanada paredzējusi ielaist 400 - 500 T.b. slimus bēgļus. Nākošais transports — 71 persona — atstās Romu Ziemassvētku vakarā.

DRAUDZES KORIS HAMILTONĀ

Latviešu ev.-lut. Kristus draudzes koris ar diriģenti Izoldi Silkovsku, solisti Almu Skudru un ērģelnieci Annu Medni.

Bez HLB jauktā koŗa, ko vada diriģents I. Sakss, pie latviešu draudzes darbojas arī vēl otrs jaukts koris, ko vada Izolde Silkovska. Koris jau pastāv vairākus gadus, un tā 30 dziedoņu lielais sastāvs pārkodis ne vienu vien cietu riekstu, pagaidām gan tikai kuplinot ar savām dziesmām dievkalpojumus. Nākamā pavasarī koris iecerējis dot arī savu patstāvīgu koncertu ar kādām divpadsmit dziesmām.

AR LATVIJU DZIĻI SIRDĪ

Sveicieni sūtnim Kārlim Zariņam 80. dzimšanas dienā

Sūtņa Kārļa Zariņa godināšana viņa 80. dzimšanas dienā izvērtās par skaistu nacionālu demonstrāciju. Viesis no aizjūŗas sūtnis Vašingtonā Dr. A. Spekke svinību aktā Kekstona aulā runāja par izšķirīgajiem Latvijas vēstures posmiem, kuŗos darbojies jubilārs, ar savu darbu pievienodams izcilu sniegumu latviešu tautas neatkarības centieniem.

Sirmo valstsvīru sveica pārstāvji no Zviedrijas, Šveices, Holandes un Beļģijas un organizāciju vadītāji. Telegrammu un pa pastu sūtīto apsveikumu skaits pārsniedza 300, un to starpā bija pāvesta svētība, ASV Valsts departamenta, britu ārlietu ministrijas, vācu vēstnieka Londonā, latviešu diplomātu saimes, baznīcu vadības, trimdas organizāciju un atsevišķu latviešu sveicieni no Berlīnes līdz Tasmanijai. Lielu sirsnību pauda latviešu draugu, kā prof. Birgera Nermaņa, ievērojamās balerīnas Margotas Fontēnas u. c. sveicieni.

Savā pateicības runā apsveicējiem sūtnis uzsvēra, ka viens cilvēks nevar stāvēt atbildīgā vietā, ja ar viņu nav tautas balss un Dieva žēlastības.

Svinības ievadīja koncerts ar latviešu tautas dziesmām un somu mūziku. Somijai, kā zināms ir izcila loma jubilāra diplomāta gaitu sākumā. Ceturtdien, 3. decembra vakarā notika mājas koncerts sūtniecībā, kur Krišjāņa Krūmiņa ierosmē Dartfordas orķestris atskaņoja Sibeliusa simfonisko tēlojumu „Finlandia", Alberta Jēruma kompoziciju, trīs latviešu melodijas „Dzimšanas dienas dāvana" un citus skaņu darbus.

Krišjānis Krūmiņš ir šī orķestra mūziķis un viņa kollēgas ar lielāko prieku bija uzņēmušies pūles, lai iestudētu Alberta Jēruma jaundarbu ārkārtējo pilnvaru nesēja apsveikšanai.

80. dzimšanas dienas rītā, 4. decembrī, pl. 11 Sv. Trīsvienības baznīcā Holbornā notika pateicības dievkalpojums, kuŗu vadīja prāvests A. Bergs, asistējot mācītājam R. Mužikam. Dziedone Ksenija Bidiņa, tikko atgriezusies no koncertceļojuma Amerikā, dievkalpojumu kuplināja ar Haralda Berino dziesmu „Svētītie gadi" un Jāņa Kalniņa „Par katru stundu Dievam pateicos." Pie ērģelēm pavadīja komponists Helmers Pavasars.

Kaut gan bija darbdienas rīts, baznīcā bija daudz dievlūdzēju, ieskaitot arī viesus, kas braukuši sveikt sūtni no aizjūŗas zemēm, sūtni Dr. A. Spekki, konsulu B. Pavasaru no Holandes, Latvijas diplomātisko pārstāvi Ženevā A. Skrēberu, rakstnieku Arturu Bērziņu no Zviedrijas un K. Gulbi ar kundzi no Briseles.

***

Sūtņa godināšanas aktu LNPL ierosmē latviešu organizācijas rīkoja 4. decembra vakarā Kekstona aulā, kur ziediem dekorētajās telpās pulcējās britu politiķi, diplomātiskā korpusa pārstāvji, latviešu organizāciju vadītāji un daudzi tautieši no Londonas un tuvākās un tālākās apkārtnes. Gaviļniekam ar ģimeni ienākot zālē, apvienotais Korbijas un Londonas jauktais koris atskaņoja Jēkaba Graubiņa „Daudz baltu dieniņu". Prāvests Bergs godināšanas aktu ievadīja ar lūgšanu, tad sekoja Dr. Spekkes teiktā svinību runa. Sūtnis Spekke nodeva arī Latvijas sūtniecības Vašingtonā sveicienus un vislabākos novēlējumus no ASV ārlietu ministrijas, Lietuvas sūtņa Vašingtonā, Amerikas latviešu apvienības priekšsēža prof. P. Lejiņa u.-c.

Pēc tam vairākas dziesmas dziedāja Zuikas vīru koris.

Apsveikumus ievadīja Latviešu nacionālās padomes prezidija priekšsēdis A. Abakuks, pasniegdams sūtnim LNPL un LAK EC vārdā Latvijas neatkarības simbolu kokā grieztu Latvijas ģerboni. Prāvests E. Bergs nodeva sveicienus no archibīskapa T. Grīnberga, kas daudzo mūža gadu dēļ nebija varējis pats ierasties svinībās — bībeli un no Latviešu evaņģeliski luteriskās baznīcas sudraba šķīvi. Luteriešu grāmatnīcas Londonā direktors R. Pavasars sūtnim dāvināja bībeles atlantu. Prāvests J. Savickis, nesdams sveicienus no latviešu katoļiem dzimtenē un trimdā, teica: „Mēs esam ar jums savās domās un lūgšanās."

Latviešu pareizticīgo vārdā sūtnim sveicienus nodeva prāvests A. Grāmatiņš un pasniedza gleznu „Kristus augšāmcelšanās". Garāku uzrunu teica rakstnieks un sūtņa draugs Arturs Bērziņš — viņš sveica Zviedrijā dzīvojošo latviešu rakstnieku un dzejnieku vārdā, kā arī nodeva sveicienus no Latvijas penkluba. Arturs Bērziņš pasniedza savas grāmatas „Sūtnis Kārlis Zariņš dzīvē un darbā" speciāli iesietu eksemplāru, kuŗam savu roku pielicis dzejas un iesiešanas mākslas meistars Fricis Dziesma.

Konsuls Br. Pavasars sveicināja no latviešu luterāņu draudzes Holandē un pārējiem Holandes latviešiem.

Kārlis Gulbis sveicināja gaviļnieku, atgādinādams dzīves gudrību: „Ja nevar darīt, ko grib, tad jādara, ko spējam."

A. vīds Skrēbers nesa sveicienus no Ženēvas un Šveices latviešu kolonijas, A. Meija nodeva sveicienus no Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗu biedrības.

Daugavas Vanagu fonda priekšsēdis A. Alksnītis pasniedza adreses no Vanagu priekšnieka V. Januma, DV centrālās valdes un Daugavas Vanagiem Lielbritanijā. Viņš novēlēja lielo nacionālo darbu novadīt sekmīgi līdz galam.

No Eiropas latviešu jaunatnes apvienības sveicienus un adresi sūtnim nodeva Valdis Liepiņš. J. Andrups sveicināja Latviešu biedrības Lielbritanijā vārdā, pasniegdams „Ceļa Zīmju" komplektu un uzsvērdams to zīmīgo lomu, kādu jubilārs uzņēmies gara ieroču arsenāla sargāšanā jau ar saviem jaunības gadiem.

E. Zelmenis nodeva sveicienus no Latviešu zemnieku savienības un no agronomu biedrības Lielbritanijā: „Vagas galā ir jāapstājas un jāvēro, vai tā ir taisna un dziļa. Tu savu vagu esi taisnu dzinis. Dari tā arī uz priekšu."

J. Eglītis sveicināja no Latviešu korporāciju kopas ar Dziesmas tekstu: „Pie Baltijas jūŗas . . ." Deju kopas „Sakta" pārstāvis pasniedza adresi. Tādu pasniedza arī Mākslinieku un daiļamatnieku kopas priekšsēdis Laugalis savam goda biedram. O. Bergmanis nodeva sveicienus no kalpakiešu saimes.

Pēc tam rīcības komitejas loceklis J. Andrups nolasīja zīmīgākās telegrammas no vairāk nekā 300 lielā apsveikumu skaita, sākdams ar ipiķieša Meijera un rūjenieša E. Līča apsveikumiem, beigdams ar J. Jaunsudrabiņa zīmīgajiem vārdiem: „Kaut nav jums zem kājām Latvijas zemes, nedz virs galvas Latvijas debess, tauta zina, ka Latvija ir jūsu sirdī."

Gaviļnieks īsā runā pateicās visiem suminātājiem un sveicējiem, uzsveŗot, ka katram cilvēkam vajadzīga mūžā kāda vadītāja ideja. Sūtnim tā bijusi — nekad neapstāties pusceļā. Kad viņam pēc Latvijas okupācijas ārzemju diplomāti vaicājuši, ko tagad iesāks, sūtnis Zariņš atbildējis bez vilcināšanās: „Es nekad neesmu bijis savas tautas nodevējs un arī tagad negribu tāds būt. Es palikšu uzticīgs Latvijas nacionālajai valdībai, kuŗa man ir devusi pilnvaras turpināt cīņu par Latvijas tiesisko saglabāšanu un brīvību." Kad prezidents K. Ulmanis 1940. gada februārī izteicies Kārlim Zariņam par ārkārtējām pilnvarām, sūtnis toreiz atbildējis, ka viņam jau 60 gadu. Uz to Ulmanis piezīmējis: „Jūs ar saviem sešdesmit esat tas jaunākais." Gaviļnieks arī uzsvēra, ka valsts darbā nepieciešama ne vien gudrība un veiksme, bet arī Dieva žēlastība. Cilvēks vien nevar stāvēt vadošā vietā, ja viņam nav Dieva svētības.

Godināšanas aktu nobeidza apvienoto Korbijas un Londonas latviešu koŗu dziedātās Volfganga Dārziņa Birzīm rotāts Gaiziņš, Valdemāra Ozoliņa — Latvija daiļā, Emīla Melngaiļa Svešā zemē un Jāzepa Vītola Gaismas pils. Godināšanas svinības beidzās ar Latvijas valsts himnu un ilgiem aplausiem programas izpildītājiem un pār visām lietām pašam gaviļniekam.

Trīs simti sveicienu

Sūtni Kārli Zariņu viņa 80. dzimšanas dienā ar rakstiem vai telegrammu sveicināja Lielbritanijas ārlietu ministrijas redzami darbinieki, ASV valsts departaments, pāvests un viņa apustuliskais vēstnieks O'Hara Londonā, Rietumvācijas vēstnieka Londonā uzdevumā ministrs J. F. Ritters, Polijas trimdas valdības ārlietu ministrs Zaviša, Igaunijas un Lietuvas sūtņi Londonā, archibīskaps T. Grīnbergs, bīskaps J. Rancāns, bīskaps B. Sloskāns, prof. K. Kundziņš, Brīvās pasaules latviešu apvienības priekšsēdis prof. P. Lejiņš, Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis A. Bļodnieks, komitejas loceklis A. Bērziņš, ACEN latviešu delegācijas vadītājs V. Māsēns, Latvijas sūtnis Francijā O. Grosvalds, Latvijas diplomātiskais pārstāvis Rietumvācijā sūtnis R. Liepiņš, Latvijas diplomātiskais pārstāvis Zviedrijā sūtnis J. Tepfers, Latvijas diplomātiskais pārstāvis Spānijā R. Kampus, Latvijas pārstāvis pie Svētā krēsla monsinors J. Čamanis, konsulārais pārstāvis Austrālijā O. Rozītis u. d. c.

Pāvesta telegrammā starp citu teikts: Svētais tēvs sūta viņa ekselencei, sūtnim Kārlim Zariņam, viņa 80. dzimšanas dienā un viņa ģimenei vissirsnīgākos laimes vēlējumus, debesu žēlastību un labvēlību."

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

⊕ Sadarbības aktīvizēšanas nolūkos Krolla Kultūras birojs bija aicinājis svētdien, 13. decembrī, uz pārrunām to organizāciju pārstāvjus, ar kuŗiem šāda sadarbība jau pasākta. Vienprātīgi vienojās sarīkot kopīgus literārus un rakstnieku vakarus, plašākus sarīkojumus, piem., simfoniskо orķestra koncertu, vasarā brīvdabas izrādi, atsevišķu organizāciju biļetenu izdošanas vietā apvienoties ar „Čikāgas Ziņām", un citus organizātoriskus jautājumus. Pārrunas noritēja lielā vienprātībā, kas sola labus panākumus.

⊕ Eglītes sarīkojumu seriju šogad ievadīja sestdien, 12. decembrī, vīru koris „Daugavieši". Māc. G. Strautnieks ievadam teica svētrunu. Koris izpildīja vairākas dziesmas. Sapulcējušies bija kādi 50 koristi un viesi.

⊕ Latviešu strēlnieku atceres un eglītes vakaru rīko DV apv. sestdien, 26. decembrī, pl. 6,30 latviešu namā, Elstona ielā 4146. Ieeja pret ziedojumiem. Piedalīšanās pie kafijas galda $1,- no personas. Priekšnesumiem sekos viesīga sadzīve. Kaŗa invalidi un strēlnieki ir vakara viesi.

⊕ DV apv. dāmas un vadība rosīgi jau sākuši gatavoties Jaunā gada sagaidīšanai, kas notiks 31. decembrī, pl. 8 vakarā čechu sarīkojumu zālē, 1643 / 45 / 47 N. Cicero ielā. Šoreiz spēlēs iecienītā vācu Lestera deju kapella paplašinātā sastāvā. Ieeja $2,- no personas, bet vieta pie galdiņiem 50¢ no personas. Ieejas biļetes un galda kartītes var iepriekš pasūtināt L. Lapiņa veikalā, 3321 W. North Ave., tālr.: SP 2-0947, pie DV kasieŗa V. Lāčkājas, 4132/34 N. Francisco Av., tālr.: JU 8-8053, un apv. pr. R. Poruka, 2313 N. Sawyer Ave., tālr.: SP 2-8808.

ro

GRAND RAPIDOS (MICH.)

⊕ Daugavas Vanagu apvienības Grand Rapidos biedru - viesu vakarā 5. decembrī aicinātais referents — Amerikas latviešu palīdzības fonda pārstāvis H. Ritums, apgaismoja fonda darbību un iestāšanās kārtību fondā. Pēc referāta klātesošie izteica vēlēšanos noorganizēt 50 personu grupu, lai iestātos fondā uz atvieglotiem noteikumiem, un sazīmēja jau 15 dalībnieku. Interesenti, kas vēlētos līdz ar šo grupu fondā iestāties, lūgti sazināties ar fonda pārstāvi H. Ritumu, tel.: RI 20895, vai DV apvienības priekšnieku J. Radziņu, tel. CH 10463, līdz 1960. gada 15. janvārim.

⊕ Latviešu skautu priekšnieks vad. A. Grigors savā darba vietā 8. decembrī saslimis un nogādāts St. Mary slimnīcā.

V. Z.

KALIFORNIJA

⊕ Kalifornijas slimnīcas māsu skolas audzēkne Alda Neimane uzvarējusi savas skolas sacensībā, starp 800 audzēknēm iegūstot titulu „Nurse Queen for a Day" un uzstāšanos televīzijā. Bez tam Alda saņem arī stipendiju mācību naudas samaksai, grāmatām, apģērbam, mazauto un lidojumu uz franču Rivjēru.

CEĻA VĀRDI

Maza auguma cilvēks, ietērpts uniformā, tūdaļ jūtas diženāks un pašapzinīgāks.

★

Romieša Poncija Pilāta jautājums Kristum — kas ir patiesība — laikam gan vienmēr paliks neatbildēts.

★

Nepateicība esot pasaules alga. — Vai kādreiz bijis citādi?

★

Viņš vēlējās pārbaudīt savu pacietību, pa pilienam piepildot ūdens krūzi.

★

Gudrība ir vecuma rota.

★

Ilgstoši meli top par šķietamu patiesību.

Viktors Dāle.

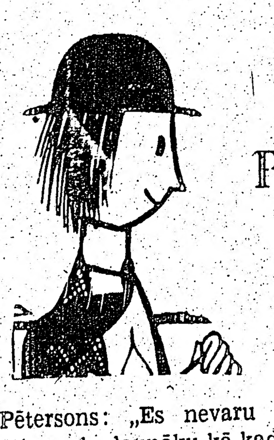

PASAULE SMEJAS

Pētersons: „Es nevaru iedomāties neko ļaunāku kā kad mana sieva nejauši atrod manā svārku kabatā vēstuli, ko esmu piemirsis nosūtīt."

Jēkabsons: „Es gan varu iedomāties vēl ko daudz ļaunāku!"

Pētersons: „Nē!"

Jēkabsons: „Jā. Ja mana sieva atrod manā svārku kabatā vēstuli, ko esmu piemirsis sadedzināt." (Dāņu humors)

☆

Mr. Dženkins: „Doktor Smit, jūs man pagājušā reizē katēgoriski ieteicāt izvairīties no mitruma un ūdens."

Dr Smits: „Gluži pareizi. Tās ir labākās zāles, kas jums palīdzēs atbrīvoties no reumatisma."

M. Dženkins: „Bet sieva to negrib saprast. katru sestdienu, kad es ar putekļu sūcēju apbruņojies iesēžos sausā vannā, viņa sāk tik nevaldāmi smieties, ka man pārgājusi katra vēlēšanās ievērot viselementārākos higiēnas noteikumus." (Amerikāņu humors)

☆

Toronto tiesā tiesnesis svinīgā balsī uzrunā gadus trīsdesmit vecu glīta izskata apsūdzēto: „Jūsu vīrs jūs apvaino par to, ka jūs esat viņu pievīlusi."

„Gluži otrādi, tiesneša kungs. Ne es viņu, bet viņš m a n i pievīla!"

Tiesnesis: „Kā tā?"

Apsūdzētā: „Mans vīrs teica, ka aizbraucot darīšanās uz Hamiltonu, bet faktiski izrādījās — nebija nekur aizbraucis, bet gan paslēpies guļamistabas drēbju skapī." (Kanadiešu humors)

☆

Vīrs: „Kur gan palikusi visa tā lielā nauda, ko es tev pagājušā nedēļā iedevu iztikai?"

Sieva: „Nostājies sāniski un apskaties spogulī!" (Vācu humors)

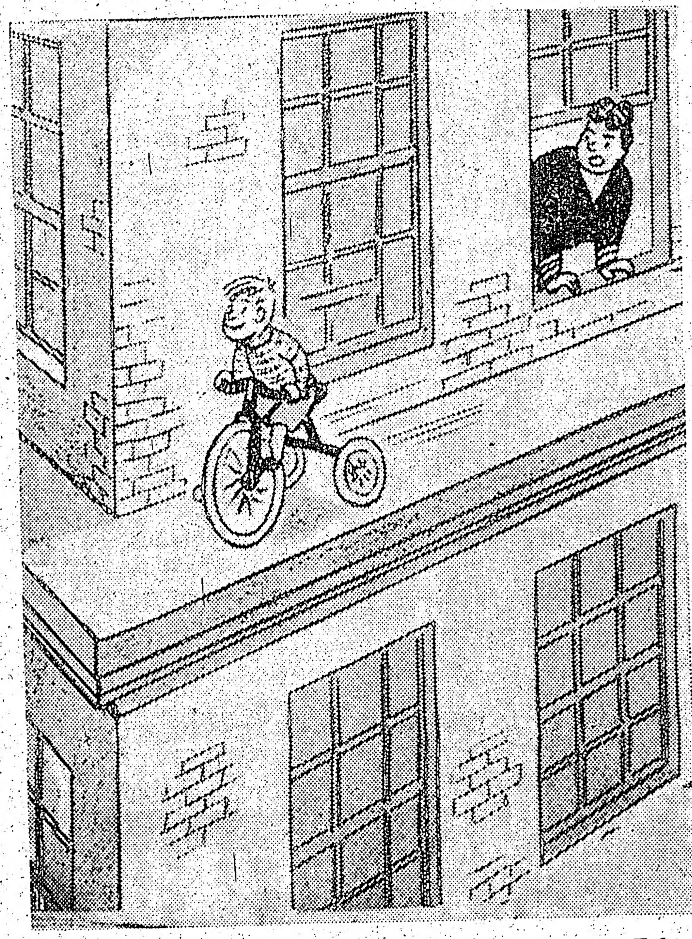

Pilsētas bērnus audzināt nav nekāds joks. Fakts.
Mamma: „Vodiņ, esi uzmanīgs pie stūŗa."

KRIEVIJA, KĀ ES TO REDZĒJU

ASV VICEPREZIDENTA NIKSONA RAKSTS AMERIKĀŅU ŽURNĀLĀ

Aizgājušajā vasarā un rudenī, kad beidzās amerikāņu un kanadiešu tūristu plūdi uz Krieviju un Baltijas zemēm, vietējos laikrakstos un žurnālos parādījās apraksti, ko katrs redzējis un dzirdējis aiz dzelzs aizkara. Ar lielu interesi tam sekoja ikviens, kas nācis no zemēm aiz šī komūnistu barjēra. CBC ziņotājs un reportieris Larijs Hendersons ar savu Krievijā uzņemto filmu apbraukā visu Kanadu un stāsta ļaudīm par saviem pieredzējumiem un piedzīvojumiem.

Manuprāt, neko labu viņi nestāsta, un nav jau arī nekā laba ko teikt. Tagad, kad visi šie ceļotāji izteikušies, beidzot vārdu ņēmis ASV viceprezidents R. Niksons, kas Amerikas Nacionālajā ģeografijas žurnālā decembra n-rā ievietojis garāku rakstu — „Krievija, kā es to redzēju", ar 33 krāsainiem uzņēmumiem par Krievijas dzīvi.

Gluži saprotams, ka viceprezidents redzēja tikai to, ko viņam rādīja, bet viņš mācējis arī saskatīt daudz tāda, kas nedara godu lielajam austrumu „lācim".

Raksta sākumā par savu apciemojumu Krievijā sakarā ar ASV izstādes atklāšanu Maskavā, R. Niksons stāsta, ka vislielāko triecienu viņš saņēmis no „biedra" Chruščeva, kad tikko ieradies Krievijā. Chruščevs pateicis, ka izstādē redzami gan lieli sasniegumi, bet tie panākti 150 gados. Viņa valsts esot tikai 42 gadi veca, un pēc 7 gadiem tai būšot viss tas pats.

Kādu rītu Niksons aizgājis uz augļu tirgu. Kad tirgus sievas un vīri uzzinājuši ,kas viņš ir, devuši augļus un puķes par brīvu. Kādā sarunā viens vīrs lūdzis ieejas biļeti uz izstādi, bet Niksonam tāda nav bijusi. Viņš devis naudu, lai nopērk, bet krievs atteicies. Nākošā dienā krievu avīzē „Trud" parādījies raksts, ka Niksons mēģinājis izdarīt netīru propagandu, dodams tirgus vīriem sievām naudu. Viņš esot gribējis šo izdarību ar nofotografēt, lai Rietumu presē laistu propagandai, ka ASV viceprezidents krievu strādniekiem dod naudu. No šādas netīras propagandas nekas neesot iznācis, ziņojis laikraksts.

Par laimi šis nekrietnais krievu preses uzbrukums Niksonam nav radījis nekādus diplomātiskus sarežģījumus.

Tālāk Niksons apraksta savus iespaidus un krievu tautas laipnību un draudzību. Kādā sarunā ar strādniekiem kāds viņam jautājis, kāpēc ASV ierīkojusi raķešu bazes visapkārt Krievijai. Uz šo jautājumu Niksons atbildējis ar pretjautājumu — kāpēc krievi tur savu kaŗaspēku Ungārijā, Polijā, Čechoslovakijā u. c.?

No Maskavas Niksons devies uz Sverdlovsku un pēc tam uz Novosibirsku, kur redzējis paceļamies jaunas pilsētas un rūpnīcas, bet visam tam cauri arī sarēdzējis nabadzību un netīrību. Novērojis, ka smagajos darbos, piemēram, celtniecībā, iesaistīts ļoti daudz sieviešu. No Tālajiem Austrumiem Niksons devies atpakaļ uz Maskavu. Savu ceļojuma aprakstu nobeidz ar apciemojumu Polijā, kur Varšavā jūsmīgi sagaidīts.

J. G.

JAUNĀS BALSIS SLUDINA ZIEMASSVĒTKU VĒSTI

SVĒTKU UZVEDUMS UN BĒRNU KORIS SV. JĀŅA DRAUDZES EGLĪTES VAKARĀ

Pirmā eglīte šogad iemirdzējās Centrālās YMCA's telpās 13. decembrī, kad to draudzes bērniem rīkoja Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja un svētdienas skola. Sarīkojums bija pulcinājis tik prāvu apmeklētāju skaitu, ka plašā YMCA's zāle bija piepildīta līdz pēdējai iespējai.

Ievada svētbrīdī māc. A. Lūsis stāstīja par bērniem, kas sastapušies pie Ziemassvētku eglītes, un kuŗiem eņģelis licis atminēt, kādiem bērniem šī eglīte domāta? Kāda maza meitenīte klausītāju pulkā arī atrada pareizo atbildi: visiem bērniem, jo arī Ziemassvētku vēsts sludina prieku visiem cilvēkiem.

Svētbrīdim sekoja Svētdienas skolas uzvedums „Svētā nakts", ko pēc bībeles vielas bija uzrakstījis māc. A. Lūsis un iestudējusi svētdienas skolas pārzine A. Kurse. Dekorātīvo ietērpu bija devis V. Vare, par apgaismojumu rūpējies A. Turķis un par skatuves iekārtojumu — K. Pakrastiņš.

Uzvedumā piedalījās 22 svētdienas skolas audzēkņi, kas bija daudz pūlējušies lai iemācītos savas lomas no galvas. Ināra Māliņa tēloja Mariju, Jāzepu — Jēkabs Kinstlers, viesnīcnieks bija Arnis Zvirgzdiņš, Simeons — Jānis Daugavietis, skolnieks — Edvīns Kukurs, skolnieces: Sandra Kušķe, Ilze Pātersone, Baiba Rubesa, Baņuta Rubesa. Lasītāja bija Māra Gugāne un „soliste" Maija Baruša. Eņģeļus tēloja — Ināra Androviča, Rita Ezeriņa, Rudīte Jansone, Ilze Kurse, Benita Krauja, Dzidra Lapicka, Gunta Miķelsone, Maija Miķelsone, Ilga Salnāja un Rita Taperte.

Iepriecināja arī svētdienas skolas bērnu koris, ko apmāca draudzes koŗa diriģents Jānis Baruš. Bērniem ir jaukas balsis, tie dzied brīvi un droši, un ar laiku, piestrādājot, no tiem tiešām varētu izveidoties jauks bērnu koris, kāda mums vēl trūkst.

Eglītes vakarā ieradās arī Ziemassvētku vecītis ar diviem rūķīšiem, atnezdams vairākus lielus dāvanu maisus.

Rotaļas vadīja svētdienas skolas skolotāji un B. Rubess.

Īpašas balvas saņēma divi labākie pagājušās vasaras nometnotāji Saulainē — Elga Ozoliņa un Indulis Baltkalns. Balvas pasniedza bijušais nometnes komandants — Arnis Freibergs.

Augšā — aina no māc. A. Lūša sarakstītā Ziemassvētku uzveduma „Svētā nakts". Apakšā — Sv. Jāņa draudzes mazie koristi savos jaunajos tērpos. J. Kreiļa uzņ.

NE VIENMĒR — DOTS DEVĒJAM ATDODAS

Savi pāris duči tautiešu, daži igauņi un pat dzimuši kanadieši, kā arī citu tautību piederīgie ir interesējušies par kādu mūsu tautieti, kas pagājušā nedēļā aizturēts un apcietināts par to, ka par aizņemto naudu izsniedzis nesegtus čekus.

Lētticīgi cilvēki, gribēdami viņam izpalīdzēt, tiešām noticējuši, ka nauda vajadzīga kādu maksājumu kārtošanai un ka noteiktā termiņā aizdotā nauda tiks atmaksāta. Praksē tomēr pierādījies pretējais. Čekiem, kuŗus šis tautietis iedevis naudas aizdevējiem, ļoti daudzos gadījumos nav bijis seguma. Pēc redakcijas rīcībā esošām ziņām naudas aizdevēji ir dažādos „kalibros". Citi aizdevuši tikai dažus dolarus, bet lielākai daļai pa $100,-, $500,- un pat $2.000,-.

Viens otrs „iekritušais" klusībā cerējis, ka varbūt tiešām aizdoto naudu varēs dabūt atpakaļ, tie aizdevuši pat pa vairākiem lāgiem vai pagaļojuši kādus maksājumus. Tā, rupji aplēšot, aizdots ap $10.000,- vai pat vairāk, un tiek veltīgi gaidīti uz atgriešanos . . .

Tomēr lēnām, bet noteikti šis loks sāk savilkties. Jau pagājušā nedēļā policija šo tautieti aizturēja, un 15. decembrī Toronto tiesā bija nolikta lietas iztiesāšana par gadījumu, kur viena torontiete viņu notvērusi un nodevusi policijai par nelikumīga čeka parakstīšanu.

Tiesā bija ieradušies daži cietušie, lai dzirdētu, kādu virzienu lieta ņems. Tomēr iztiesāšana tika atlikta uz 22. decembri, kad, droši vien, ieradīsies vairāki cietušie, lai vismaz redzētu vaigā to, ko mēnešiem un pat gadiem meklējuši, lai pieprasītu parādā atmaksu.

Piezīmējam, ka daudzi tautieši daudzus simtus dolarus būtu aiztaupījuši, ja būtu reaģējuši uz paziņojumiem mūsu laikrakstā, kur jau vairāk kā pirms gada tika minēts, lai, pirms naudu aizdošanas nepazīstamām personām, vispirms painteresējas, vai ir kādas cerības naudu dabūt atpakaļ, jo diezgan lieli lētticīgo skaits naudu aizdevuši arī pēc tam, kad par šo viņu parādiem ziņa mūsu laikrakstā.

Ievērojot Kanadas likumus, šīs personas vārdu atklātībai varēsim paziņot pēc tiesas sprieduma.

DV TORONTO NODAĻAS
EGLĪTES VAKARS
Sestdien, 19. decembrī, bērniem pl. 4 pp. (precīzi), pieaugušiem pl. 7,30 vakarā, 123 Huron St.
Ziemassvētku vecītis.

Kārlis Dzelzītis

LIESMA

NOVELE

(Beigas)

Apgriezās arī Franciska, kuŗa visu laiku bija nogrimusi gleznas apbrīnošanā. Franciska iekliedzās un saļima bezsamaņā: Andželo vieta bija tukša.

Izmantojot brīdi, kamēr visu skati bija pievērsti tikko atklātās gleznas aplūkošanai, Andželo bija klusi piecēlies un pa altāŗa durvīm atstājis dievnamu.

Neviens ceļojošo mūku Andželo pēc tam vairs nebija redzējis vai par viņu kaut ko dzirdējis."

Doktors apklusa.

Nezinu pateikt, vai mani vairāk saistīja mana drauga sarunas, vai viņa klusēšanas brīži, kad no šī domātāja runāja kāds dīvains spēks un pilnskanība.

Ar doktoru Hammeru iepazinos drīz pēc tam, kad es kā bēglis pēc ilgas klejošanas nometos uz dzīvi šajā Dienvidvācijas pilsētā. Vispirms mani aizrāva viņa tik īpatnējās, vairāk laicīgās, nekā garīgās svētrunas ik svētdienas pilsētas radiofonā. Tajās viņš izšķērdīgi bārstīja visdziļākās un interesantākās domas. Mēs iepazināmies personīgi pēc kāda publiska priekšlasījuma par reliģiju evolūciju ar sekojošām debatēm, kuŗās mēs ar doktoru Hammeru abi piedalījāmies. Drīz vien mēs kļuvām tuvi un sirsnīgi draugi.

— Tas pārsteidzošākais pie visa ir tas, — doktors atsāka sarunu, — kā to māsa Franciska savā vēstulē raksta, ka abas stāsta daļas paužot patiesus notikumus.

— Ko jūs šajā apgalvojumā atrodat par pārsteidzošu? — es iejautājos.

— Kā jūs to jau zināt, esmu izsmeļoši pētījis mūsu pilsētas, Paradīzes kalna dievnama un šī apgabala vēsturi un esmu izdibinājis, ka skaisto svētnīcu kalnā tiešām likusi uzcelt grāfa Silvestra atraitne Angela. Mūsu pilsētas bibliotēkas rokrakstu nodaļā es uzdūros uz kāda anonima dziesminieka dzejām, kuŗās viņš apdzied šīs zemes skaistākās vietas un ievērojamākos ļaudis. Kādā no šīm dzejām apdziedāts bruņinieks Francisks, kas dzīvojis Drachenfeldas pilī. Spriežot pēc visa, dziesminieks ir Franciska laika biedrs un pats baudījis Drachenfeldas pils viesmīlību kādos tur sarīkotos svētkos. Jāšaubās, vai māsa Franciska būtu iepazinusies ar šiem vēsturiskiem avotiem, bet ja arī būtu, tad nevienā vēsturiskā dokumentā nav fiksētas minēto trīs personu — grāfa Silvestra, Franciska un Angelas attieksmes, kā tās parādās stāstā, kuŗu Franciska apzīmē par patiesu notikumu. Spriežot pēc Franciskas svētās dzīves, viņa arvienu ir runājusi patiesību.

— Nedomāju, mīļais doktor, ka jums celsies grūtības izskaidrot šo šķietamo miklu, ja jūs ticat dvēseles nemirstībai un dievišķīgām atklāsmēm. Un kā dziļi mācīts teologs un filozofs, kas iepazinies arī ar citām lielām reliģijām — hinduismu, buduismu un zoroastrismu, jūs labi zināt, ka pašreizējā katoļu ticības dogma dvēseļu evolūcijas jautājumā un kristiānisma interpretācija šinī lietā nav pirmais un pēdējais vārds.

— Īstenībā man jums ir jāpievienojas, — doktors Hammers nozīmīgi teica.

— Tādēļ ieskatīsim šo temu par izdebatētu un izšķirtu starp mums kā diskutētājiem, kas arvienu saprotamies no pusvārdiem, un pāriesim uz citu jautājumu. Sakait, doktor, vai mēs kādreiz nevarētu kopīgi apmeklēt Paradīzes kalna dievnamu un Franciskas kapu?

— Esmu arvien jūsu rīcībā, mans draugs!

Dažas dienas vēlāk mēs uzkāpām Paradīzes kalnā. Es biju par to jau tik daudz dzirdējis, bet tikai tagad man iznāca pirmoreiz turp nokļūt. No kalna tiešām atvērās neaizmirstami skati uz visām debesu pusēm, uz pilsētu ielejā un uz citām septiņām mazākām vai lielākām pilsētām, kalniem un upi, kas aizvijās tālē vai nozuda aiz kalniem.

Smaidīgas un vēlīgas klosteŗa māsas pavadībā mēs apskatījām skaisto nelielo dievnamu, kuŗa kādreiz baltās Italijas marmora sienas jau šur tur bija kļuvušas iedzeltenas. Altāŗa glezna paņēma mani visu. Tā bija liels, īsts mākslas darbs, kas cienīgi varēja sacensties ar labākajiem italiešu lielmeistaru audekliem, ko es jau agrāk vairākkārtīgi biju skatījis Italijas baznīcās, pilīs un mūzejos. Klosteŗa māsa izvadāja mūs arī pa klosteŗa jauko dārzu, pagalmiem un beidzot noveda mūs lejā kapličā pie Franciskas miera vietas.

Visa redzētā kopiespaids raisīja dvēselē kādu neizteicamu daiļuma un svētuma sajūtu, mieru un apskaidrību

Likās, ka ikviens te varētu nolikt dzīves vissmagāko nastu, atpūsties un gūt spēkus tālāk iešanai. Kāda liela neizmērojama mīlestība bija aizdzinusi no šejienes katru ļaunumu un tumsu un uzcēlusi sev altāri, kas izstrāvoja augstāko saskaņu un visu izlīdzinošās mūžības apskaidrību. Klusi smaržoja rozes klosteŗa dārzā novakara saulē, un baltā dievnama torņa zvans lēja pār plašu apkārtni dzidras skaņas — kā skumja prieka asaras.

Kad apmeklējums likās beidzies, klosteŗa māsa sacīja:

— Mums ir grāmata, kuŗā mēs lūdzam apmeklētājus ierakstīt savu vārdu, uzvārdu un zemi, no kurienes tie nāk, kā arī kādu velti vai sentenci, ja kādam labpatīk mums tādu dāvināt. Gandrīz ik gadus mums šai grāmatai nākas pievienot jaunu sējumu. Brālis doktors Hammers ir mūsu vecais draugs, kas mūs jau daudzreiz apciemojis, taču, mīļais brāli, mēs arvienu jūtamies par jaunu pagodinātas, kad jūs atkal parakstāties mūsu apmeklētāju grāmatā. Bet jūs, mans kungs, — un viņa griezās pie manis, — jūs liekaties būt svešinieks. No kurienes jūs nākat, ja drīkstu jautāt?

— Nāku no Latvijas, — es atbildēju.

— No Latvijas! Cik tas interesanti: pirms kāda laika šeit bija divas latviešu mākslinieces, liekas, dvīņu māsas, kuŗas lejā, pilsētā, deva klavieŗu koncertu, izpelnīdamās izcilu atsaucību. Šīs māsas apmeklēja mūsu dievnamu pirms koncerta un pēc tā vēl vairākas citas dienas no vietas. Viņas teicās nevarot šķirties no mūsu altāŗa gleznas.

— Vai viņas parakstījās arī apmeklētāju grāmatā? — es jautāju.

— Jā gan!

— Vai es drīkstētu lūgt jūs parādīt man viņu parakstus?

— Labprāt apmierināšu jūsu interesi, — mūsu laipnā pavadone teica, pāršķirstot grāmatas daudzas lapas.

Es lasīju:

— Māsas Angelika un Fransīze Kraujas, no Latvijas. Jūsu dievnamā mēs to atradām, ko citur velti meklējām.

— Gloria Deum! — doktors izsaucās. — Tās ir tās lielās mākslinieces, kas šeit viesojās pirms vairākiem mēnešiem, kad jūs vēl nebijāt apmeties mūsu pilsētā. Biju dziļi aizgrābts no viņu četrrocīgi dotā klavieŗu koncerta. Tas ir skaistākais koncerts, ko man laimējies dzirdēt savā dzīvē. Jūsu tautietes tiešām dara godu jūsu zemei.

Pateikušies klosteŗa māsai par tik izcilo pavadonību, mēs parakstījāmies arī apmeklētāju grāmatā.

Amor vincit — es vēl pierakstīju, domādams: lai nu katrs saprot šo veco izteicienu, piemērojoties savai zemes vai debesu vajadzībai, jo tas ir pareizs visos gadījumos.

Tas bija slaveno dvīņu māsu Angelikas un Fransīzes Krauju klavieŗu koncerts, kuŗu man bija izdevība noklausīties skaistajā Mocarta pilsētā, tur sarīkotajā mūzikas festivāla laikā. Pilsēta kalnos ar vecajām gaumīgajām celtnēm, mākslas veikaliem, pasakainiem dārziem ar daiļām skulptūrām, rožu ejām un alejām, daudzkrāsainām ziedošu puķu mozaikām, strūklakām, celiņu labirintiem un kādu neizskaidrojamu, bet skaidri jaušamu radošā gara atmosfairu bija jau vairākas dienas turējusi mani tīkamā gūstā, ļaujot uz laiku aizmirst skaudro, atbaidīgo īstenību, kas valdīja ārā, lielajā pasaulē, kuŗā nesen bija beidzies kaŗš bez miera.

Koncerts bija publikas pārpildīts. Kad māsas uznāca uz skatuves, aplausi tik lēti netaisījās rimties. Viņas bija labi pazīstamas un iecienītas šajā zemē.

Atceros, ka jau šī uznākšana mani savādi savaldzināja. Nebiju vēl redzējis divus cilvēkus tik līdzīgus izskatā, tik saskaņotus kustībās, smaidos, tērpos. Es nevarēju atsvabināties no pārsteidzošā iespaida, ka abas māsas veidoja vienu nedalāmu vienību.

Un tad sākās pats koncerts. Māsas spēlēja četrrocīgi, bet es klausījos. un man likās, ka skaņas nāktu tikai no vienas rokas piesitieniem. Biju kādreiz dzirdējis operas orķestri Milānas Skalas operā Toskanīni vadībā, kas spēja visus orķestŗa instrumentus sakausēt tik lielā pilnībā, ka likās, it kā savienotās skaņas nāktu tikai no viena instrumenta. Taču Toskanīni panāktā orķestŗa saliedēšana nobāla, salīdzinot ar māsu Krauju sasniegto absolūtas vienības pilnību. Man ienāca prātā, ka tādu vienību varēja radīt nevis ilgstoša saspēlēšanās, technika, bet gan divu dvēseļu savienošanās vislielākā mīlestībā, kāda reti mājo zemes virsū. Šī lielā mīlestība likās guva vispilnīgāko izteiksmi aizraujošā mākslas ekstāzē. Mīlestība kļuva par mākslu un māksla — par mīlestību.

Uz skatuves raisītā strāva lidoja no sirds uz sirdi, kamēr visas tās pukstēja unisonā. Pēc katra jauna programmas numura viesulīgie aplausi liecināja, ka klausītāji nonāk arvienu lielākā sajūsmā, kas, likās, savukārt vēl vairāk spārnoja pašas spēlētājas.

Dziļa pārdzīvojuma pārņemts, es ļāvos skaņu straumei ,un man šķita, tā aiznes mani kādā citā sen ilgotā pasaulē. Debesis bija atvērušās, un skumjā zeme gavilēja savas dzīvības augstākā izteiksmē — dvēseļu vētras harmonijā.

Un tad notika tas, ko varētu saukt par brīnumu. Vērojot divas māsas, kas ar savu skaņu burvību bija pārcēlušas mani citā, līdz šim vēl nepazītā pasaulē, man piepeši likās, ka redzu veidojamies virs mākslinieču galvām iesārtu liesmu, kas drīz pieņēma zeltainu nokrāsu. Liesma vijās un cēlās augstāk un augstāk, pārejot dzidri gaišzilā krāsā. Visa koncerta telpas gaisotne spēji pārveidojās un laistījās gan zeltainā, gan zilā mirdzumā.

Vai kāds cits no koncerta apmeklētājiem arī bija ieraudzījis šo parādību? Es paraudzījos sev apkārt, pūlēdamies atgriezties īstenībā, bet redzēju tikai klausītājus ar aizvērtām vai pusaizvērtām acīm, dziļi nogrimušus mūzikas kontemplācijas transā.

Akordi izskanēja un apklusa. Zeltaini zilā liesma vēl uzlidoja kā pēdējā gribā dzīvot, bet tad saplaka un nodzisa.

Koncerts bija beidzies. Klausītāji bija satraukušies kājās un nerimās sumināt mākslinieces, lūdzot piedevas. Es sajutu šos aplausus kā sāpīgus sitienus, kas bija atgriezuši mani agrākajā nepievilcīgajā reālajā pasaulē.

Es negaidīju vairs varbūtējās piedevas, bet devos laukā un ilgi klejoju naksnīgās pilsētas apklusušajos dārzos, domādams par divu cilvēku lielo mīlestību, par tās neapslāpējamo dziņu uz piepildīšanos.

Vai šī piepildīšanās beidzot bija īstenota divu dvēseļu mīlestības un mākslas radošo liesmu liedētā kopībā?

Jānis Veselis

MĀRA - KAITINĀTĀ

Lasot Dainas pēc kārtas, cilvēka mūža ritumā, kā Krišjānis Barons tās salicis, jāuzduŗas bieži uz visai pārsteidzošām apbrīnojamām lietām. Runājot par Māru, esmu savos rakstiņos vairākkārt aizrādījis uz šīs dievišķās būtes tuvo sakaru ar zemi, ar vielu jeb materiju; to pašu atklājuši arī citi Dainu pētnieki. Rakstiņā Latviskās domas dainās pieminēju Dainu, kur pasaule vakarā kļūst klusa, baiga, kad nedrīkst dziedāt skaļi, lai mīļā Māra balsi nemaitā. Tur parasti labdarīgā Māra parādās kā maitātāja, kā aizsauliska baiguma uzdvesēja. Tagad gribu minēt dažas dainas, kur šīs Māras īpašības — kaitinātāja, maitātāja, baigā — atrod pastiprinājumu.

Dod, Dieviņi, jautru miegu
Maza bērna māmiņai;
Nakti nāca mīļa Māra
Mazu bērnu kaitināt. 2000, -172

Maģa bērna māmulīte
Nakti miega negulēja:
Visi mazi vabolīši
Maģa bērna badītāji. 2001, -161

Sargi, Dievis, vairi, Dievis,
Maza bērna māmulīti:
Es redzēju mellu odzi
Padebesī zvērojam. 2002, -224

Šos pantiņus sastādītājs licis citu aiz cita rindā, acīm redzot saskatīdams tajos idejisku kopsakaru, jebšu tikai pirmajā Māra ir piesaukta vārdā.

Norisinās it kā maza drāma trijās pakāpēs. Nakts, bērniņš, modra māte. Dievs lūdzams, lai dod jautru miegu mātei, jo nakti nāks mīļa Māra mazu bērnu kaitināt. Otrā pantiņā modrā māte pavisam miega neguļ, jo kādi neškīsti spēki maza bērna baidītāji nāk; tos, protams, var iztēlot arī tīri reālistiski — kā kādus nelāga kukaiņus, tomēr ne vien dainas stils šādu iztulkojumu nepieļauj, bet arī tas apstāklis, ka vabole bieži citās dainās minēta sakarā ar Māru. Trešajā pantiņā varena poētiska vīzija — „es redzēju melnu odzi padebesī zvērojam" — iedveš tādu pārdabisku baigumu, ka vairs ne vien bērns, bet pati māte apdraudēta, vienīgi Dievs var viņu sargāt, vairīt melno zvērojošo odzi, viņš arī piesaukts dvēseles bailēs.

Savādi šie pantiņi it kā pa
visam nesaskan ar Māras cit
di labvēlīgo raksturu, ar viņas p
līdzēšanu mātei grūtajās dien
ņās, ar to, ka viņa mazu bēr
aizstāve, sargātāja. Taču, ja z
nām, ka Māra atbilst zemei, t
lieta kļūst daudz skaidrāka. Z
mei, līdz ar to arī viņas die
bai Mārai, ir īpatnēja daba. Z
me dod dzīvībai nepieciešamo p
matu, sargā, glabā sēklas, d
stus, saknes, zeme arī paņe
dzīvību, zemes pastāvīgais ap
mētājs dainās: zemīte trūd
ņa. Gan ne latviešu, bet sem
reliģijas novieto zemes iekšie
pasaules moku vietu ellē. Latv
šu dievestība tik tālu neiet, v
pār nepazīdama dvēseles mo
šanu pēc nāves, tomēr tās rē
ņi dažkārt izjutuši zemes sp
baigumu, zemes mātes Mā
melnās odzes dzēlumu.

Sanskrita radu vārds M
vārdnīcās tulkots ar šādām
zīmēm: „nonāvēšana, iznīci
šana, nāve — mira; mila, m
dievs; kārdinātājs, vilējs,
mons; mara — „miršana, nā
nāves pasaule, zeme."

No apskaidrotā Budas dz
apraksta pazīstama šāda te

„Pilnmēness dienā maijā,
Buda bija trīsdesmit piecus
dus vecs, izēdis kundzes Su
tas doto barojošas piena pu
bļodu un saņēmis dažus k
zāles kūlīšus no brāmana S
jas, uz kā sēdēt, viņš aps
bodi koka pavēnī Gajā. Viņš
tagad sasniedzis iekšējo
augstumus. Apsēdies stingri
krustotām kājām, viņš teica
vu svinīgo, vēsturisko lēmu
„Lai mana āda, manas dz
un mani kauli izžūst, lai i
mana miesa un asinis, be
mēr nebūšu sasniedzis aug
apskaidrību, es nekustēšos
stāvokļa." Šai brīdī Māra,
numa iemiesojums, raudzī
runāt Bodisatvu un pārvel
ņu, bet viņa agrāko dzim
pilnestības spēks bija tik
ka nekas, pat ļauna vara,
va virsroku. Viņš cīnījās
laidīgi un n a k t s beigā
mantoja Visa Zināšanu un
uzvarošais Buda. Viņš a
dziedinošas zāles visām ci
vainām."

Šī teika samērā jauna, j

DRUP

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņete.

(2. turpinājums)

Tāpat kā slimīgā māte ar beidzot iemigušo bērnu klēpī, cilvēks ar atbaidošo galvu sēdēja klusēdams un lēni sūca no krūzītes skābeno vīnu. Likās, ka domās viņš būtu aizklīdis kaut kur pavisam citur un sakustējās tikai tad, kad zaļgani pelēkās armijas transporta mašīnas, putekļu mākoņus gaisā uzsviezdamas, atgriezās pēc jaunas bēgļu kravas. Bija pienākusi viņu kārta iekāpt ar brezentu pārsegtajās kulbās. Un vairākas rokas, lai nebūtu lieki jākavējas, neaicinātas sagrāba un uzsvieda gaisā arī Pūķukāpostu kastes.

Uz tām tad īpašnieki laipni atļāva daļai braucēju atsēsties. Iedūcās spēcīgais auto motors, un kulbas neaizsegtais pakaļgals pārvērtās ekrānā, kur putekļu dūmākā uzpeldēja un atkāpdamies pazuda rēgaini izkropļoti ēku grausti. Auto karavāna iegriezās šaurās un līkumotās pilsētas centra ielās, kur atkal neredzēja neviena vesela nama. Drupas, drupas un vēlreiz drupas. Pa pulverī samaltiem ķieģeļiem un sašķaidīta apmetuma kaļķiem skriedami, kas pabiezā kārtā apklāja ielu bruģi kā miltaini vieglas smiltis, auto riteņi pieputināja braucēju nāsis ar kodīgu sūrumu. Kāds teicās lasījis, ka Vircburga esot viena no vissmagāk sabumbotajām Vācijas pilsētām — atsoņdesmit procentu drupās. Putekļu mākoņi starp ēku ģindeņiem atkal aizslīdēja garām no vilciena jau redzētais rātsnama tornis ar pulksteni, kas apstājies, laiku vairs nerādīja.

Atbaidošās galvas mute (ļoti iespējams, ka izdzertās vīna krūzītes ietekmē) sāka kustēties, tikko sadzirdami murminādama:

Gara KULTŪRAI

Jānis Veselis

MĀRA — KAITINĀTĀJA?

Lasot Dainas pēc kārtas, cilvēka mūža ritumā, kā Krišjānis Barons tās salicis, jāuzduras bieži uz visai pārsteidzošām apbrīnojamām lietām. Runājot par Māru, esmu savos rakstiņos vairākkārt aizrādījis uz šis dievišķās būtes tuvo sakaru ar zemi, ar vielu jeb materiju; to pašu atklājuši arī citi Dainu pētnieki. Rakstiņā Latviskās domas dainās pieminēju Dainu, kur pasaule vakarā kļūst klusa, baiga, kad nedrīkst dziedāt skaļi, lai mīļā Māra balsi nemaitā. Tur parasti labdarīgā Māra parādās kā maitātāja, kā aizsauliska baiguma uzdvesēja. Tagad gribu minēt dažas dainas, kur šis Māras īpašības — kaitinātāja, maitātāja, baigā — atrod pastiprinājumu.

Dod, Dieviņi, jautru miegu
Maza bērna māmiņai;
Nakti nāca mīļa Māra
Mazu bērnu kaitināt. 2000, -172

Maģa bērna māmulīte
Nakti miega negulēja:
Visi mazi vabolīši
Maģa bērna badītāji. 2001, -161

Sargi, Dievis, vairi, Dievis,
Maza bērna māmulīti:
Es redzēju mellu odzi
Padebesī zvērojam. 2002, -224

Šos pantiņus sastādītājs licis citu aiz cita rindā, acīm redzot saskatīdams tajos idejisku kopsakaru, jebšu tikai pirmajā Māra ir piesaukta vārdā.

Norisinās it kā maza drāma trijās pakāpēs. Nakts, bērniņš, modra māte. Dievs lūdzams, lai dod jautru miegu mātei, jo nakti nāks mīļa Māra mazu bērnu kaitināt. Otrā pantiņā modrā māte pavisam miega neguļ, jo kādi neškisti spēki maza bērna baidītāji nāk; tos, protams, var iztēlot arī tīri reālistiski — kā kādus nelāga kukaiņus, tomēr ne vien dainas stils šādu iztulkojumu nepieļauj, bet arī tas apstāklis, ka vabole bieži citās dainās minēta sakarā ar Māru. Trešajā pantiņā varena poētiska vīzija — „es redzēju melnu odzi padebesī zvērojam" — iedveš tādu pārdabisku baigumu, ka vairs ne vien bērns, bet pati māte apdraudēta, vienīgi Dievs var viņu sargāt, vairīt melno zvērojošo odzi, viņš arī piesaukts dvēseles bailēs.

Savādi šie pantiņi it kā pavisam nesaskan ar Māras citādi labvēlīgo raksturu, ar viņas palīdzēšanu mātei grūtajās dieniņās, ar to, ka viņa mazu bērnu aizstāve, sargātāja. Taču, ja zinām, ka Māra atbilst zemei, tad lieta kļūst daudz skaidrāka. Zemei, līdz ar to arī viņas dievībai Mārai, ir īpatnēja daba. Zeme dod dzīvībai nepieciešamo pamatu, sargā, glabā sēklas, digstus, saknes, zeme arī paņem dzīvību, zemes pastāvīgais apzīmētājs dainās: zemīte trūdaliņa. Gan ne latviešu, bet semītu reliģijas novieto zemes iekšienē pasaules moku vietu ellē. Latviešu dievestība tik tālu neiet, vispār nepazīdama dvēseles mocīšanu pēc nāves, tomēr tās rēgoņi dažkārt izjutuši zemes spēku baigumu, zemes mātes Māras melnās odzes dzēlumu.

Sanskrita radu vārds Māra vārdnīcās tulkots ar šādām nozīmēm: „nonāvēšana, iznīcināšana, nāve — mira; mīla, mīlas dievs; kārdinātājs, vilējs, daimons; mara — „miršana, nāve; nāves pasaule, zeme."

No apskaidrotā Budas dzīves apraksta pazīstama šāda teika:

„Pilnmēness dienā maijā, kad Buda bija trīsdesmit piecus gadus vecs, izēdis kundzes Sudžatas doto barojošas piena putras bļodu un saņēmis dažus kusas zāles kūlīšus no brāmana Sotijas, uz kā sēdēt, viņš apsēdās bodi koka pavēnī Gajā. Viņš bija tagad sasniedzis iekšējo cīņu augstumus. Apsēdies stingri, sakrustotām kājām, viņš teica savu svinīgo, vēsturisko lēmumu: „Lai mana āda, manas dzīslas un mani kauli izžūst, lai izžūst mana miesa un asinis, bet kamēr nebūšu sasniedzis augstāko apskaidrību, es nekustēšos no šī stāvokļa." Šai brīdī Māra, ļaunuma iemiesojums, raudzīja atrunāt Bodisatvu un pārveikt viņu, bet viņa agrāko dzimšanu pilnestības spēks bija tik liels, ka nekas, pat ļauna vara, neguva virsroku. Viņš cīnījās neatlaidīgi un n a k t s beigās iemantoja Visa Zināšanu un tapa uzvarošais Buda. Viņš atrada dziedinošas zāles visām cilvēces vainām."

Šī teika samērā jauna, jo Budas dzīves laiks — 6. gadsimtenis pr. Kr. ir nesens, salīdzinot ar tiem gadu tūkstošiem, kas bija aiztecējuši kopš āriešu tautas dzīvoja kopā un kopā veidoja savus uzskatus par Dievu, Māru. Latvju dainas, ko augšā pieminu, rāda daudz senāku šīs teikas variantu. Te nav apskaidrības, atsacīšanās alkstoša cilvēka nakts dvēseles cīniņu, ko zemes prieku devēja Māra velk atpakaļ, kārdina ar krāšņumiem, ko dzīve un zeme var dot. Te ir māte pie bērna šūpuļa naktī, savādu baiļu pārņemta, redz lielisku dzejisku skatu — padebesī zvērojošu melnu odzi. Askētam, kāds gribēja tapt Buda, zeme, tās pievilcība ir ļaunums, mātei — tikai nakts biedos parādās Māras baigums, dienā tā atkal kļūs labvēle, sargātāja, gādniece par dzīvību. Bet abu teiksmu idejiskais kopsakars gaiši saskatāms.

J. F. TĪDEMAŅA IZSTĀDE HAMILTONĀ NOSLĒGUSIES

Svētdienas vakarā, 6. decembrī, tika slēgta J. F. Tīdemaņa gleznu izstāde Hamiltonā, ko pirmoreiz te rīkoja DV. Pavisam bija izstādītas 87 gleznas, daļa no tām jaunas, vairums itin liela formāta.

Ar izstādi meistars ļoti apmierināts — to trijās dienās apmeklējuši pāri par 200 personu, to starpā arī kupls skaits kanadiešu, kas ļoti ieinteresēti par Tīdemaņa gleznām. Trijās dienās pavisam pārdoti 12 darbi.

Nākamā gada sākumā J. F. Tīdemanis aus kājas un dosies atkal garākā turnejā pa ASV, šoreiz pa vidieni un austrumu krastu.

J. G.

SKUMJŠ DZEJNIECES LIKTENIS

No Latvijas saņemtas ziņas, ka Elza Stērste pēc atgriešanās no deportācijas dzimtenē, kur viņa atvesta triekas ķerta, uz nestuvēm, joprojām saistīta pie gultas. Viņas meita Amarillis apprecējusies ar dzejnieku Ziguru, Mirdzas Ķempes bijušo vīru.

Eduards Freimanis

VILKAČU ZIEMA

Deviņi dienas sniga . . .
Dzimtene — sērdiene balta —
Mīksta un maiga kupenās dus...
Dzimtene daigā
Zem kupenu segas
Apslēpj rāvu ar oranža krāsu
Klusu pa dzīvajām straumītēm aiziet
Dvēseles svētās, kas guvušas mieru.

Baiļu naktīs dusu
Sāvieni traucē un vaidi;
Sniegā plaukt dārgi asiņu ziedi...
Vairāk vēl sniega
Un klusuma naktīm
Lūdzas sētas un nomaļās ielas.
Zogas tur ēnas, un vilkači uzglūn;
Dievu lūdz mātes zem degošas debess.

JAUNIEŠI POŠAS KONCERTAM

PIRMOREIZ TENORA UN BARITONA DUETI

Jau ilgāku laiku grupa jauno, topošo mākslinieku ar dedzību pošas savam pirmajam lielākajam koncertam Toronto, kas notiks 10. janvārī, plkst. 7 vakarā, Sv. Andreja baznīcas augšējā zālē. Programmā piedalīsies jauniešu instrumentālais trio (Kaspars Tūters — čello, Vaironis Bērziņš — vijole un Valda Svenne — klavieres), kā arī Marisa Vētras audzēkņu studijas audzēknis tenors Kārlis Šūns un Toronto Karaliskās konservatorijas audzēknis baritons Aleksandrs Kalniņš.

Intrumentālais trio, kas vairākkārt koncertējis latviešu sabiedrībai Toronto, atskaņos Haidna, Mocarta, Bēthovena un amerikāņu komponista Franka Bridža skaņdarbus. Tenors K. Šūns, kas nesenajā Marisa Vētras audzēkņu vakarā guva izcilus panākumus ar āriju no „La Traviatas", dziedās vairākus latviešu autoru darbus un itaļu operu ārijas. A. Kalniņš, kas paralēli sagatavo programmu dažiem kanadiešu mūzikas festivāliem, iepazīstinās klausītājus ar trim Šūberta dziesmām no cikla „Die Schöne Müllerin", kā arī sniegs vairākas klasiskās dziesmas.

Par īpašu atrakciju šajā koncertā solās izvērsties vairāki tenora un baritona dueti. Pianiste Valda Svenne veiks visus klavieru pavadījumus. Jaunā māksliniece izsakās, ka, īpaši Šūberta dziesmu ciklā klavieru pavadījumam komponists ierādījis tikpat prominentu vietu kā vokālajai daļai.

IZSTĀDE AR VĒRIENU

Piedalīties lielam viesu pulkam, sestdien, 12. decembrī, liberāļu partijas vadītāja L. B. Pīrsona kundze atklāja mākslinieku biedrības „Colour and Form" izstādi, kurā piedalās arī 4 latviešu mākslinieki — A. Nulitis, V. Reinholds, D. Miezājs un A. Kopmanis.

Pēc kollekcionāres Pīrsonas, kas veltīja atzinīgus vārdus no Eiropas atbraukušo mākslinieku devumam Kanadas mākslas dzīvē, vārdu ņēma bij. Otavas mākslas galerijas direktors Allans Džarvis, kas cildināja „Colour and Form" biedru rosmi un izcilo sniegumu katrā izstādē.

Jau atklāšanas dienā pa diviem darbiem pārdeva V. Reinholds un A. Nulitis.

Izstāde atvērta Toronto centrālās bibliotēkas Robinsona galerijā līdz 22. decembrim katru darbdienu no pl. 9—6 vakarā.

Kultūras apskats

⊙ Monografiju par 1947. gadā dzimtenē mirušo grafiķi Jāni Plēpi, no kura dzimšanas šī gada aprīlī pagāja 50 gadu, sagatavo M. Goppera apgāds Zelta Ābele Zviedrijā. Izdevumu rotās 120 ilustrācijas.

⊙ „Sarmotai dvēselei", sešas Voldemāra Ozoliņa dziesmas iznākušas autora glītā izdevumā. Burtnīcā ievietotas dziesmas „Labais Gans" (Elzas Ķezberes vārdi), „Lūgšana" (Elza Ķezbere), „Lūgšana" (Velta Toma), „Spīts" (Aleksandrs Plensners), „Svētki svešumā" (Klāra Zāle), „Šūpļa dziesma" (Birzmaliete) un „Ziemas svētki" (Zinaīda Lazda). Lūgšana un Šūpuļa dziesmas dziedamas arī duetā. Spiestuves „Vaidavas" rūpīgais iespiedums. V. Ozoliņš pieder pie mūsu rosīgākās skaņražu saimes. Īpaši pēdējā laikā viņš devis jaukus darbus, par kuriem mūsu laikrakstā jau dota atzinīga kritika. -ro.

⊙ Igauņu korporācija „Sakala", atzīmējot Ņujorkā savu 50 gadu pastāvēšanu, piešķīrusi prēmiju $150,- Augustam Gailītim par viņa pēdējo literāro darbu „Vai atceries, mana mīļā" III daļu. Šādas prēmijas par sasniegumiem igauņu kultūras dzīvē korporācija „Sakala" piešķir ik pa divi gadiem.

⊙ Valdemāra Kārkliņa noveli „Tunelis" Rutas Speirs tulkojumā ievietojis izcilais amerikāņu literārais žurnāls „The Hudson Review" šā gada 3. burtnīcā. Darbu izlase šai žurnālā allaž ir ļoti stingra, un iespēju iekļūt šai izdevumā katrs autors novērtē kā augstu sasniegumu. Oriģinālā minētā V. Kārkliņa novele iespiesta mēnešrakstā „Ceļa Zīmes".

⊙ Nesen otrā izdevumā iznācis Jonāsa Miesnieka daudz lasītais un pārrunātais romāns „Bērzupju ģimenes portrets". Šo interesanto literāro darbu trimdas apstākļos klajā laidis apgāds „Latvju grāmata", greznā izdevumā, kam pievienota arī autora ģīmetne, tēlnieka Voldemāra Jansona veidotās skulptūras attēls. Rotājumam izmantots arī pirmā izdevuma vāka zīmējums.

Vienam otram droši vien vēl atmiņā, kaļ tad, kad „Bērzupju ģimenes portrets" iznāca Latvijā pirmo reiz (1935. g.), ap to sacēlās neganta viesuļvētriņa. Daži kritiķi, liekas, Jānis Grīns, rakstīja, ka ar šo romānu Jonāss Miesnieks kļuvis gan populārs, bet tomēr viņš „neprot rakstīt". Daži augsti mācīti literātūras pētnieki silti ieteica pārstrādāt vai pa pilnīgi izmest pēdējās nodaļas, kurās autors jau toreiz it kā paredz visas latviešu tautas smago traģēdiju, kas pār mūsu zemi nāca 5 gadus vēlāk...

Miesnieks par to satraucās un vērsās pret kritizētājiem ar pilnu krūti, paskaidrodams, ka viņš šo savu romānu rakstījis b a r o k a stilā. Literātu aprindās viss tas savā laikā izraisīja krietni daudz asprātīgu pārrunu un humora. K.

DIVAS DAŽĀDAS GRĀMATAS

KOMŪNISTU STRATĒĢIJA

„PROTRACTED CONFLICT" by Robert Strausz - Hupé, William R. Kintner, James E. Dougherty, Alvin J. Cottrell, Harper Bros. (Kanadā — Musson Book Co) izdevums, 203 l.p.

Minētā grāmatas četri autori ir uzstādījuši sev četrus galvenos jautājumus: Kāda ir komūnistu stratēģijas teorija un vēsturiskais pamats? Kādus stratēģijas principus komūnisti lietojuši kopš 2. pasaules kaŗa? Kā specifiski darbojas komūnistu stratēģija?, un, kā un kur ASV varētu uzņemt un sagrābt stratēģisko iniciātīvu?

Grāmata ir pirmais mēģinājums analizēt komūnisma dzīves no stratēģiskā un taktiskā viedokļa, raugot rast atbildes uz galvenajiem jautājumiem. Autori ir nostājušies uz viedokļa, ka mēs esam iegājuši vēsturiskā revolūcijā, kas aptver visas zemes un sabiedrības — pasaules revolūcija, kurai pēc komūnistu pārliecības ir lemts pārvērst tagadējo pasauli jaunā pasaules kārtībā, pie kam komūnistu liktenis ir šo pārvērtību vadīt. Konflikts ir komūnistu doktrīnas pamatelements, un tikai izprotot nemitīga konflikta principus un stratēģiju, to varēs sekmīgi apkaŗot un sagrābt stratēģisko iniciātīvu.

Atlikta konflikta stratēģija ir īstā komūnistu operāciju izpratnes atslēga pirms un pēc 2. pasaules kaŗa. Šo stratēģiju tie lieto visur — politikā, saimniecībā, psicholoģijā, kaŗa lietās un kultūrālā dzīvē. Apskatāmā grāmatā četri ārējās politikas lietpratēji apraksta komūnistu stratēģiju un taktiku, ko tie lietojuši kopš 2. pasaules kaŗa Rietumeiropā, Korejā, Indoķīnā, Vidējos Austrumos un citur. Beigās autori ieteic, kas būtu darāms, lai ASV un Rietumi varētu nostāties pret šo stratēģiju un dominēt pasaules revolūciju.

Darbs veikts Pensilvānijas universitātes ārlietu politikas institūtā, pamatojas uz plašiem pētījumiem, pasaules ceļojumiem un iztaujām. Tam ir jauna pieeja ASV ārlietu politikai, komūnistu agresijai un visiem mūsdienu pasaules konfliktiem.

CIRKUS VĪRA RAIBAIS DZĪVES UN PANĀKUMU STĀSTS

„THE FABULOUS SHOWMAN" by Irving Wallace, Mc Clelland and Stewart Ltd. izdevums, 331 l. p., Cena.— $5,50.

Lai šini kontinentā izpelnītos ievērību, jāgūst panākumi kādā nozarē vai jākļūst bagātam. Naiviem sapņotājiem reti kad izdodas ieraudzīt tikpat spožu slavas gaismu kā šīs zemes varenajiem, kaut arī dažreiz tos mēdz ieskatīt par krāpniekiem . . . Slavenais cirkus impresarijs P. T. Barnums autora uztverē piederējis pie tāda veida personībām, kamēr autors tahi bija varējis saskatīt bērnišķīgu cilvēcīgu būti aiz pasakainā cirkusvīra maskas.

Tikai pēc savas sešdesmitās dzimšanas dienas nosvinēšanas B. kļuvis par cirkus īpašnieku, kaut gan pirms tam bija pratis iegūt lielāko daļu savu $4.000.000,-.

Barnuma privātā dzīve ir ne mazāk saistoša par viņa sabiedrisko dzīvi. Kaut gan pats bija gandrīz vai alkoholiķis, viņu tik neievēlēja par prohibicijas atbalstītāju prezidentu. Viņš izcieta cietumsodu un vairākas reizes tika ievēlēts par deputātu Konektikatas legislatūrā. Viņu cienīja Marks Tvens un Linkolns, bet viņu ienīda viņa Siamas dvīņi — Čangs un Engs. Viņa otrā sieva, kas bija par viņu 40 gadus jaunāka un jaunāka par viņa trim meitām, ar laiku kļuva par franču grāfieni un ķeizarienes Eiženijas uzticīgāko dāmu. Viena no viņa meitām sacēla vairākkārt skandālu, būdama vairāku vīru mīļākā; taisnodamās gandrīz tikpat kā viņas tēvs, un norādīja, ka viņa esot tikai atdarinājusi savu tēvu, laižot pasaulē ārlaulības bērnus.

Grāmata interesēs tos, kas vēlas iepazīties ar Amerikas pagātnes noslēpumiem.

Budzis.

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņete.

(2. turpinājums)

„Dievs dusmās gredzenu ar nāves zieģeli
Uz grēkā kritušiem kā soda zīmi sviedis.
Kur bij reiz pilsēta, redz kailu ķieģeli,
Un līdz ar putekļiem vējš dzīvību sen kliedis.

Kāds svelpjot iesmejas, kūp pelnu putenis,
Es skatos sagūstīts, ap mani pulks ir viņu,
Kam stundas skaitījis te kādreiz pulkstenis,
Kas prieka pilnas bij un kaislību un dziņu.

Ak, ēnas, pazūdiet, nav pulksteņa kas sit
Pēc stundas pēdējās, kad tukši visi kausi . . ."

Tāpat kā slimīgā māte ar beidzot iemigušo bērnu klēpī, cilvēks ar atbaidošo galvu sēdēja klusēdams un lēni sūca no krūzītes skābeno vīnu. Likās, ka domās viņš būtu aizklīdis kaut kur pavisam citur un sakustējās tikai tad, kad zaļgani pelēkās armijas transporta mašīnas, putekļu mākoņus gaisā uzsviezdamas, atgriezās pēc jaunas bēgļu kravas. Bija pienākusi viņu kārta iekāpt ar brezentu pārsegtajās kulbās. Un vairākas rokas, lai nebūtu lieki jākavējas, neaicinātas sagrāba un uzsvieda gaisā arī Puķukāpostu kastes.

Uz tām tad īpašnieki laipni atļāva daļai braucēju atsēsties. Iedūcās spēcīgais auto motors, un kulbas neaizsegtais pakaļgals pārvērtās ekrānā, kur putekļu dūmākā uzpeldēja un atkāpdamies pazuda rēgaini izkropļoti ēku grausti. Auto karavāna iegriezās šaurās un līkumotās pilsētas centra ielās, kur atkal neredzēja nevienа vesela nama. Drupas, drupas un vēlreiz drupas. Pa pulverī samaltiem ķieģeļiem un saškaidīta apmetuma kaļķiem skriedami, kas pabiezā kārtā apklāja ielu bruģi kā miltaini vieglas smiltis, auto riteņi pieputināja braucēju nāsis ar kodīgu sūrumu. Kāds teicās lasījis, ka Vircburga esot viena no vissmagāk sabumbotajām Vācijas pilsētām — atsondesmit procentu drupās. Putekļu mākonī starp ēku gindeņiem atkal aizslīdēja garām no vilciena jau redzētais rātsnama tornis ar pulksteni, kas apstājies, laiku vairs nerādīja.

Atbaidošās galvas mute (ļoti iespējams, ka izdzertās vīna krūzītes ietekmē) sāka kustēties, tikko sadzirdami murminādama:

Jaunekļīgā Miedziņa kundze ar apputējušu pakulu krāsas matiem skaļi iesmējās un piespiedās ciešāk klāt tumšmatim vīram, kas viņu gandrīz vai nožņaugdams turēja apkamptu.

„Drupās, atkal pilnīgās drupās un miroņu smakā. Kur mūs tie amerikāņi sadomājuši ievest, gluži kā kādus kaušanai nolemtus lopiņus," kabatas drāniņu pie deguna piespiedusi, nikni šķaudīja Puķukāposta kundze.

„Pagaidi, neuztraucies, mēs vēl neesam galā. Kad būsim — redzēsim," lūkoja šķaudītāju nomierināt vīrs. Un it kā nākdamas viņam palīgā, drupas atkāpās. Piebraucis pie brūnganas upes krasta, auto samazinātā ātrumā ripoja pa masīva akmens tiltu, kam vidū uzspridzinātais posms pagaidām bija aizstāts ar koka konstrukcijas ielāpu. Tam pāri mašīnas rāpoja pavisam lēni, ļaudamas braucējiem tuvāk apskatīt tiltam gar abām malām uz margām stāvošos akmens tēlus. Tie likās tādi kā katoļu svētie un bīskapi, dabiskā lielumā, drūmi skatīdamies pilsētas postažā, kuru tie, diemžēl, nebija varējuši novērst. Tālu apakšā duļķaina tecēja Maina, skalodama neapstādināmus ūdeņus, kur laikam noslīkusi gulēja arī viena bīskapa kādreiz svētījot paceltā, bet tagad sprādziena norautā roka; tecēja gaŗām drupām, ielocīdamās tumši zaļajos vīna kalnos.

Pa otru Mainas krastu nāve tik nežēlīgi nebija ārdījusies — blakus drupu robiem stāvēja nami ar veseliem jumtiem, kaut arī raibām papīra lentām salāpītiem logu stikliem. Te tomēr varēja dzīvot, un cilvēki dzīvoja. Bet auto karavāna neapstādamās izdrāzā cauri spirgti zaļojošas koku lapotnes apēnotām ielām un iebrauca kailā kazarmu pagalmā. Divi daudzstāvaini mūŗa korpusi arī te bija palikuši nesagrauti, ieputināti smilšu jūŗā kā kuģi, citas ēkas sabumbotas pa daļai, no dažām slējās gaisā vienīgi caurumainas sarkanu ķieģeļu sienas ar jucekligā kaudzē sabirušu iekšieni. Mašīnas iebraukušas apstājās liela četrstūŗaina laukuma vidū, pār kuŗu no tām, viens otru dzenādami, līdz apkārt satupinātajām, apdauzītajām, bēdīga paskata ēkām tad lēni aizvēlās pelēki putekļu mākoņi.

„Jūs tur — ar maziņo klēpī, jūs nāksit man līdz," pie kulbas vaļējā gala pienākusi, bāli slimīgajai mātei sacīja stalta sieva gaišu izpūrušu galvu un kustēdamās tā, it kā tai mugurā kāds būtu uzvilcis neredzamu ģenerāļa uniformu. „Bērnus mēs pūlamies novietot iespējami labākās telpās, kādas te vispār ir. Pārējiem visiem, kas esat šai mašīnā, paredzēta astotā bloka divdesmit trešā istaba. Tā ir — to jūs atradīsit šīs lielās ēkas otrā stāvā," un rīkotāja rādīdama pacēla taisnu, pavēlniecisku roku.

„Ko? Jūs teicāt — istaba? Jūs gribas mūs visus sabāzt vienā istabā? Mani, kas Rīgā esmu dzīvojusi . . ." uz mantu kastes atkrizdama, nelabi pārsteigta iebrēcās Puķukāposta kudze.

„Es zinu — jums Rīgā katram kaķītim bija sava istaba, sunītis gulēja uz zīda spilvena, un brokastis jums gultā pienesa sulaiņi zelta bļodās," sarkastiski atcirta sieviete ar izpūrušo galvu un turpināja: „Ļoti žēl, ka šādas ērtības jums nevarēsim piedāvāt, jo šinīs drupās mums jāiemitina vairāki tūkstoši cilvēku."

Tik liela muļķe Puķukāposta kundze nebija, lai nesaprastu, ka viņu izsmej. Kulbas malā pie sānu dēļiem ar vienu roku pieturēdamās, nolēca zemē tik sparīgi, ka krūtis, gaisa piesistas, gandrīz vai ietriecās pašas ne mazāk mīkstajā pakaklē. Kaut arī ar pašauro pieri sniegdamās izsmējējai tikai līdz degunam, cīņas gatavībā nostājās uz plati ieplēstām kājām kā zemē ieraktiem stabiem un iesprauda platajās gūžās rokas: „Jūs — lai kas jūs būtu, es jums parādīšu . . . parādīšu . . ."

Mašīnas kulbā, citiem aiz muguras, kāds apspiestā balsī iesaucās: „Nu, ar to viņa galā netiks. Tā taču ir Ernestīne Bullīte, kas Rīgā kādreiz staigāja pa sapulcēm un norunāja vīriem no pleciem galvas. Ar to viņa galā netiks."

Likās, par to bija sācis bažīties arī Puķukāposts pats un piesardzīgi, ar ceļgaliem pret kulbas malu atspiedies, rausās laukā no mašīnas.

Bet Bullīša kundze ir nedomāja kaut drusku paaugstināt balsi, lai skaļumā sacenstos ar uzstājīgo veikalnieci (varbūt tad tiešām būtu noticis tā, ka abām beigās neglābjami jāsaklūp matos), taisna un mierīga, satriecoši nopietna atbildēja: „Šaubos, vai jūs kaut ko vēl vairāk man varēsit parādīt — par to, ko pati jau esmu pieredzējusi — pazaudējusi šai kaŗā divus dēlus un vīru." Uu tad, vienaldzīgi salta, pagriezusi Puķukāpostienei muguru kā tukšam gaisam, pievērsās cilvēkam ar atbaidošo galvu: „Jums, man liekas, pašu labā vispirms būs derīgi iegriezties ambulancē. Redziet — tur tā ēka pie vārtiem, tur dežūrējošais ārsts jūs sakops."

Ne vārda pretī neteicis, cilvēks ar atbaidošo galvu paklausīgi izlēca no mašīnas un gāja, kur viņam norādīja iet. Pagaidām negaidot sakauta, apklususi stāvēja arī Puķukāposta kundze un kodīja lūpas. Nē, pavisam vēl viņa nebija padevusies. Pagaidām, vienīgi pagaidām.

Čūlaino un dzeltenām krevelēm aplipušo seju apskatījis, nometnes ārsts domīgs nogrozīja galvu: „Rādās, pamatīgu ekzēmu būsit sagrābuši. Ko lai dara — mēģināsim ārstēt reizē no iekšpuses un ārpuses. Nevarat tak staigāt apkārt par cilvēku biedēkli." Iebēra papīra turziņā baltas tabletes. „Tās mēs ņemsim iekšā trieciena tempā. Bet tagad ķersimies klāt pie paša ģīmja."

Sausais melnīgsnējais ārsts paņēma pinceti un sāka atlobīt kreveles. Ēdes apsēstajam cilvēkam, kā likās, sāpēja; laikiem, pincetes vairīdamies, viņš spēji sarāvās un savieba seju, lūkodams aiz sakostiem zobiem noturēt kunkstienus. Vairāku dienu neskūtās bārdas rugāji bija izauguši cauri krēvelēm un plēsti dedzināja sapostīto ādu. Beidzot seja bija notīrīta violēti sarkana, ārsts to notriepa ar biezu kārtu ziedes, tad visu galvu cieši notina baltiem apsējiem, atstādams neaizsegtas vienīgi acis, muti un smailo degungalu.

Cilvēki apstājās un līdzjūtīgi noskatījās spokainā mūmijas galvā, ko tievs izstīdzējis augums neveikli uzmanīgs nesa pa nometnes laukumu. Likās, pēc iespējas ātrāk viņš gribēja pazust ziņkārīgo skatiem un grasījās jau ieiet astotās ēkas durvīs, kad pēkšņi atmetās atpakaļ un priecīgs iesaucās: „Hei, Ojār — ko es redzu — tu arī te esi! Goda vārds, tā man kopš Latvijas atstāšanas ir pirmā īsti priecīgā tikšanās."

Ar paunu piekrautiem rokas ratiņiem pie astotās ēkas bija piebraucis pajauns cilvēks pelēki melnsvītrainās diplomāta biksēs un spožām lakkurpēm kājās. Tām gan diezko nepieskanēja stipri apdilušie rūtainie svārki un kaklam zem vaļējās krekla apkakles apsietais lakats. No ratiņiem acīm redzami smagu somu izcēlis, viņš atlieca muguru un brīnīdamies palika stāvam, skatīdamies svešajā ērmā, kas viņu nez kāpēc uzrunāja.

(Turpinājums sekos).

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: 9 istabu dubultķieģeļu māja. ūdens - eļļas apkure, 2 garāžas, kopīgā cena $16.500,-. Iemaksa $2.000,-. Atlikums uz atklātām 10 gadīgām obligācijām.

BEACH RAJONĀ: 8 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, plats iebraucamais ceļš un garāža, kopīgā cena $15.500,-. Iemaksa $2.500,-. Īpašums brīvs no parādiem.

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāžas iespējas. Kopīgā cena $13.600,-, iemaksa $1.000,-. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

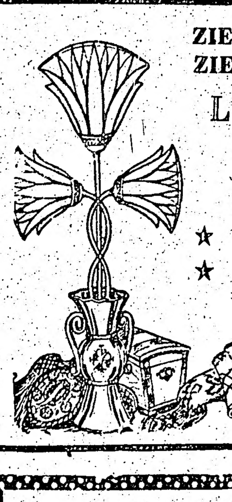

ZIEMASSVĒTKU SVEICIENIEM KRĀŠŅS ZIEDU un LATVISKO DĀVANU KLĀSTS.
LOTUS PUĶU VEIKALĀ,
802 Bathurst ielā, pie Bloor,
Toronto. Tel.: LE 3-3884.
★ Ziemassvētku svecītes un lukturīši.
★ Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (Bloor - Lansdowne)

SPORTA PIEDERUMU VEIKALS
ART'S CYCLE & SPORTS
1945 Avenue Rd., Toronto. Tel. RU 2-6412.
Mednieku un makšķernieku piederumi.
SLIDAS. SLĒPES. VELOSIPEDI.

EĻĻAS PIEGĀDE APKURĒM. RU 3-6137.
Eļļas sildītāji. Labošana, pārbūves no gaisa uz ūdens apkurēm. Pirmklasīgs darbs ekspertu izpildījumā.
SACCO OIL CO. — 1798 AVENUE RD., TORONTO.
Informācijai kontaktējiet W. V. Oesen vai C. Szmettan.
katrā laikā. Mēs runājam vāciski.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

Sūtiet dāvanu saiņus saviem piederīgiem svētkos
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.
GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.
(USSR LICENCĒTS)
SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
MŪSU NODAĻAS: 135 W., 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583.
Atvērts katru dienu no plkst. 9—6; svētdienā no plkst. 9—4 p. p.
141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430
Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.

332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674
909 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.
11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.
132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.
308 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040
39 Raymond Plaza, W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2877.

Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi. 100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās. Mums krājumā plašā izvēlē pirmklasīgas preces. Pieprasiet mūsu pilnīgo bezmaksas katalogu, kurā redzami visi izdevumi, arī muitas un pakalpojumu maksas.

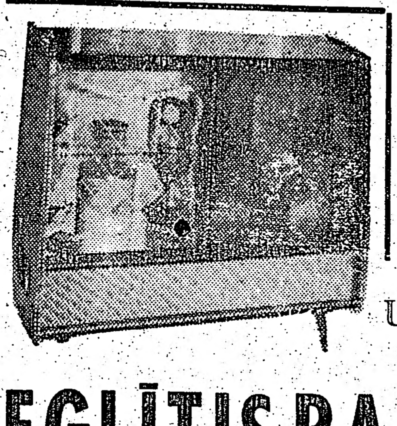

Piedāvāju VĀCU TELEFUNKEN, BLAUPUNKT un NORD MENDE HI-FI RADIO APARĀTUS un KOMBINĒTOS RADIO - PLAŠU ATSKAŅOTĀJUS, kā arī PHILIPS un GRUNDING SKAŅU LENŠU APARĀTUS.
Uz nomaksu līdz 1 gadam bez procentiem.
Iemaksai ņemu vecos aparātus.
EGLĪTIS RADIO, 161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401
Atvērts līdz pl. 9 vakarā.

DĀVANĀM
JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
KERAMIKA.
DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

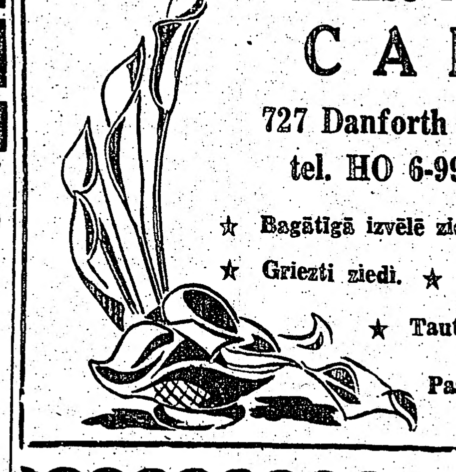

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape.
tel. HO 6-9911, Toronto.
★ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
★ Griezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi.
★ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

MANN & MARTEL Ltd.
REALTORS LTD.
A KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

VIENTUĻŠ,
37 g. v. tautietis vēlas iepazīties ar tautietēm, atraitnes un šķirtenes neizslēdzot.
Nopietni domātas vēstules rakstīt šī laikraksta kantorim — „Vecpuisim".

NORRI'S RADIO - TV DARBNĪCA, LE 2-5537
Latviešu uzņēmums apkalpo priekšzīmīgi un ātri.
10% atlaide latviešiem.
Izīrējam TV aparātus.
H. NORIŅŠ.

IMANTA

Apgāds IMANTA atgādina,
ka 23. decembrī izbeidzas iepriekšēja pierakstīšanās ĢEN. BANGERSKA
MANA MŪŽA ATMIŅAS
III DAĻAI.

Grāmata aptver 406 lapp. ar 87 attēliem un kartēm. — Pirmajā nodaļā ģen. Bangerskis aplūko Leģiona vadības izveidošanos, minot daudzus pazīstamus vārdus. — Otrā nodaļā raksturota mobilizāciju gaita un drāmatisma pilnās lappusēs pastāstīts par mēģinājumiem glābt apcietinātos latviešu patriotus. Daudzās dienesta atzīmēs atspoguļota Leģiona vienību formēšanas gaita un apstākļi, kādos tās atradās frontē. — Trešā nodaļa runā par latviešu cīņu savu tiesību izkarošanai, prasot suverēnitāti, un raksturo traģisma piemeklēto Kurzemi. — Ceturtā nodaļa veltīta Potsdamā nodibinātajai Latvijas nacionālajai komitejai, kurai būtu bijis jākļūst par Latvijas pagaidu valdību. — Piektajā nodaļā dots ieskats policijas vienību liktenī Vācijas jau tuvās katastrofas zīmē, kā arī parādīti smagie apstākļi, kādos Kurzemē nācās darboties latviešu pārvaldei.

ĢEN GANGERSKA MANA MŪŽA ATMIŅAS III daļas subskripcijas cena līdz 23. decembrim $4.50.

Tiem, kuŗi grāmatu jau pasūtinājuši un arī samaksājuši, to sāks izsūtīt ar 15. decembri.

Pasūtinot ģen. Bangerska Mana mūža atmiņas III daļu un samaksājot līdz 23. decembrim, to vēl iespējams iegūt par pazeminātu cenu. Pēc šī termiņa stājas spēkā normālā grāmatas tirgus cena $5.60.

Iepriekšēja pieteikšanās izdarāma vai nu tieši apgādā IMANTA, OLDMARKEN 12, SOBORG, COPENHAGEN, vai pie apgāda pārstāvjiem un grāmatnīcām, samaksājot naudu.

Grāmatnīcas un pārstāvji lūgti nodot saistošus pasūtinājumus līdz 23. decembrim, jo pēc šī termiņa nav iespējams garantēt grāmatu saņemšanu.

AICINĀJUMS

Ģen. Bangerska Mana mūža atmiņas IV daļai nepieciešami foto attēli par kaŗa pēdējo posmu, kapitulāciju, leģionāru gūstu un skriningiem, kā arī ģenerāļa oriģinālvēstules. Personas, kuŗu rīcībā šie materiāli būtu, laipni lūgtas tos iesūtīt līdz 1. februārim 1960. g. apgādam Imanta izmantošanai. Atpakaļsūtīšana garantēta.

Apgāds IMANTA,
Oldmarken 12 Soborg, Copenhagen,
Denmark.

Vepus
Ziedi un ziedu sakārtojumi.
Latviešu keramika.
Ādas izstrādājumi.
231 RONCESVALLES AVE, TORONTO
TEL. LE 4-4645.
pēc pl. 6 v. LE 3-4037. A. PUTNIŅŠ.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

Vai Jūs jau lietojat ELZAS PĒRKONES preparātus AMARYLLIS iecienītā labumā?
Pieprasiet cenrādi! Izsūtām ar uzliktu pēcmaksu (C.O.D.).
Vai Jums jau ir labākā Ziemsvētku dāvana sev un draugiem — Elzas Pērkones grāmata „SKAISTUMA NOSLĒPUMI"?
Mūsu jaunā adrese: ELZA PĒRKONE,
214 DALHOUSIE ST., PETERBOROUGH, ONT., CANADA

Mūsu laikraksta
Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468.
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

Jūsu DRĒBNIEKS ir
A. SILAVS
415 DUNDAS ST., E.,
Tel. EM 4-0089, Toronto.

PAUĻA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

VALENTĪNAS HERMANES - DAILY
DZEJU KRĀJUMS
MEKLĒJUMI,
ar grafiķa VOLDEMĀRA OZOLIŅA vāka un vinješu zīmējumiem, iznācis Krolla Kultūras biroja Derīgu grāmatu nodaļas izdevumā.
Grāmatas cena $2,-, piesūtot čeku vai MO:
OTTO KROLLS, 800 S. HALSTED ST., HULL HOUSE, CHICAGO 7, ILLINOIS, U.S.A.
Grāmata ieteicama arī dāvināšanai.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.
90 London St., Toronto.
Tel. LE 3-8609.
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres.

VIKING GIFT CENTRE
(IGAUŅU VEIKALS)
1022 Bloor St., West, Toronto. Tel. LE 5-9152.
Mēs importējam lielā izvēlē preces tieši no Vācijas un Japānas

Kristalli	Porcelāns	Stikla preces
Keramika	Sidrablietas	Metallizstrādājumi
Sienas pulksteņi	Galda pulksteņi	Lampas

● „ESM" nerūsējošie tērauda naži, dakšiņas karotes. O
DAŽĀDI KRISTALLI. TUALETES PIEDERUMI.
● Vienmēr krājumā ROGERS BROS. - COMMUNITY sidraba naži, dakšiņas, karotes u. c. „GEHA" pildāmspalvas.
Latviešu klientiem atlaide.

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
KLĪVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12162 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA,

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
ST. KATARINES
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

LABAS IESPĒJAS
PASTĀVĪGAM vai DAĻĒJAM DARBA LAIKAM.
Labi pazīstamu Kanadas ražojumu piegādei patērētājiem. Nav jābūt pārdevējam. Piegāde jāizdara pēc firmas uzdotām adresēm. Aplikantiem jābūt ar labām braukšanas rekomendācijām, godīgam un kārtīgam, vēlams ar pussmago mašīnu un ar apm. $1.200,- naudas. Pieteikties var arī tādi, kas strādā citu darbu.
Pieteikties rakstveidā uz adresi:
CONTRACT DIVISION, SUITE 316, 67 YONGE ST., TORONTO, ONTARIO.

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave,
pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

LATVIAN MUSIC
Vedevägslingan 22 Bandhagen Sweden
atklāta
JAUNABONENTU PIETEIKŠANĀS:
līdzšinējie 6 lielieskaņojumi — uz nomaksu $38,40, uzreiz maksājot $34.50.
DV GRĀMATNICAI,
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Pieteiktus pasūtinājumus izpildām nekavējoties. Gaidām, ka arī jūs atsauksities tikpat nekavējoties.

Parkdale Fishmarket
(IGAUŅU VEIKALS)
RONCESVALLES / DUNDAS,
2204 Dundas St., W.,
LE 2-2692, Toronto.
Vienmēr krājumā
SVAIGAS un ŽĀVĒTAS ZIVIS, arī ZUŠI.

JAUNAS
KOFEŖA
RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar latviešu burtiem —
SEPECIĀLCENA $65,-
ar amerikāņu burtiem — $55,-
Sūtiet čeku vai naudas pārvedumu: I. SACHS,
121 W. 23 ST. NEW YORK 11, N.Y., USA. Tel. CHelsea 3-8086.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.
LE 6-0143
LE 5-4455

UZŅĒMĒJI, KONTRAKTORI, FABRIKANTI!
(King & Bay St. rajonā), kas pēc pilsēt as „ZONING BY - LAW" ieskaitīts „C2 V4", kur atļauti sekojoši uzņēmumi, piem.: kokapstrādāšana, maiznīca, tabakas fabrika, brūzis, kalēja darbnīca, metallapstrādāšana, plastikas produktu apstrādāšana, tekstilfabrika u.t.t., u.t.t.
$2.000,- ir visa prasītā iemaksa 3 stāvu namam pilsētas centrā
Lūdzam par šo īpašumu zvanīt pilnīgai un nesaistošai informācijai; tam ir augsta nākotnes vērtība, ko šodien iespējams nopirkt ar ļoti zemu iemaksu.
IEVĒRĪBAI: Uz šo īpašumu varam sagādāt Jums iemaksu pilnā apmērā par zemiem Credit Union procentiem
Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES 1095 QUEEN ST.E. TEL. HO 5152
ĀDOLFA KRISTAPSONA
GAĻAS UN DESU VEIKALS - DARBNĪCA
1095 Queen St., E. Tel. HO 6-5152, Toronto.
Piedāvā svētku galdam: visas Latvijā pazīstamās DESU ŠĶIRNES, ŽĀVĒTUS ROLLŠĶIŅĶUS, ŽĀVĒTAS - RULLĒTAS ZOSIS, CŪKU ŠŅUKURUS, ZOSIS, TITARUS, PĪLES UN CĀĻUS
Pasūtinājumus nodot laikus. ★ PIEGĀDĀJAM MĀJĀS.

LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALS
LĪDUMS MEATS & DELICATESSEN
363 Roncesvalles Ave., TORONTO. Tel. LE 2-8762.
(pie RONCESVALLES un HOWARD PARK).
AUGSTVĒRTĪGI PĀRTIKAS PRODUKTI.
● SVAIGA un ŽĀVĒTA GAĻA ● IMPORTĒTAS DELIKATESES
SKIŅĶI un DESAS EIROPIEŠU GAUMĒ
TITARI, VISTAS KONSERVI, SIERI
● RUPJMAIZE, SALDSKĀBMAIZE u. c. ● DAŽĀDI VIRTUVES RAŽOJUMI.
TITARI, ZOSIS u. c. mājputni, kā arī CŪKU ŠŅUKURI,
Ziemassvētku galdam piesakāmi pa telefonu. LAIMONIS LĪDUMS

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS,
133 Richmond St., W.,
Toronto 1, Ontario.
EM 6-8996 (darbā)
RO 7-5979 (mājā)

Mount Pleasant - Eglinton rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 vai 3 istabas ar virtuvi.
Zvanīt vakaros —
HU 1-6938, Toronto.

Danforth - Hampton raj.
IZĪRĒJAMAS
divas istabas ar virtuvi, arī atsevišķi vienistabas.
Zvanīt HO 5-3613, Toronto.

Greenwood-Gerrard raj.
IZĪRĒJAMA
viena nemēbelēta istaba un virtuve.
Zvanīt HO 6-1215, Toronto.

Danforth - Bloor rajonā
IZĪRĒJAMA
moderni mēbelēta istaba vienriekam -cei. Vārīšanas iespējas.
Zvanīt HO 5-1086, Toronto.

MELROZE DELICATESSEN
3366 YONGE ST. (Ziemeļos no Lawrence ielas pie Odeon Fairlawn kino)
Lielā izvēlē A. KRISTAPSONA gaļas produktu izstrādājumi. Svaigi žāvēti ZUŠI un LAŠI. TORTES, ĀBOLKŪKAS un visus pārējos CEPUMUS gatavo bij. RĪGAS OTTO SVARČA amata meistars - konditors.
ZIEMASSVĒTKU PIPARKŪKAS un ISTIE LATVISKIE SPEĶA PĪRĀGI.
Pasūtinājumus var nodot pa tālr. HU 9-4749. Veikala aizmugurē laukums brīvai auto parkošanai. ● Ziemassvētku pasūtinājumus lūdzu nodot laikus.
ZELMA BELTE.

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA-CHA
DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,
175 COLLEGE ST. (pie Mc Caul), Tel. WA 1-4318, TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Auksta gaisa vēdināšana. ● Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

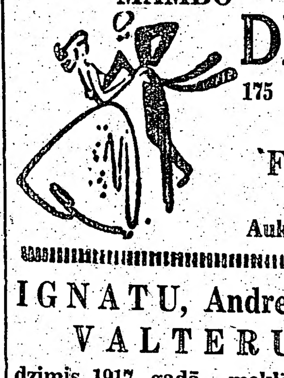

Latviešu pašapkalpošanās pārtikas preču veikals,
113 RONLESVALLES AVE., TORONTO (High Park rajonā),
Tel.: LE 4-2515.
PIEDĀVĀJAM visāda veida pārtikas preces un delikateses.
Dabūjami arī dažāda veida juvelieru ROTAS LIETU IZSTRĀDĀJUMI.
KLĀJAM GALDUS visāda veida viesībām, katram dalībnieku skaitam, ar labu dekorējumu.
Galdu klāšanu lūdzu pieteikt pa — tel.: RO 7-6044. ARNOLDS APŠIŅŠ.
THE SPRING MARKETERIA
PIEGĀDĀJAM MĀJĀS
LATVIEŠU ORGANIZĀCIJĀM 10% ATLAIDE

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO,
(pie Danforth un Pape Ave.)
Tel. HO 1-5891.

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

IGNATU, Andreja d., VALTERU,
dzimis 1917. gadā, meklē meita ZINAIDA VALTERE, Latvijā.
Lūdz rakstīt uz šādu adresi:
FRANCIS JUBELIS, DAGDAS RAJONS, DAGDAS S/S, JUBEĻU SĀDŽĀ, LATVIA.
Tuvākas ziņas pa tel. HO 1-5663, Toronto.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
● Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.
Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

LATVIEŠU DELIKATEŠU VEIKALS
LITTLE RIGA 343 RONCESVALLES Av. TORONTO. Tel. LE 4-8974
● DELIKATESES eiropiešu gaumē.
● KLĀJAM GALDUS viesībām katram dalībnieku skaitam.
● PIEŅEMAM PASŪTINĀJUMUS arī ārpus TORONTO.
KRĀJUMĀ: grāmatas, laikraksti, skaņu plates.
VIJA KRAUJIŅA.

PAVASARS DELICATESSEN,
361 RONCESVALLES AVE. Tel. LE 1-7353
TORONTO.
Piedāvā: TORTES, PĪRĀGUS, KLIŅĢERUS, OGU MAIZES, PIPARKŪKAS, DELIKATESES, ĀRZEMJU KONSERVUS un ŠOKOLĀDES izstrādājumus.
★ Pasūtinājumus uz svētkiem lūdzu nodot laikus. ★
H. BROKOPP.

ALBERTS DELICATESSEN
LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALS.
Piedāvājam labākās kvalitātes produktus un delikateses kā ikdienas, tā Ziemassvētku galdam.
★ Visu šķirņu MAIZES un CEPUMUS, TORTES ★
uz pasūtīnājumu no labākām latviešu un vācu konditorejām.
SPEĶA PĪRĀGI un pašu ceptas PIPARKŪKAS. Svaigi žāvēti LAŠI, ZUŠI un NĒĢI. Pašu skābēti KĀPOSTI. Pelēkie ZIRŅI. Dabūjamas ŠOKOLĀDES FIGŪRAS un ZIEMASSVĒTKIEM EGLĪŠU SVECĪTES.
375 BROADVIEW AVE. (pie GERRARD), TORONTO.
Atvērts no pl. 7,30 rītā līdz 9,30 vakarā. Tel.: HO 1-4473.
ALBERTS JAKUBAITIS.

Milda's FLOWERS
1597 BLOOR ST., WEST,
TĀLR. LE 6-2424, TORONTO 9, ONT.
● ZIEDI un ZAĻIE STĀDI VISĀM SVINĪBĀM.
● Latviskās rotas, audumi, ādas izstrādājumi un keramika.
Piegāde pilsētas robežās. ● Telegrafiski pasūtinājumi.

KALUPE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
KERAMIKAS VAKARA KURSI IESĀCĒJIEM.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 20. decembrī, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā dievkalpojums māc. R. Zariņš; visu draudzes svētdienas skolu lielais eglītes sarīkojums pl. 2 dienā Arlingtona zālē, 23. St. Mark's Place, Manhatenā.

Baznīcas kalendārs 1960. gadam dabūjams pēc dievkalpojuma.

DETROITA

Detroitas ev.-lut. latviešu Kristus draudzes Ziemassvētku dievkalpojums Pirmajos svētkos, 25. decembrī, pl. 2 p.p., Sv. Marka baznīcā (1045 E. Grand Blvd.). Prāv. A. Skrodelis.

Detroitas latviešu Sv. Pāvila un Kristus draudžu kopīgais latviešu strēlnieku pulku atceres dievkalpojums svētdien, 10. janvārī, pl. 2 p. p., Sv. Marka baznīcā. Māc. V. Liventāls un prāv. A. Skrodelis. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē veco strēlnieku akts ar strēln. A. Skrodeļa strēlnieku laiku atmiņu runu. — Pl. 5 p. p. Detroitas latviešu koŗa rīkotais veco strēlnieku eglītes vakars, 688 Lawrence St.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

20. decembrī, pl. 10,00 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; pl. 11 dievkalpojums, mācītājs A. Rautenšilds. Iesvētes mācība. Plkst. 4 p.p. draudzes skolas eglīte. M. Timmas luga „Guntiņu teika".

24. decembrī, plkst. 8 vakarā Svētvakara dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Dziedās draudzes koris Ed. Strautmaņa vadībā.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p., bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave. — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p. p.

Māc. G. Straumanis, 1444 N., Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S [illegible] Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pēteŗa baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

Ziemassvētku vakarā, pl. 5,30 — dievkalpojums Fort Viljamas Trinity baznīcā.

Svētdien, 10. janvārī, pl. 12,30 — pirmais dievkalpojums jaunajā gadā turpat.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 20. decembrī, pl. 3 p.p. Bērnu eglītes vakars. Svētbrīdis. Svētdienas skolas uzvedums Svētā nakts un M. Valteres bērnu luga Saules kamoliņš H. Miķelsona iestudējumā; J. Zuntaka dekorācijas un E. Bērziņas - Ošiņas deju iestudējumi. Pēc tam Ziemassvētku vecītis.

Ziemassvētku svētvakarā, 24. decembrī, pl. 7-os vakarā eglītes svētvakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Pirmajos svētkos, 25. decembrī, pl. 10 rītā dievkalpojums.

Vecgada vakarā, 31. decembrī, pl. 7-os v. dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510.

20. decembrī, plkst. 2 p. p., Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums un Svētdienas skola.

24. decembrī, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcā pirmais Ziemassvētku vakara dievkalpojums, plkst. 8 vakarā Sv. Jāņa baznīcā otrs Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

25. decembrī, plkst. 2 Ziemassvētku dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

31. decembrī, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcā Vecgada vakara dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

20. decembrī, plkst. 3 p. p. draudzes bērnu eglīte Sv. Barnaba baznīcas zālē. Svētbrīdis; svētdienas skolas dalībnieku priekšnesumi; Ziemassvētku vecītis un bērnu apdāvināšana. Tējas galds visiem eglītes vakara apmeklētājiem. Rotaļas.

24. decembrī, Ziemassvētku vakarā, plkst. 7 dievkalpojums.

27. decembrī, plkst. 1,30 p.p. Ziemsvētku dievkalpojums Grace United baznīcā.

31. decembrī: Vecgada vakarā, plkst. 7 dievkalpojums ar dievgaldu. Solists J. Flerkovskis.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzē, 27. decembrī, plkst. 1,30 p.p. Ziemassvētku dievkalpojums Grace United baznīcā.

KATOĻU DIEVKALPOJUMS

Toronto latviešu katoļu Ziemassvētku dievkalpojums notiks 25. decembrī Newman kluba baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 20. decembrī, plkst. 4,00 p.p. apvienotais bērnu un pieaugušo dievkalpojums, kuŗā dziedās svētdienas skolas bērni.

Ziemassvētku vakarā, 24. decembrī, svētvakara dievkalpojumi plkst. 5,30 vakarā, tajā dziedās A. Cers (tenors), un plkst. 7-os vakarā dziedās draudzes koris I. Silkovskas vadībā. Abos dievkalpojumos dziesmu lapiņas.

Otrdien, 28. decembrī, plkst. 6-os vakarā jaunatnes eglīte baznīcas apakšējās telpās.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGA

Māc. Fr. Ruperts, 96 Maryland Street, Winnipeg 10, Man., Kanada. Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

SADBERIJĀ

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Norandā sestdien, 19. decembrī, plkst. 18, United baznīcā dievkalpojums, pēc tam bērnu eglītes sarīkojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 20. decembrī, plkst. 13, dievkalpojums ar bērnu eglīti pēc tam.

Sadberijā svētku vakarā, plkst. 17,30, Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.), Ziemassvētku dievkalpojums.

Norsbejā 1. Ziemassvētkos, plkst. 17. lut. baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 27. decembrī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Tel.: WA 1-9541 TORONTO mājās RO 3-2445
WALLY'S GARAGE
SPECIĀLISTI uz automatiskajām transmisijām, motoru pārbūvēšanā, vispārējos remontos.
5 Robert St. (pie College un Spadina)

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

24. decembrī, plkst. 7 vak. Ziemassvētku vakara dievkalpojums. Dievkalpojumu kuplinās operdziedātāja N. Valdovska.

31. decembrī, plkst. 7 vak. Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

Jaunieši, kas vēlas 1960. gadā iesvētīties, tiek lūgti pieteikties. Iesvētes mācība ir jau sākusies.

Māc. Arturs Voitkus, Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Svētdien, 20. decembrī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums un Ziemassvētku sarīkojums Trinity Memorial baznīcas telpās (5220 Sherbrooke St., W.). Svētdienas skolas audzēkņu uzvedums; Ziemassvētku vecītis. Azaids.

Ziemassvētku svētvakarā, 24. decembrī, plkst. 8 vakarā dievkalpojums.

Ziemassvētkos, 25. decembrī, pl. 1,30 dienā dievkalpojums.

Svētdien, 27. decembrī, pl. 14.30 p.p. dievkalpojums.

Vecgada vakarā, 31. decembrī, plkst. 8,30 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu.

Svētdien, 3. janvārī, plkst. 1,30 p.p. Zvaigznes dienas dievkalpojums.

ST. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē Ziemassvētku dievkalpojums 24. decembrī, pl. 4,30 p. p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums I Ziemassvētkos, 25. decembrī, pl. 2 p.p., anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. Dziedās no dziesmu grāmatām.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums III Ziemassvētku svētdienā, 27. decembrī, pl. 1,30 p.p., Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

UNO MANKIN REALTOR
392 Danforth Ave., Toronto, HO 1-1114.
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
PĀRSTĀVIS K. KĀRKLIŅŠ
Birojā HO 1-1114. Mājā HO 1-3766.

DANFORTH - BROADVIEW: 12 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 3 modernas virtuves, 3 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Laba ienākumu māja. Cena $21.900,-. Iemaksa $5.000,- un atlikums uz vienu 10 gadīgu obligāciju.

DANFORTH - BROADVIEW: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, jauna apkures sistēma, virtuve, vannas istaba, garāžas iespējas.Iemaksa $1.800,-.

DANFORTH - JACKMAN: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, silta ūdens apkure, moderna virtuve, vannas istaba, iebraucamais ceļš un mūra garāža. Iemaksa $4.000,- un atlikums uz vienu 10 gadīgu obligāciju.

IZKĀRTOJAM AIZDEVUMUS MĀJAS IEMAKSĀM BEZ ATLĪDZĪBAS PAR MINIMĀLIEM %%.

No mums šķīrusies mūsu mīļā māte un vecmāmiņa

ANNA NATALIJA VEINBERGA

dzimusi 1896. gadā, mirusi 1959. gadā Latvijā.

Par viņu sēro

MEITA, ZNOTS un MAZDĒLS KANADĀ,
MEITA, ZNOTS un MAZBĒRNI LATVIJĀ
un DĒLS SVEŠUMĀ.

..ZILO ASIŅU" LATVIEŠI KANADĀ

Ja apmēram pirms gada minējām, ka Kanadas „zilo asiņu" sarakstā iekļuvis viens latvietis, tad šogad šai sarakstā, kuŗa oficiālais nosaukums ir „The Social Register of Canada," minēti jau vairāki latvieši un viņu ģimenes locekļi. Minētie galvenokārt ir techniskie darbinieki, kas liek secināt, ka Kanada augstu vērtē technikas attīstību.

No Toronto dzīvojošiem sarakstā atrodami: komponists Tālivaldis Ķeniņš, Dr. chem. J. Benjamiņš, inženieŗi: O. Dzērvītis, E. Kraulis, E. Mežciems, V. Rubenis, J. Šmits, J. Švanks, A. Treijs un Dr. Arch. E. Janišs.

Sv. Katarīnes - Niagaras 5. Jelgavas skautu vienība uzsākusi jaunu nodarbību posmu — pastmarku krāšanas apmācības. Uzņēmumā jaunie filatēlisti ar nodarbību vadītāju Rūd. Zālamani vidū. No kreisās: A. Skalde, P. Šteinbachs, J. Ligers, R. Zālamanis, V. Celms, J. Baltais, G. Kolesņikovs, skautu vad. E. Jēkabsons, J. Skalde, E.Šteinbachs un U.Šteinbachs.

KĀRLIS PLOŠS

dzimis 1871. gada 1. novembrī, miris 1959. g. 12 decembrī Williams Port, Penna, U.S.A.

SV. JĀŅA EV. - LUT.
LATVIEŠU DRAUDZES TORONTO
PALĪDZĪBAS FONDS.

SPORTS

Toronto Latviešu YMCA's basketbola vien. vadošā vietā pilsētas „Intermediate B Senior" līgā

Pēc četrām spēlēm un četrām uzvarām Latviešu YMCA's basketbolisti pelnīti izvirzījušies „Intermediate B Senior" līgā pirmā vietā. Līga sadalīta divās grupās ar sešām vienībām grupā. Četras pirmās vietas satiekas finālspēlēs, bet tad abu grupu uzvarētājas vienības spēlēs savā starpā trīs spēles, izcīnot šīs līgas Toronto meistara godu.

Pirmajā spēlē latviešu komandai nācās sastapties ar spēcīgo un augumos gaŗo policijas vienību. Ļoti līdzīgā spēlē YMCA izcīnīja uzvaru ar 56:54 punktiem, iegūstot uzvaras grozu pēdējās 20 sekundēs. Otrā spēlē latvieši viegli uzvarēja Canadian Oil vienību ar 75:40 punktiem, izmantojot visus 12 spēlētājus. Samērā līdzīgi sākumā risinājās spēle ar Unicorn vienību, kuŗas spēlētāji bija individuāli labi — strauji, un ikvienu latviešu kļūdu prata pārvērst punktos. Tomēr latviešu labāka vienības saspēle pamazām, bet noteikti nosvēra uzvaru latviešu labā; spēli beidzot rezultāts bija 77:42. **Svarīga latviešiem bija spēle pret spēcīgo Raiersona vienību,** jo uzvaras gadījumā YMCA's vienības pirmā vieta pirmā aplī nevar vairs tikt apdraudēta. Jāatzīst, ka šinī spēlē latviešu vienība darbojās sevišķi saskaņoti, izņemot pašas spēles beigas, kad, iegūto punktu pārsvara ietekmē, daži spēlētāji atļāvās pārāk individuālu spēles veidu, tā ietekmējot negatīvi pēdējā posma punktu guvumu. Latviešu YMCA uzvarēja spēli ar 73:60. Vienībā spēlēja un punktus guva: Groskaufmanis 8, Litavnieks 18, J. Petmanis 22, Sigetti 7, Griķis 3, Zentiņš 8, Semenovs 9, Uiska, Rasiņš un Brīmanis.

Sekmīgākie punktu guvēji latviešiem ir Petmanis, Groskaufmanis un Litavnieks. Pirmo četru spēļu bilance ir: iegūti 281 punkti, zaudēti 196 punkti, caurmēra ieguvums uz spēli ir 70,25 punkti. Reizē ar to Latviešu YMCA ir pirmā vietā bez zaudējuma, otrā vietā Policijas vienība ar vienu zaudējumu, trešā Raiersona institūts ar diviem zaudējumiem.

Vienību vada J. Cīrulis. Ž. Z.

Latviešu YMCA — Richmond Hill

Basketbola sporta cienītājiem ieteicams noskatīties basketbola sacensību starp Latviešu YMCA's un Richmond Hill vienībām, piektdien, 18. decembrī, plkst. 8.45 vakarā, Centrālās YMCA's vingrotavā, 40 College Street. Pirms latviešu spēles turpat notiks Toronto jaunatnes meistarības spēle, kas sāksies pl. 7.15. Jāatzīmē, ka Latviešu YMCA „Intermediate" līgā piedalās ar ļoti spēcīgu vienību. Liels ieguvums ir bijušā YMCA's spēlētāja Petmaņa atgriešanās vienībā (latviešu meistarībā Petmanis aizstāv DV krāsas), Litavnieka un Semenova līdzdalība. Patīkama ir arī A. Uiskas atgriešanās laukumā; viņš ar katru spēli uzlabo savu sniegumu. Vienībā arvien labāk sāk iejusties arī gados jaunākie spēlētāji Griķis un Zentiņš.

Ar šo spēli beigsies pirmā apļa spēles, otrais aplis sāksies jaunajā gadā.

Sparta uzvar Latviešu YMCA's 1. basketbola meistarības 1. aplī

Interesantā un vienlīdzīgā spēlē Sparta uzvarēja Toronto latviešu YMCA's pirmo sastāvu ar 73:59 (32:30). Sacensības sākums bija veiksmīgāks YMCA'i. Tikai puslaika beigās Spartai izdevās izcīnīt 2 punktu pārsvaru. Arī otrā puslaikā ritēja ļoti vienlīdzīga spēle. Spēles pēdējās minūtēs Spartai laimējās vairāki sekmīgi caurgājieni dodot tai uzvaru. Spartā spēlēja: A. Savickis (17), H. Savickis (3), Moruss, A. Putns (5), P. Putns, Blūms (6), Jaunzems (21), Gerdelis (13), Lakševics (8). YMCA'i — Mazurs (10), Uiska (6), Brīmanis (11), Zentiņš (8), Rāva (14), Griķis (6) un Vagners (4). Ž. Z.

Ziemassvētku sarīkojumi etniskajām grupām

Toronto Internacionālais institūts Ziemassvētku laikā iecerējis šādus sarīkojumus: Ziemassvētku tēja notiks 20. decembrī no pl. 3—6 pēcpusdienā ar dažādu nacionālo grupu gatavotiem cepumiem. Programmas daļā varēs noskatīties ķīniešu sveču deju, dažādu tautu dziedoņus, trio u.t.t.

Jaungada sarīkojums notiks 31. decembrī. Spēlēs Jenkina deju orķestris, darbosies bufete. Ieeja $2.50 no personas.

Sarīkojumu vietā — 709 College St., Toronto.

DĀVINIET ZIEMASSVĒTKOS

DV tūrisma sekcijas ceļojuma dalības zīmes, kas maksā tikai $1,-, par ko iespējams laimēt $1.000,-, ko laimīgais ieguvējs varēs saņemt uz rokas, vai izmantot ceļojumam uz Eiropu u. c.

Dalības zīmes dabūjamas visās DV nodaļās Kanadā. Pa pastu tās pieprasāmas sekcijas vadītājai M. Gruzītei, 257 Ellis Ave., Toronto, Ontario, Canada, vai kasierei I. Breikšai, 174 Main St., West, Apt. 22, Hamilton, Ontario, Canada.

Laimētāja vārds noskaidrosies 1960. gada 13. februārī.

LATVIEŠI PADOMIJAS VALSTSKOMANDĀ

ASV turnejā atrodas krievu vīriešu un sieviešu basketbola reprezentācijas vienības. Abas vienības balstās uz baltiešu basketbolistiem. Vīriešu komandas „nagla" ir 7 pēdas un 3 collas garais milzis Jānis Krūmiņš. Sieviešu — 6 pēdas un 3 collas garā Bitnere. Līdzšinējās spēlēs Krūmiņš gan amerikāņiem raizes nav sagādājis, jo ir lēns un vāji met grozā. Soda metienus pavisam lāgā nespēj realizēt. Vienīgi stāvot pie groza (pareizāki — „virs groza"), Krūmiņš bumbu nomet grozā precīzāki. Daudz labāks ir Valdmanis, kas uzrāda labu techniku. Visas līdzšinējās spēles vīriešu vienība zaudējusi, jo šajā sportā amerikāņi vēl izteikti dominē.

Ņujorkā ASV valstskomanda uzvarēja ar 70:59. Tas pats notika Peorijā (spēlējot pret „Oilers") un Klīvlendā. Padomju Savienības godu glābj sieviešu vienība, turnejā nezaudē. ASV sieviešu reprezentējošā vienība tai zaudēja ar 40:42 rezultātu. Tāpat amerikānietes zaudēja divās pārējās spēlēs. Pēdējās gan techniski pārākas, bet fiziski nespēj pretoties spēcīgo krievu spēlētāju agresivitātei un cīņas garam. Krievietes spēlē vīrišķīgāku basketbolu. Viņas ieguvušas arī atzinību par šarmantu izskatu un labu stāju ārpus spēles. Latviete ir arī rezerviste Altberga. Bez latviešiem, lietuviešiem un igauņiem — krievu spējas būtu stipri vājas. — Pēdējās spēles būs Denverā (Colo) un Sietlā (Wash.). — Spēlētājiem pieklūt privātās sarunās — ļoti grūti. Katram savs sargs klāt.

AUZENBERGS — izcilo spēlētāju sarakstā

ASV „Sports Illustrated" slejās sakarā ar basketbola sezonas sākumu apcerēti visi redzamākie amerikāņu kolledžu basketbolisti. Gaŗajā rakstā atrodams tikai viens latviešu basketbolista vārds — Kolumbijas universitātes izcilais spēlētājs Eduards Auzenbergs. Auzenbergs minēts 3 izcilāko Kolumbijas spēlētāju uzskaitījumā. Saraksts aptveŗ ap 1.000 kolledžu spēlētājus visās ASV. Sevišķi uzsvērti no katras kolledžas 3 labākie. Sarakstā nav Balgalvja (Lehigh) un vidējo valstu latviešu basketbolistu.

Pērciet kažoku vasarā un māju — ziemā, jo tad pieprasījums ir vismazākais, cenas tāpēc viszemākās.

„LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI, ZVANI LENNOX PIECREIZPIECI!"

OSKARS REALTORS PERRO

1595 BLOOR ST., W., TORONTO.

‚MELNAS MĀKSLAS' MEISTARA ATCEREI

Nemirstīgi cilvēki ir tie, kas garā dzīvo starp mums

Šai gadā sakrājās jau 80 gadi no tās dienas, kad Ansis Kalniņš, kā pirmais Latvijā un vienīgais Baltijas valstīs, 1879. gadā sāka patstāvīgi gatavot burtus, kuŗu ražošanas tiesības un māksla līdz tam laikam bija vācu „cunftes" meistaru rokās.

Ap 1875. g. liktenis Kalniņu saved kopā ar kādu vācu burtu lējēju, vārdā Genzefleiš, kas jau kādus gadus cītīgi strādājis uz savas mašīnas un iekrājis tik daudz naudas, lai varētu jau pieņemt kādu palīgu. Kalniņš bija īstais vīrs, ko vācu burtu mākslas meistars meklēja, un viss iesākās labi. Radās divi laimīgi cilvēki.

Kalniņš bija dzimis laimes bērns: apgarots, ar lielu atjautību, veiklību un fizisku spēku, kāds nepiemīt katram cilvēkam.

Īsā laikā arī Genzefleišs jau varēja atliekt vairāk savu muguru un atpūtināt sastrādātās rokas, jo galveno darbu tagad veica Ansis.

Genzefleišs nebija jaunais, viņa vēlēšanās bija: vienreiz izbeigt šo darbu, un atlikušo laiku, ko Dievs viņam atļāvis vēl dzīvot — pavadīt kopā ar ģimeni, kuŗa visus šos gadus dzīvoja Vācijā.

Ansis nemanot bija mēģinājis nolasīt sava meistara domas, un tiešām — pēc pāris gadiem viss tas, ko Ansis klusībā bija domājis — bagātīgi piepildījās.

Kādu dienu vecais meistars Ansim bija izstāstījis gandrīz vai visu savu dzīves gājumu un beigās, kā pašu svarīgāko, — nāca ar priekšlikumu: vai Ansis negribot no viņa nopirkt šo „brīnummašīnu" ar visu pārējo iekārtu, tā sakot, visu viņa uzņēmumu — Schriftgieserei „Gutenberg", par desmit zelta rubļiem? Ansis domāja . . . Viena izdilusi burtu lejamā mašīna un divi izrūsējuši spaiņi. Bet tas nebija galvenais.

Jāatceras, ka tajos laikos latviešu cilvēkam nebija iespēja dabūt atļauju kaut ko uzsākt patstāvīgi. Pateicoties šim apstāklim, pērkams bija uzņēmums ar visiem likumīgiem papīriem un tiesībām patstāvīgi darboties.

Ansis strādādams sen jau bija izkalis savus plānus un labi zināja, cik milzīga nākotne var būt šādam uzņēmumam. Bez ilgas domāšanas Ansis pieņēma priekšlikumu.

Norunātā laikā 10 zelta rubļi bija uz Genzefleiša galda, un no bijušā palīga Ansis pārvērtās par uzņēmuma īpašnieku. Sākumā uzņēmums ir Marijas ielā Nr. 10, Upīša pasāžā, īrētās telpās, vēlāk pāriet savā namā Blaumaņa ielā Nr. 32.

Savam darba turpinātājam Genzefleišs deva līdzi bagātu pūru: pilnu labiem, lietpratīgiem padomiem, piedzīvojumiem no nejaušībām darbā, ko viņš jau bija pieredzējis Vācijā, to visu viņš atstāja iemīļotam cilvēkam, kas bija cienīgs saņemt šo dārgo mantojumu. Tajā laikā tas nebija nekur grāmatās uzrakstīts, un to ar naudu nevarēja nopirkt.

Viņi šķīrās kā draugi, kas dzīvē nekad vairs nesatikās, bet garā tie bija vienoti, un vēl pēc ilgiem gadiem redzot Ansi Kalniņu pie darba galda sēžam un vienmēr kādā mašīnas daļā urbjamies, to pētījot un kaut ko jaunu atrisinot, un brīžiem ilgi domājot, likās, it kā viņš sarunātos ar savu veco, labo meistaru Genzefleišu.

Pēc dažiem gadiem Ansim Kalniņam bija vesela rinda jaunu mašīnu, un tāda pati rinda cilvēku, kas tās apkalpoja, bet, kā vēlāk viņš stāstīja — grūtākie bijuši pirmie gadi.

Pie mašīnas strādājis un turpat arī gulējis tikai savas pāris stundas naktī, tad cēlies atkal augšā un strādājis, līdz sasniedzis sava mērķa piepildījumu.

Kad 1928. gadā ienācu šajā burtu pasaulē, tā nebija vairs vienkārša burtu lietuve, bet jau liels uzņēmums, ar daudz nodaļām un pārstāvniecībām Lietuvā, Igaunijā, Somijā, Portugālē un Palestīnā.

Uz šo „Melnās mākslas" iestādi plūda visi tie cilvēki, kam vien bija kāds sakars ar grāmatrūpniecību.

Bija labi nostādīta cinkografija, foto studija, velmju lietuve un attiecīgā mēchaniskā darbnīca. Kad viss jau tik tālu bija paveikts un laiks bija pienācis gādāt lielāku naudas skapi, arī telpas bija kļuvušas par šaurām.

Lai visiem būtu labi, tika izraudzīta vieta jauna nama celšanai, Blaumaņa ielā Nr. 32. Tāds 6 stāvu nams tika uzcelts pēc Rīgas pilsētas galvenā architekta Birkhāna projekta un norādījumiem. Šajā namā ar platajiem logiem bija daudz saules gaismas, un cilvēkiem priecīgs smaids.

Darba jauda uzņēmumā bija sasniegusi augstu pakāpi, un mūsu burti sāka ceļot uz „Saules dēlu" zemēm. Kuģu ceļš izbeidzās pie Jaffas ostas, un no šejienes tālāk (apm. 200 kl.) līdz Jeruzālemei burtu krava tika pārvesta uz kamieļu muguriņām. Darījumi, lai tie būtu droši, tika nolīgti angļu un amerikāņu valūtā, kas toreiz labi kotējās visās pasaules bankās.

Ansim bija simtiem draugu, bet neviena ienaidnieka, — ne jau tāpēc, ka viņš bija ļoti spēcīgs vai bagāts, bet vienkārši — viņš bija mīlestības pilns cilvēku pētnieks.

Cik ātri aizskrēja laiks šajā lielā ļaužu kustībā, tik ātri pienāca Anša Kalniņa 50 g. darba atceres diena, kuŗu viņam par godu rīkoja Grāmatrūpnieku uzņēmēju savienība.

Tā kā Anša Kalniņa dzīvoklis bija par mazu, lai uzņemtu 500 lūgtus viesus, tad to rīkoja „Mazā ģildē", kas gan pēc savas platības bija lielāka kā „Lielā ģilde".

Pēdējā brīdī saradās vēl kādi 100 viesu klāt, un tas bija jauki, jo telpas pietika visiem šajā vecajā „Amatnieku svētnīcā".

Svētku akts sākās apakšējā zālē ar apsveikumu telegrammu nolasīšanu, ko veica, ja atmiņa nevīļ, kartografs Ošiņš. Sveica visi, gan tuvi, gan tāli, viena laika tuvākie draugi grāmatrūpniecībā, un visi pārējie, kam bija kaut kas kopīgs ar „Melno mākslu", kā to sauca Latvijā. Visi sirsnībā spieda Anša Kalniņa sastrādāto, cieto roku.

Noslēgumā Iekšlietu ministrijas deleģēts un pilnvarots pārstāvis plkv. Žīds greznoja gaviļnieka svārku atloku par nopelniem Latvijas grāmatrūpniecības laukā ar „Triju zvaigžņu" ordeni.

Noslēdzot svinīgo aktu, filmoperātors Ed. Kraucs mūs iemūžināja savās kamerās.

Sākās „sadzīves viļņi". Rīcības komitejas šefs Jānis Grīnbergs deva trauksmes signālus — ieņemt savas vietas augšējā zālē, pie dekorētiem galdiem, par ko bija rūpējusies Mājturības kursu vadītāja Feldmane ar savām čaklajām audzēknēm.

Gaviļnieks pēc dabas bija dziesminieks ar patīkamu balss tembru. Dziesmas bija dziļi ieslēgtas viņa sirdī, vēl no tiem jaunības laikiem, kad viņš dziedāja „Māmuļā", tamdēļ arī šai vakarā dziesmas nemitējās skanēt.

Dziedāja arī Visbuļa „Piltenes Prāģeri". Dziedāja arī Rich. Pelle operešu ārijas, dejoja Ašmanes studijas audzēknes.

Drīz radās arī „runas vīri". Dažs nevarēja iesākt, dažs nevarēja nobeigt. Bija arī tādi, kas jau pēc pirmiem vārdiem novirzījās no temata un pārgāja pilnīgi „grīstē". Ansis Kalniņš savu runu nobeidza vārdiem: — „un mani darbinieki ir mans zelts".

HARVEY KEITH REALTOR
181 Eglinton Ave., E., Toronto.
HU 7-3333

BRUNO PURIŅŠ
TEL. MĀJĀS HU 1-0181.
LEO VĒVERIS
TEL. MĀJĀS RO 9-5049.

ST. CLAIR - PHARMACY Rd. — 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar pilnīgi pabeigtu pagraba atpūtas telpu, spēļu istabu un foto istabu. Piebūvēta ķieģeļu garāža, privāts celš un ļoti liels dārzs. Pilna cena $13.750,- iemaksa $2.000,-. Zvanīt B. PURIŅAM.

MT. PLEASANT - EGLINTON — 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Ļoti lielas un saulainas istabas, moderna virtuve, karstā ūdens - eļļas apkure. Jauks dārzs un garāža. $2.000,- iemaksa.

ZIEMEĻ - VESTONĀ — jauns 6 istabu bungalovs, privāts iebraucamais ceļš, liels dārzs ar augļu kokiem. Prasītā cena $16.200,-, iemaksa — $3.900,- vai arī pēc vienošanās. atlik. uz 6% obligāciju. Zvan. L. Vēverim.

DAVISVILLE - BAYVIEW — 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, alumīnija priekšlogi, garāža, iemaksa $2.900,-. Atlikums uz vienu atklātu 6½% obligāciju. Zvanīt L. VĒVERIM.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI PLAŠĀ IZVĒLĒ VISOS PILSĒTAS RAJONOS.